Vol. IV

No. 5

27th March, 1987.

(Friday)

6 Chaitra, 1909 S.E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oath or Affirmation.	.. 393
Oral Answers to Questions.	.. 393
Short Notice Question and Answer.	.. 414
Oath or Affirmation.	.. 416
Business of the House.	. 416
Matter Under Rule 304 :	
re : Death of Sri Padmanabham in the Police Station, Kodad, Nalgonda District.	.. 417
Resignation of Masala Eranna, MLA, from Alur Constituency.	.. 425
Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance :	
re : Agitation by Tobacco Farmers in Prakasam District.	.. 425
Papers Laid on the Table.	.. 435
Announcement :	
re : Resignation of Sarvarsi Y. Narayana Swamy and Masala Eranna as M.L.As.	.. 435

[Contd. on 3rd Cover.

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
AT LEGISLATIVE ASSEMBLY PRESS, PUBLIC GARDENS, HYDERABAD
1987

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : ... Sri G. Narayana Rao.

Deputy Speaker : .. Sri A.V. Suryanarayana Raju.

Panel of Chairmen : ..
1. Sri M.V. Krishna Rao.
2. Sri M. Rajaiah.
3. Sri A. Dharma Rao.
4. Smt. Y. Sita Devi.
5. Sri Md. Rajabali.
6. Sri A. Rama Narayana Reddy.

Secretary : ... Sri E. Sadasiva Reddy.

Deputy Secretaries : ..
1. Sri A.V.G. Krishna Murthy.
2. Sri C. Venkatesan.
3. Sri N. Pattabhi Rama Rao.

Assistant Secretaries : ..
1. Sri P. Satyanarayana Sastry.
2. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma.
3. Sri V. V. Subrahmanyam.
4. Sri K.R. Gopal.
5. Sri T. Muralidhara Rao.
6. Sri V. V. Bhaskara Rao.
7. Sri S. Suryanarayana Murthy.
8. Sri B. K. Rama Rao.
9. Smt. S. G. Sumitra Bai.
10. Sri A. Iswara Sastry.

Chief Reporter : .. Smt M V S [illegible]

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Fifth Day of the Seventh Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 27th March, 1987.

The House met at Half-past Eight of the clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

OATH OR AFFIRMATION

Name of the Member :	Constituency :
Sri P. Durga Rao	Polavaram

(Hon. Member took the Oath)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Recrutiment of Agricultural Graduates

41-

*4416 - Q. - Sri K. Adenna (Santhanuthalapadu) :—Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandary be pleased to state :

(a) whether it is a fact that five thousand agricultural graduates are waiting for employment since 1981 ;

(b) whether it is also a fact that there are vacancies in the Agricultural Department ; and

(c) if so, the action taken to fill up the vacant posts in the department ?

వ్యవసాయ, పశు సంవర్ధక శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి) :— (అ) లేదండి. 1986వ సంవత్సరము చివరకు 2825 వ్యవసాయ పట్టభద్రులు మాత్రమే ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్ఛ్సేంజ్‌లో రిజిష్టరులో నమోదై వున్నారు.

---

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) 1982, మార్చి వరకు 129 ఖాళీలు భర్తీ చేయబడినవి. 1984వ సంవత్సరములో ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషనువారు 137 ఖాళీలకు జరిపిన పరీక్షలను దరఖాస్తుదారులు బాయికాట్ చేసారు. 1986లో సర్వీసు కమీషనుకు పంపిన ఖాళీల సంఖ్య నిర్ధారించే విషయము ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది.

శ్రీ కె. ఆదెన్న :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడున్న ఖాళీలను మొత్తం భర్తీ చేయడానికి పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ వారు పరీక్షలు ఎప్పుడు నిర్వహించారు? ఇటీవల మండలాలలో ఎం.డి.వోలుగా ఎగ్రికల్చర్ ఆఫీసర్లని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ అగ్రికల్చర్ ఆఫీసర్ల ఖాళీలు కూడా ఉంటాయి. వీటన్నిటినీ ఎప్పటిలోగా భర్తీ చేస్తారు?

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల రెడ్డి :— అధ్యక్షా, 75 మందికి ఇచ్చారు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎగ్రికల్చర్ కమిటీ వేసి 1982లో రెండు వందల మందికి పైగా రిక్రూట్ చేశారు, కొంతమందిని నియామకం చేశారు. మిగతా వారిని చేయకపోతే, హైకోర్టులో నలిగినలిగి చివరకు ట్రిబ్యునల్ వారు మార్చిలో, వారిని కూడా తీసుకోమని తీర్పు ఇచ్చారు. అన్ని కూడా నిర్ధారణ చేస్తున్నారు. సర్వీస్ కమీషన్‌కి కొంత లిస్టు పంపడం జరిగింది. అయినా కూడా గవర్నమెంట్ వారే నిర్ధారణ చేయాలంటే, చేస్తున్నాము. హార్టికల్చర్ శాఖలో సుమారు 100 వరకూ, ఎగ్రికల్చర్‌లో 200 వరకూ ఖాళీలు ఉండవచ్చును అవన్నీ సర్వీస్ కమీషన్‌కి తెలిపాము. వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకొని, భర్తీ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. నారాయణప్ప (ఉరవకొండ) :—ఎగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్‌లో మూడు కాలేజీలున్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం 500 గ్రాడ్యుయేట్స్ ఉత్తీర్ణులై వస్తున్నారు. అంతేకాక ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి కూడా కొందరు ట్రయినింగ్ అయి వస్తున్నారు. మంత్రిగారు 2125 మంది పట్టభద్రులు మాత్రమే ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్ఛేంజీలలో నమోదయినట్లు చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—జవాబు చెప్పారు కదా? సర్వీస్ కమీషన్ ద్వారా ప్రాసెస్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. నారాయణప్ప :—సర్వీస్ కమీషన్ స్టే ఉన్నందున చాలా సంవత్సరాలుగా పెండింగులో ఉంది. ఎప్పుడు భర్తీ చేస్తారు? డైరెక్ట్ రిక్రూట్ చేసే అవకాశం ఉందా? ఇంతకుముందు చేసారు, ఇప్పుడెందుకు చెయ్యరు? స్పెషల్ రిక్రూట్‌మెంట్ ద్వారా అయినా ఎప్పటిలోగా చేస్తారు?

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల రెడ్డి :—సర్వీస్ కమీషన్‌కి పంపుతున్నాము. వారు పూర్తి చేయవల్సిన ఫార్మాలిటీస్ ఉంటాయి. రిటెన్ ఎగ్జామ్ కండక్ట్ చేయాలి. టైము పడుతుంది. ఎప్పటిలోగా అంటే చెప్పలేము.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి) :— మంత్రిగారు 1986వ సంవత్సరం చివరవరకూ రెండు వేలకు పైగా ఖాళీలున్నాయన్నారు. 1982 మార్చి వరకు 128 ఖాళీలను భర్తీ చేశామన్నారు. మిగతావారిని నేరుగా భర్తీ చేసుకొనే ఆలోచన ఉందా ?

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల రెడ్డి :—ఆ ఆలోచన లేదు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :—ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్‌కి, ఎగ్రికల్చర్‌కి పెద్ద సామ్యముంది. ఎంతోమంది అర్హతగలవారిని ఎగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ పెట్టుకొని, వసతి కల్పించకుండా ఉండే బదులు, ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్‌లో కట్టే ప్రాజెక్టులలో, టెక్నికల్ ఇంటాలెన్స్ తీసేయడానికి ఎగ్రికల్చర్ గ్రాడ్యుయేట్స్‌ని ఉపయోగించి, శాశ్వతంగా వసతి దొరికేవరకూ, ఎన్.ఎం.ఆర్.లుగా తీసుకొనే అవకాశం ఉందా ? దానివల్ల ఎగ్రికల్చర్ సహకారంతో ప్రాజెక్టుల క్రింద మొత్తం చక్కని వాతావరణం ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం ఉందా ?

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల రెడ్డి :— అటువంటిది లేదు.

Harassment of Harijans in Maripeda Mandalam

42—

*5128-Q.—Sarvasri B. Janardhan (Chennur), S. Venugopalachari (Nirmal), K. Ramachandra Reddy (Peddapalli), C. Ramachandraiah (Cuddapah), A. Ramanarayana Reddy (Rapur), M. Damodar Reddy (Kamalapur), A. Madhava Reddy (Bhongiri), J.R. Pushpa Raju (Tadikonda), A. Chandulal (Mulug), S. Chandramouli (Chirala) and D. Venkata Rao (Huzurabad) :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that anti-social persons are harassing the Harijans in Maripeda Mandalam ;

(b) whether it is also a fact that they are indulging in arson molestation of women ; and

(c) if so, the action taken against the culprits ?

హోం, శాసన వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు) :—

(ఎ) కాదండీ.

(బి) కాదండీ.

(సి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ బి. జనార్ధన్ :—మరిపెడ మండలంలో స్థానిక కాంగ్రెస్-ఐ-కార్యకర్తలు స్థానిక శాసన సభ్యుడు కొంత మంది కలసి హరిజనులను తెలుగుదేశం పార్టీకి సపోర్టు చేస్తున్నారనే ఉద్దేశంతో వారిని హెరాస్ చేస్తున్న మాట వాస్తవం. ప్రభుత్వపరంగా తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి ? 8-40 a.m.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:—సాంఘిక వ్యతిరేక శక్తులు అంటే కాదండీ అన్నాను కానీ దీనికి సంబంధించి మరిపెడ మండలంలో 6-6-85 నుంచి 21-2-86 వరకూ కొన్ని సంఘటనలు జరిగాయి. దీనికి సంబంధించి ఇరు పక్షాలు ఒకరి పైన ఇంకొకరు, రెండు పార్టీలు దాడి జరుపుకొన్నాయి. వారి పైన వీరు, వీరి పైన వారు దాడి జరిపినప్పుడు కేసు పెట్టి చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. 107 సెక్షన్ క్రింద కేసు పెట్టడం జరిగింది. ఎవరినీ వదిలి పెట్టలేదు. శాంతి భద్రతలను అదుపు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బి. జనార్ధన్ :— స్పెసిఫిక్‌గా అడిగాము. హరిజనుల మీద కాంగ్రెస్-ఐ కార్యకర్తలు దౌర్జన్యం చేసారు. ఎలాంటి కేసులూ పెట్టలేదు. స్థానిక ఎస్.ఐ గారు స్థానిక ఎం.ఎల్.ఏ గారు కలసి హరిజనులను వేధిస్తున్న విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాము. పార్టీపరంగా పోట్లాడుకొన్న విషయం మీ దృష్టికి తేవడం లేదు. హరిజనుల మీద చేసిన దౌర్జన్యం గురించే చెబుతున్నాము.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు:— అలాంటిది ఏమీ లేదు. మొట్టమొదట ఆనంద్ అనే ఆయన ఒకరిని నరికితే అక్కడి నుంచి గొడవలు ప్రారంభమయి రెండు పార్టీల వారూ అంటే నేను చెప్పిన రెండు వర్గాల మధ్య ఘర్షణ పడితే ఇరువురిని సమయం వచ్చినప్పుడు యాక్షన్ తీసుకోవడం, కేసు రిజిస్టరు చేయడం జరిగింది. హరిజనులున్నారు, బి.సి లు ఉన్నారు. కేవలం హరిజనులే ఉన్నారు. ఎస్.ఐ., ఎం.ఎల్.ఏ అనేది ఏమీ లేదు. సంబంధించిన నిందుతుల పైన సకాలంలో యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఎటువంటి జాప్యం జరగలేదు, లోపం జరగలేదు.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు (వర్ధన్నపేట):—హోం మినిస్టరు గారు సమాధానం చెబుతూ ఒక వర్గం ఇంకొక వర్గం మీద, రెండు వర్గాలు ఒకరిపైన ఇంకొకరు దాడి చేసారని అన్నారు. ఒక వర్గం కాంగ్రెసు రెండవ వర్గం అంటే తెలుగుదేశం పార్టీనా ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అక్కడ కాంగ్రెసు, తెలుగు దేశం అని కాదు. ఆ గ్రామంలో ఘర్షణలు జరగడానికి రెండు వర్గాలున్నాయి. రెండింటి మధ్యా తగాదా.

డాక్టర్ సజ్జా చంద్రమౌళి :— 9 మాసాల క్రిందట జరిగిన విషయాలు మంత్రిగారు చెప్పారు. వారిలో ఎంతమందిని అరెస్టు చేసారు ? వారి మీద ఏమీ చర్యలు తీసుకొన్నారు ? ఎన్ని కేసులు రన్ అవుతున్నాయి. వాటిని త్వరగా పరిష్కారం చేసి దోషులను శిక్షిస్తారా ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—రెండు వర్గాల వారు ఇచ్చిన ఫిర్యాదులు పురస్కరించుకొని వాళ్లు చెప్పిన వారినందరినీ అరెస్టు చేయడం జరిగింది. చార్జి షీటు ఫైల్ చేయడం, కేసు పెట్టడం జరిగింది. కోర్టులో కేసులు పెండింగు ఉన్నాయి. అవి తేలుతాయి.

Public Auction System in Market Committees

43—

*5159-Q. Sri Md. Jani (Guntur-I):—Will the Minister for small Scale Industries, Commerce & Marketing be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Agricultural Marketing Committees are not resorting to public auction system in selling the products of the farmers ;

(b) whether the Government have received any complaints against the Guntur Marketing Society regarding the public auction system ; and

(c) if so, the action taken thereon ?

చిన్నతరహా పరిశ్రమలు, మార్కెటింగు శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి) :—

(ఎ) మార్కెటు కమిటీలు ఏర్పాటు చేసిన మార్కెటు యార్డులలో లావాదేవీలు కేంద్రీకృతమైన చోట బహిరంగ వేలం అమ్మకాలను, చిట్ టెండరు విధాన అమ్మకాలను అనుసరించడమవుతున్నది. ఇతర మార్కెటు యార్డులలో ఈ విధానాన్ని అనుసరించడం లేదు.

(బి) లేదండీ. బహిరంగ వేలం వేసే విధానం విషయానికి సంబంధించి గుంటూరు మార్కెటింగు కమిటీపై నిర్దిష్టమైన ఫిర్యాదులు ఏవీ ప్రభుత్వానికి అందలేదు.

(సి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ :—బహిరంగ వేలం పద్ధతి ద్వారా రైతాంగానికి లాభం చేయాలనేది మార్కెటింగు కమిటీల ఉద్దేశం అనేది ప్రభుత్వం విస్మరిస్తున్నది. మనం మార్కెటు కమిటీస్ ఎందుకు పెట్టాము ? రైతులకు మేలు చేయాలనే ఉద్దేశంతో మార్కెటింగ్ కమిటీ వ్యవస్థ తీసుకు వచ్చాము. ఆ వ్యవస్థ యొక్క స్వరూపం తుడిచిపెట్టుకుపోతోంది. వాటి అర్థం మారి పోతోంది ఆ తీరుగా అవి పని చేస్తున్నాయని చెప్పడానికి విచారించవలసి వస్తున్నది. బహిరంగ వేలం వేస్తే రైతుకు మేలు జరుగుతుంది. వ్యాపారస్థులు చేసే మోసాలకు తావులేకుండా ఉంటుంది. గిట్టుబాటు ధర వచ్చిన తరువాత రైతులు అమ్ముకోవడానికి వీలుగా ఈ పద్ధతి ప్రవేశ పెడుతున్నామని ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఎందుకు అమలు చేయడం లేదు. గుంటూరు మార్కెటింగు కమిటీ గురించి నిర్దుష్టంగా నేను ఒక ఉత్తరం వ్రాయడం జరిగింది. మంత్రిగారి పేరు మీద స్వయంగా లెటరు బై నేమ్ వ్రాసాను. రైతాంగం కూడా ఒక మెమోరాండం ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది. అయితే దురదృష్టవశాత్తు ఈ సభలో ఏమి ఫిర్యాదు రాలేదని చెప్పడం ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతాంగాన్ని తప్పు దోవ పట్టించి ఆందోళన చెందే పరిస్థితి వస్తుంది. ఇది ఇలా ఉంచి బహిరంగ వేలం వేయడం కోసం ప్రభుత్వం నిర్దుష్టమయిన ఆదేశాలు మార్కెటింగు కమిటీకి ఇస్తుందా ? మా ప్రాంతంలో మిర్చి విపరీతంగా పండుతుంది. మిర్చికి శ్రీలంక నుంచీ జపాన్ కూ

తదితర దేశాలకూ ఎక్స్‌పోర్టు ఆర్డర్సు ఉన్నాయి. దురదృష్టవశాత్తు రైతుకు 450 నుంచి 600 దాకా కూడా అందడం లేదు. అదే మధ్యదళారీలు గుంటూరు నుండి మద్రాసుకు పోయే లోపల 2200 ల రూపాయలకు అమ్ముకొంటున్నారు. ఈ సమస్య గురించి ఇన్‌డిటెయిల్డ్‌గా సభలో డిస్కస్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. మా దగ్గర ఎక్స్‌పోర్టు క్వాలిటీ ఉంది. గ్రేడింగ్ పద్ధతి పెడతారా? బహిరంగ వేలం పెడతారా ?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రా రెడ్డి :—జనరల్‌గా మార్కెటు యార్డ్సులో టెండర్ సిస్టం, ఓపెన్ ఆక్షన్, సేల్ బై సాంపుల్స్ అనే పద్ధతిలో నిర్వహించడం జరుగుతూ ఉంటుంది. ఈ టెండర్ సిస్టం ఇంట్రడ్యూస్ చేయాలనుకొనే సందర్భంలో రైతుల అభిప్రాయాలు, వ్యాపారస్థుల అభిప్రాయాలు గూర్చి ఆలోచన చేసిన తరువాత శత్వరన్ను మార్కెటింగు కమిటీకి ఒక రిక్విజిషన్, రిజల్యూషన్ పంపితే వాటి బైలాస్ అమెండు చేసి టెండర్ సిస్టం ఒప్పుకోవడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా గుంటూరులో కూడా ఒప్పుకోవడం జరిగింది. జూన్‌లో ఈ టెండర్ సిస్టం అమలు చేయడం జరుగుతుంది. ఆదిలాబాదు, బైంసా, హైదరాబాదు, వికారాబాదు వగైరా, చాలా ప్రాంతాలలో ఓపెన్ ఆక్షన్ సిస్టం, మార్కెటింగు కమిటీ సిస్టమూ అభిప్రాయం తీసుకొన్న తరువాత చేసాము. టెండర్ సిస్టం కూడా కర్నూలు, ఆదోని, ఎమ్మిగనూరు, గద్వాల్, వనపర్తి, కడపలో ఈ కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్నాం. గుంటూరు నుంచి ప్రతిపాదనలు రీసెంటుగా వచ్చాయి. చూసి పర్మిషన్ ఇచ్చాము. జూన్ నుంచీ టెండర్ సిస్టం ఇంట్రడ్యూస్ చేయబోతున్నాము. గతను మంత్రిగారు తప్పు దోవను పట్టిస్తున్నారనడం వాస్తవం కాదు. నాకు అందిన ఫిర్యాదులు జానీ గారి నుంచి వచ్చిన దానిలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాల గురించి అందడం జరిగింది. ఉద్యోగులలో కొన్ని అవకతవకలు జరిగాయని నేరారోపణలు ఉన్నాయనీ, విచారణ జరపాలని అన్నారు. నేరారోపణలు తగిన సాక్ష్యాధారాలు లేకపోవడంతో అవి వేయడం జరిగింది. వారు కోరిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అనేకం చేపట్టడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి 83 వరకూ రు. 47.69 లక్షలు మాత్రం అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఖర్చు పెడితే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 1983-86 వరకూ రు. 60 లక్షలు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు చేపట్టడం జరిగింది. పూర్తి చేయడం జరిగింది. సుమారు రు. 2 కోట్లు 1987-88 సంవత్సరానికి ప్రతిపాదనలతో మీరు కోరిన, ఊహించిన, కావాలనుకొన్న అన్ని కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము.

8-50 a. m. శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—గుంటూరు మార్కెటింగ్ కమిటీలో మంత్రి గారు చెప్పారు. మేము ఇచ్చినది మీకు అందలేదేమో. మేము గ్యారెంటీగా ఇచ్చాము. మూడు ఉత్తరాలు వ్రాయడం జరిగింది. రెండు కోట్ల రూపాయల నిధులు వున్నాయన్న మాట. ఆ రెండు కోట్ల రూపాయలు చెప్పించడానికి మేము మంత్రిగారికి ప్రతిపాదనలు పంపాము. అవి కూడా అందినవా, లేదా? అందితే దానిని అమలుచేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రా రెడ్డి:—అధ్యక్షా, నిల్వలు వున్న మాట వాస్తవమే? జానీగారు చెప్పినట్టు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు

నాకు అందినాయి. కొందరు వుద్యోగులపైన అవినీతి కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన పిటీషన్స్ అందాయి. వాటిని విచారణ చేసినాము. రెండవది ఇప్పుడు రెండు కోట్ల రూపాయలతో ఓపెన్ ఫ్లాట్ ఫామ్స్ అని, ఆక్షన్ ప్లాట్‌ఫామ్స్ అని, షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ వగైరా ప్రతిపాదనలు డిపార్టుమెంట్ వారి ద్వారా రావడం జరిగింది. వాటిని ఆమోదిస్తున్నాము. మొత్తం ఏ రకంగా కోరితే ఆ రకంగా అందరికి చేస్తాము.

శ్రీ పి. వెంకటపతి (సత్తెనపల్లి):— ఈ యార్డులు, మార్కెటింగ్ కమిటీలు రైతాంగానికి ప్రయోజనకరంగా వుండడానికి ఏర్పాటు అయినవి. అవి వాస్తవంగా ఆచరణలో ఏ విధంగా వుపయోగపడడం లేదు. ఉదాహరణకు ఇప్పుడు చర్చలోకి ప్రధాన అంశంగా వచ్చిన మిర్చి విషయము వుంది. ఒక్క సీజన్‌లో 400 ఆ నుంచి 1600 వందల రూపాయల వరకు క్వింటాల్ రేటు మారుతూ వుండడానికి గల కారణం గుత్తా వ్యాపారుల చేతులలో మార్కెట్ వుంది. మార్కెటింగ్ కమిటీల చేతులలో కోలెడంత డబ్బు, రెండు కోట్ల రూపాయలు వున్నప్పుడు ఆ డబ్బుతో కనీసపు ధర ఒక దానిని నిర్ణయించి, లేదా రైతాంగానికి గత సంవత్సరపు సగటు ధరలో 100 కి 75 వంతుల అడ్వాన్స్ ఇచ్చి ధర వలికే వరకు నిలుపుదల చేసుకోడానికి ఎందుకు ప్రభుత్వం అవకాశం కలిగించకూడదు ? దానిని తీవ్రంగా పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రా రెడ్డి :— అధ్యక్షా ఒక సరకు ధర అనేది జాతీయ స్థాయి మార్కెట్‌పై ఆధారపడి వుంటుంది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— ప్రతిదీ జాతీయ స్థాయి, జాతీయ స్థాయి అంటే మిర్చికి జాతీయ స్థాయి ఏమిటి ? సాంకేతికంగా తప్ప ఒక విషయం గురించి కూడా సీరియస్‌గా తీసుకోవడం లేదు. ఎలా తప్పుకోందామని చూస్తున్నారు. ప్రభుత్వం బాధ్యత ఏమిటి ?

Sri S. Ramachandra Reddy:— I am serious, sensitive and magnaminous. కేవలం ఏ వస్తువు ధర అయినా ఒక కారణం పైన ఆధారపడి వుండాలి. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర సాధ్యం కాని సందర్భంలో నిల్వ చేసుకొన్న ఒక నెల వరకు ఇంట్రెస్ట్ ఫ్రీ. మిగిలిన రెండు నెలల కాలం నామినల్ రేట్ ఆఫ్ ఇంట్రెస్ట్ 6 శాతం అప్పు ఇచ్చే సౌకర్యం మీద మార్కెటింగ్ శాఖ నిర్ణయిస్తున్నది. దానికిగాను ఒక్క గుంటూరులో మాత్రం 7 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాము. ఎక్కడయితే నిల్వ చేసుకోడానికి గోదాములు వున్నాయో, ఎక్కడయితే అవకాశం వున్నదో, ఎక్కడయితే రైతులు అభ్యర్థిస్తారో అక్కడ యివ్వడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:—మంత్రిగారు సిన్సియరే, మనము కూడా సిన్సియరే. కానీ లోన్స్ మాత్రం సరిగా యివ్వడం లేదు.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రా రెడ్డి:— వాళ్ళ అవసరానికి ఎన్ని లక్షలు అయినా యిస్తాము. మన దగ్గర ప్లెడ్జి క్రింద లోను తీసుకొంటామంటే ఎన్ని కోట్లు అయినా ఇస్తాము.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు (దుగ్గిరాల):—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు కొన్ని కమోడిటీస్ ఓపెన్ ఆక్షన్‌తో కానీ, సాంపిల్ సిస్టమ్‌తో కానీ, టెండర్ సిస్టమ్‌తో కానీ మార్కెట్ యార్డ్సుతో సంబంధం లేకుండానే యార్డుపైన సేల్ చేసుకొంటూనే కమోడిటీస్ వాటికి 100 కి రెండు రూపాయల చొప్పున టాక్స్ పెంచుతున్నారు. దాని వలన రైతులు ప్రయోజనం పొందే అవకాశం లేకపోగా అనవసరంగా ఒక రకమైన పెనాల్టీకి గురి అవుతున్నారు. అలాంటి కమోడిటీస్ నోటిఫికేషన్ నుంచి తప్పిస్తారా? అక్ట్‌లో ఏ విధంగాను సంబంధంలేని కమోడిటీస్, ఏ విధంగాను ఫెసిలిటీస్ లేనిది. రెండవది ఈ యార్డులో ప్లాట్‌ఫామ్స్ అరేంజ్ చేయడం తప్ప రేట్ల గురించి ఏమి బాధ్యత లేదు. రేట్ల గురించి లేకపోతే పోయింది. ఒకసారి యార్డులోకి తీసుకువెళ్ళి సేల్ చేసిన కమోడిటీస్ వాటి ధర రైతుకు రాకపోయిన పక్షంలో, మోసం జరిగిన పక్షంలో దానికి యార్డు గ్యారంటీ వుండి పే చేయించే పద్ధతి చేస్తారా? టొబాకో బోర్డు వారు సేల్స్‌లో ఇలాంటిది ఇంట్రడ్యూజ్ చేశారు. అలాగే మార్కెటింగ్ యార్డు కూడా ఒకసారి యార్డులో పెట్టి సేల్ అయిన తరువాత దాని డబ్బు రైతుకు అందకపోతే, ఏ కారణం చేత అయినా రైతు మోసపోతే యార్డు గ్యారంటీ వుండి రీ ఎంబర్స్‌మెంట్ చేస్తుందా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి:— అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసిన ప్రకారం ఏ కమోడిటీస్ అయితే నోటిఫై చేయబడలేదో, ఏ ఏ కమోడిటీస్ నోటిఫై చేయబడ్డవి గాకుండా అదనంగా నోటిఫై చేయవలసిన కమోడిటీస్ పేరుతో సహా పర్మిషన్‌ను జనరల్‌గా కమీషనర్, మార్కెటింగ్ కమిటీ వారు అడుగుతూ వుంటారు. ఆ రకంగా అడిగే సందర్భంలో వున్న వస్తువులను కూడా నోటిఫై చేయడానికి మాకు ఆక్షేపణ లేదు. సభ్యుల సలహా ప్రకారము రాబోయే దినాలలో మొత్తం సేల్ అయిన డబ్బు, రైతుకు చేరవలసిన డబ్బు మార్కెటింగ్ డిపార్టుమెంట్ ద్వారా చేర్చడానికి కావలసిన విషయం పరిశీలనలో వుంది. అది కొద్ది కాలం పడుతుంది. తప్పనిసరిగా వారి విలువైన సలహాను ఒప్పుకొంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:— ప్రభుత్వం 100 కి రెండు రూపాయల చొప్పున వసూలు చేయమని ఆదేశాలు ఇచ్చింది.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఒక్క శాతం మాత్రమే వసూలు చేస్తున్నాము.

Incentives to Young Entrepreanures

44—

*6740-Q.—Sri K. Jayaram (Singanamala) :—Will the Minister for Small Scale Industries, Commerce and Marketing be pleased to state :

(a) the incentives provided for the young entreaprenures to establish industries in Backward areas by the APIDC ; and

(b) whether interest free loan exemption from Sales Tax and transport subsidy is also provided ?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున చిన్న తరహా పరిశ్రమల శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రా రెడ్డి:)— ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి సంస్థ ఎక్కడా ప్రోత్సాహకాలను ఇవ్వడం లేదు.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:—అధ్యక్షా, ఇతర రాష్ట్రాలకన్నా మన రాష్ట్రంలో పన్నులు ఎక్కువగా వుండడం వలన వీళ్ళు వుత్పత్తి చేసే సరకుల ధర పెరగడం వలన వీళ్ళు కొనబోతే కొరవి, అమ్మబోతే అడవి అనే పరిస్థితి మన రాష్ట్రంలో వున్న చిన్న పరిశ్రమలలో సాగుతున్నది. ఉదాహరణకు యంత్ర పరికరాలు కొనాలంటే మన రాష్ట్రంలో అమ్మకం పన్ను 6.44 శాతం వున్నది. ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి తెప్పించుకొనే యంత్ర పరికరాలకు 4 శాతం మాత్రమే వున్నది. ఆ విధంగా బైట నుంచి వచ్చే సరకులకు 2 44 శాతం తక్కువ వుండడం వలన పెద్ద పరిశ్రమల వారు స్థానికంగా తయారు అయ్యే వస్తువులకు కొనకుండా ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి కొనే పరిస్థితి వున్నది. అమ్మకం పన్ను తక్కువగా వున్న రాష్ట్రాలు గుజరాత్, కర్నాటక, మహారాష్ట్ర, పశ్చిమ బెంగాల్, ఢిల్లీ, బిహార్, రాజస్థాన్ ఈ రాష్ట్రాలలో కేంద్ర అమ్మకం పన్నుకన్నా వాళ్ళ రాష్ట్ర అమ్మకం పన్ను తక్కువగా వుండడం వలన చాలా విజయవంతంగా చిన్న పరిశ్రమలు బాగుపడుతున్నవి.

Mr. Speaker:—The Minister may take into consideration the requests made members.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:—ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి తెప్పించుకొనే బెడద పోగొట్టడానికి కేంద్ర అమ్మకం పన్నుతో సమానంగా రాష్ట్రప్రభుత్వంకూడా ఈ పన్నుల విధానం సడలించి చిన్న పరిశ్రమలు బాగుపడేలా చేస్తుందా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రా రెడ్డి:—అధ్యక్షా, వారు వేసిన ప్రశ్నకు అనుబంధ ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి సంస్థ యువ పారిశ్రామికవేత్తలకు ఏ ఏ ప్రోత్సాహకాలు కల్పిస్తుందన్నారు. ఇది కమర్షియల్ టాక్స్‌కు సంబంధించిన ప్రశ్న.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:—ప్రశ్న బి లో వున్నది అధ్యక్షా, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలు నెలకొల్పుటకు యువ పారిశ్రామికవేత్తలకు ఎ.పి.ఐ.డి.సి. కలిగించిన ప్రోత్సాహకములేవని స్పష్టంగా వున్నది.

Mr. Speaker:—I think the answer has already come.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు.—ప్రశ్నకు జవాబులేకుండా చేసే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—మీకు అవకాశం యిచ్చాను. రెండు సప్లమెంటరీలకు అలా చేశాను. ఆ ప్రశ్న సేల్‌టాక్స్ మంత్రికి సంబంధించినది.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:—సేల్‌టాక్స్ మంత్రికాదు అధ్యక్షా, చిన్న పరిశ్రమల మంత్రికి సంబంధించినదే?

Mr. Speaker:—I have gone through question. It belongs to Commercial Taxes, not the Industries.

9-00 a.m. శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:—మిస్టర్ స్పీకర్, సర్, మన రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెయ్యాలనే వుద్దేశంతో, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతి జిల్లాకు వంద కోట్లు యిస్తానని విషయం వాస్తవమేనా? అలా ప్రకటించి వుంటే, డబ్బు రిలీజ్ చెయ్యడం జరిగిందా? అలాగే, యువ పారిశ్రామిక వేత్తలను ప్రోత్సహించడం కొరకు ప్రభుత్వం కల్పించిన ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఏమిటి?

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి:—పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలని, ప్రతి జిల్లాలోను సాధ్యమైనంతవరకు వందకోట్ల రూ. లకు తక్కువ కాకుండా పరిశ్రమలు స్థాపించే కార్యక్రమాన్ని గురించి తీవ్రతరం చెయ్యాలనే ఆలోచనలో గతంలో ప్రభుత్వం అభిప్రాయపడింది. ఇందుకుగాను మూడు రకాలుగా ఇన్‌సెంటివ్స్ కలుగజేస్తూ, మూడు ప్రాంతాలను డిక్లేర్ చెయ్యడం జరిగింది. అనంతపూర్, ఆదిలాబాద్, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో 15 పర్సెంట్ సబ్సిడీ, పవర్ పై 25 పర్సెంట్, వాటర్ పై 25 పర్సెంట్ ప్రత్యేక కన్సెషన్సు, అయిదేళ్లవరకు సేల్సుటాక్సు కట్టవలసిన అవసరం లేకుండా యిటువంటి అనేక కన్సెషన్సు యిస్తూ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి (కర్నూలు):—ప్రతి జిల్లాకు వంద కోట్లు యిస్తామని చెప్పారు.

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి:—అది సెపరేట్ క్వశ్చన్, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వం పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడానికి తీసుకున్న చర్యల గురించే చెప్పాను.

శ్రీ సి.హెచ్. జయరాంబాబు (గుంటూరు-II):—అధ్యక్షా, ఈ ఎ.పి.ఐ.డి.సి. పెద్ద ఆర్థిక సంస్థ. దీనిద్వారా కొత్తగా ఫ్యాక్టరీస్ పెట్టేవారికి కొత్త డబ్బు—బిల్డింగ్‌లోన్ యివ్వడం జరుగుతూవుంటుంది. ఆ రకంగా ఈ సంస్థ యీ రాష్ట్రంలో టెక్నోక్రాట్స్‌కు ఎవరికైనా బిల్డింగ్‌లోను యివ్వడం జరిగిందా? ఏ ప్రాంతంలో యిచ్చారు? ఏ ఏ ఫ్యాక్టరీలకు యిచ్చారు? తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి:—ఫస్ట్ జనరేటింగ్ టెక్నోక్రాట్స్ అయితే 15 లక్షల వరకు యిస్తున్నాం. సుమారు వంద మందికి యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ మహమ్మద్ జాని:—ఆ వివరాలు చెబుతారా?

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి:—ఫస్టు జనరేటింగ్ టెక్నోక్రాట్స్‌కు 15 లక్షల వరకు సాఫ్టులోన్ యివ్వడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. జయరాం:—వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో గ్రోత్ సెంటర్స్ వున్నాయా. వుంటే, ఎన్నివున్నాయి?

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి:— వివరాలున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— టేబుల్‌పైన పెట్టండి.

Prevalence of Rheumatism and Bones Diseases in Nalgonda District

45—

*6741-Q.-Sarvasri V. Narayana Rao, (Sirpur) C. Vittal Reddy (Narsapur) and D. China Mallaiah:— Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that rheumatic pains and deformation of bones etc., are prevalent in the villages in Nalgonda district where there is high floride content in water; and

(b) if so, the action taken to prevent the said diseases?

ఆరోగ్య, వైద్య శాఖా మంత్రి (డా. ఎం. ఎస్. ఎస్. కోటేశ్వర రావు):— (ఎ) అవునండీ.

అక్కడ 31 గ్రామాలు ఫ్లోరోసిస్ వ్యాధికి గురయ్యాయి. నల్గొండ జిల్లాలోని కొన్ని గ్రామాలలో అధికంగా ఫ్లోరైడు ఉన్న నీటిని సేవించిన ప్రజలు ఫ్లోరోసిస్ వ్యాధి వల్ల కీళ్ళనొప్పుల వ్యాధితో బాధ పడుతున్నారు. ఈ వ్యాధి లక్షణాలు రూమాటిక్ నొప్పుల వ్యాధిని పోలి ఉన్నాయి.

(బి) ప్రజలకు ఫ్లోరైడు లేని నీటిని సరఫరా చేసే నిమిత్తం 1977-78లో నల్గొండ జిల్లాకు "డిఫ్లోరైడేషన్" అనే ఒక పథకాన్ని మంజూరు చేయడమయింది. ఫ్లోరోసిస్ వ్యాధిని నివారించడానికి ఒక పథకాన్ని కూడ మంజూరు చేయడమయింది. మంచినీటిలో అధికంగా ఫ్లోరైడు ఉన్న 31 గ్రామాలు "అడ్‌ఫ్లోర్" ప్రాసెస్ ద్వారా మంచినీటిని గృహావసరాలకు గాను డిఫ్లోరైడేషను చేసే నిమిత్తం ఈ పథకం క్రింద పై గ్రామాలు ఎంపికయ్యాయి. నీటిలో సాచ్యురేటెడ్ పటిక ద్రావణాన్ని కలపడం ద్వారా అధికంగా ఉన్న ఫ్లోరైడును తొలగించడానికి ఈ పద్ధతిని వినియోగిస్తారు. పంచాయితీరాజ్ ఇంజనీర్లు అవసరమయినచోట్ల లోతు గల బోరు బావులను త్రవ్వించడం ద్వారా తక్కువ ఫ్లోరైడు ఉన్న వనరుల నుండి మంచినీటిని సమకూరుస్తున్నారు. పంచాయితీరాజ్ శాఖ చేపట్టిన నెదర్లాండు సహాయ కార్యక్రమం (ఎన్. ఎ. పి.) క్రింద మంచినీటి సరఫరా పథకాన్ని ఆరంభించడమయింది. ఎన్. ఎ. పి. పథకం క్రింద గ్రామాలను మినహాయించిన తరువాత, సుమారు అరవై వేల కుటుంబాలకు వర్తించేటట్లు 31 గ్రామాలలో ప్రస్తుతం డిఫ్లోరైడేషన్ పథకాన్ని కొనసాగించడమయింది. ప్రజలు తమ ఇండ్లలో డిఫ్లోరైడేషన్ ప్రాసెస్సును నిర్వహించడానికి ఈ పథకం క్రింద నియమితులైన హెల్తు వర్కర్లువారికి శిక్షణ ఇస్తున్నారు. అవసరమయిన విరుగుడు రసాయనికాలను హెల్తు వర్కర్ల ద్వారా ఉచితంగా సరఫరా చేయడమవుతున్నది.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న ఆరోగ్య శాఖకు, పంచాయతీరాజ్ శాఖకు రెండింటికి సంబంధించినటువంటిది. రెండింటికి అవి నాభావ సంబంధం వుంది. అందుకే 31 గ్రామాలలో హై ఫ్లోరైడ్ కంటెంట్ వున్నట్లుగా గుర్తించారు. 31 గ్రామాలలో రక్షితనీటి పథకాలు చేపట్టారు. కాని, చేపట్టి ఐదు సంవత్సరాలైంది. నేనుకోరేదేమంటే ప్రభుత్వం రక్షితనీటి పథకాలను చేపట్టి, అయిదు నెలల్లోనే పూర్తిచేసి, యీ వ్యాధిని నిర్మూలించడానికి అవసరమైన చర్యలన్నీ తీసుకోవాలి. అసలు, జాప్యం ఎందుకు జరుగుతున్నది? ప్రభుత్వమే స్వయంగా యీ పథకాలు చేపట్టి వెంటనే యీ వ్యాధి నిర్మూలనకు చర్యలు తీసుకుంటారా?

డా. ఎం. ఎస్. ఎస్. కోటేశ్వరరావు :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా, యీ ఫ్లోరిన్ కంటెంట్ ఎక్కువగా గ్రామాలను పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు వారు గుర్తించడం జరిగింది. వారు తగిన విధంగా, రక్షిత మంచి నీటి సరఫరా పథకాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. వాటి నిర్వహణ గురించి కార్యక్రమం రూపొందించడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు పంచాయతీ రాజ్ శాఖదృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు 31 గ్రామాలలో నీటిలో ఫ్లోరిన్ కంటెంట్ వున్నదని గుర్తించడం జరిగిందన్నారు. వీటికి రక్షిత నీటి సరఫరా ఏర్పాటు చేశామంటున్నారు. కాని, నల్గొండ పట్టణానికి మాత్రం మంచినీటి సమస్య పరిష్కారానికి మార్గాలు వెతికారు తప్ప మిగతా ప్రాంతాల గురించి కాదు. అది కూడా పూర్తి కాలేదు. జిల్లాస్థాయిలో యీ సమస్య వుంది. నల్గొండ జిల్లాలో దేవరకొండ, చింతపల్లి, మానుకోట సమితులలో, అనేక గ్రామాలలో ఫ్లోరైడ్ హెచ్చుగా వున్నప్పటికి, పరిశోధనలు జరిపినది 31 గ్రామాలలోనే. అక్కడనే వున్నదని గుర్తించారు, తక్కిన గ్రామాలలో కూడ పరిశోధన చేస్తే అక్కడ కూడ పరిస్థితి ఏమిటో తెలిసేది. తక్కిన గ్రామాలలో కూడ పరిశోధన జరిపిస్తారా? నల్గొండ పట్టణం వరకు యిచ్చినంతమాత్రాన మొత్తం జిల్లాలో యీ సమస్య పరిష్కారం చేసినట్లు కాదు. మొత్తం జిల్లాలో పరిశోధన జరగలేదు. మా దేవరకొండ, చింతపల్లికి ఎదురుగా నాగార్జునసాగర్ నీరు బ్రహ్మాండంగా వుంటుంది గాని, అక్కడ పరిస్థితి మాత్రం వేరుగావుంది, ఇప్పుడే చెప్పారు—నెదర్లండ్ నుంచి వారి దయాదాక్షిణ్యాలపై, ముఖ్యిగింజలు వారు వేస్తేచేస్తామని అనడం సరియైనదికాదు నాగార్జునసాగర్ మాకు ఎదురుగానే వుంది. నాగార్జునసాగర్ నుంచి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ఏర్పాటు చేసి, ఇలాంటి ఫ్లోరైడ్ వున్న ప్రాంతాలలో యీ సమస్యను పరిష్కారం చేసేతప్పలాభం లేదు. దీనివలన కాళ్ళు, ఎముకలు ఎఫెక్టయి కీళ్ళనొప్పులవ్యాధికి ప్రజలు బలైపోతున్నారు. పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి గారు కూడ ఇక్కడే వున్నారు. వారు ఇప్పుడుకాకపోయినా, తరువాతనైనా ప్రత్యేకంగా కూర్చుని మాట్లాడి, ఇలాంటి ఫ్లోరైడ్ అధికంగావున్న గ్రామాలలో ప్రత్యామ్నాయమైన ఏర్పాట్లు చెయ్యడానికి పూనుకుంటారా, లేదా ?

డా. ఎం. ఎస్. ఎస్. కోటేశ్వరరావు :—ఫ్లోరైడ్ వున్న గ్రామాలు రాష్ట్రములో వున్నాయని పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటుకు 1987 జనవరిలో తెలియచేయడం జరిగింది. వారు రక్షిత మంచి నీటి సరఫరా పథకాలను అమలు చేయడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. 9-10 a. m.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్ :—నల్గొండ తాలూకాలో, చింతపల్లి తాలూకాలో ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారు. అక్కడ మంచి నీరు లేదు.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :—81 గ్రామాలను గుర్తించామన్నారు. అది తీసుకొన్న చర్య యింతవరకు పూర్తి కాలేదని గుర్తించారు. ఇది ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు ? ఈ ఫ్లోరైడ్ ఇతర గ్రామాలకు కూడా వ్యాపించిందా అనేది పరిశోధన జరిపించి ఫ్లోరైడ్ గ్రామాలకు యుద్ధ ప్రాతిపదికపై మంచి నీటిని అందించడానికి ఏమైనా ఆలోచన వుందా ?

డా. ఎం. ఎస్. ఎస్. కోటేశ్వరరావు:— 1/5 మిల్లిగ్రాము పెర్ మీటర్ కంటె ఎక్కువగావున్న గ్రామాలను గుర్తించడం జరిగింది. ఆ గ్రామాలలో రక్షిత మంచి నీటి పథకాలను ఏర్పాటు చేయాలని పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటును కోరడం జరిగింది. వారు తగు చర్యలు తీసుకొనడం జరుగుతోంది.

శ్రీ మసాల ఈరన్న (ఆలూరు) :—ఫ్లోరైడ్ వున్న గ్రామాలు ఒక్క నల్గొండ జిల్లాలోనే కాదు. రాయలసీమ ప్రాంతములోని కర్నూలు, చిత్తూరు, తెలంగాణాలో మహబూబ్‌నగర్ ప్రాంతాలలో వున్నాయి. హైదరాబాదులో బోరింగు నీళ్ళు త్రాగితే కీళ్ల నొప్పులు ఎలా పట్టుకొంటాయో ప్రత్యేకముగా చెప్పక్కర్లేదు. అందువల్ల అన్నిచోట్ల వుంది. ఫ్లోరోసిస్‌తో బాధపడుతున్న వారు అన్ని ఆసుపత్రులకు వస్తున్నారు. కర్నూలు జిల్లాలో నెదర్‌లాండ్ సహాయంతో తీసుకొన్న మంచి నీటి సరఫరా పథకాన్ని త్వరగా పూర్తి చేస్తారా ?

డా. ఎం. ఎస్. ఎస్. కోటేశ్వరరావు :—ఫ్లోరైడ్ కంటెంట్ ఎక్కువగా వున్న గ్రామాలను గుర్తించడం జరిగింది. ఆ గ్రామాలలో రక్షిత మంచినీటి పథకాలను ఏర్పాటు చేయాలని పంచాయతీరాజ్ వారిని కోరడం, వారు తీసుకొనడం జరిగింది.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :—81 గ్రామాలలో మంచి నీటి పథకాలను చేపట్టి ఎన్ని రోజులైనది ? ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు ? ఈ స్కీము కాస్ట్ ఎన్ని కోట్లు ? యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద పూర్తి చేయడానికి చర్యలు తీసుకొంటారా ? పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు యిక్కడనే వున్నారు. వారితో మాట్లాడి ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారో చెబుతారా ?

డా. ఎం. ఎస్. ఎస్. కోటేశ్వరరావు :—రక్షిత మంచి నీటి పథకాలు ఏర్పాటయ్యేవరకు 59855 కుటుంబాలకు పటికను సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది. ఈ పటికను మంచి నీటిలో కలుపుకొని డిఫ్లోరినేట్ చేసుకొనే కార్యక్రమం మా డిపార్టుమెంటు తరపున చేయడం జరిగింది, మంచి నీటి సరఫరా పథకాలను అమలుచేసే కార్యక్రమాన్ని పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు వారు నిర్వహిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకిరికల్) :— ఈ జబ్బు ప్రవేశించిన తరువాత నివారించడానికి చర్యలు ఏమీ లేవు. దీనివల్ల వేలాది మంది యిబ్బంది పడుతున్నారు. నెదర్ లాండ్ సహాయంతో 31 గ్రామాలకు నాగార్జున సాగర్ రిజర్వాయర్ నుంచి నీటిని తీసుకురావడానికి ఎస్టిమేట్ వేసి పంపించారు. ఈ 31 గ్రామాలే కాదు. చింతపల్లి, దేవరకొండ తాలూకాలలో 45 గ్రామాల కోసం ఎస్టిమేట్స్ వేసి పంపించారు. అలాగే మిగతా తాలూకాలున్నాయి. బోర్స్ వేసి రక్షిత మంచి నీటి సరఫరాను 2,3 మైళ్ళ దూరం నుంచి తీసుకు వచ్చారు. అవి ఎండిపోయాయి నీరు లేదు. సాగర్ నీరు తీసుకొంటే తప్ప ఈ గ్రామాలకు పరిష్కారం లేదు. దానికి ఏమి చేస్తారు ?

డా. ఎం. ఎస్. ఎస్. కోటేశ్వరరావు :— మొత్తము నల్గొండ జిల్లాలో 168 గ్రామాలలో ఈ పరిస్థితి వుంది. కర్నూలు జిల్లాలో 160 గ్రామాలలో ఈ పరిస్థితి వుంది. 1.5 మిల్లీ గ్రాములు పెర్ మిటర్ కు మించివున్న గ్రామాలు ఇవన్నీ. వారికి మంచి నీటి పథకాలను ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వుంది. దానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు వారిని కోరడం జరిగింది మా డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి పటికను సరఫరా చేస్తు న్నాము. దానిని నీటిలో కలిపి అరగంట టైము యిస్తే ఫ్లోరైడ్ అడుగుకు వచ్చే అవకాశం వుంది. 5955 కుటుంబాలకు ఈ పటికను సప్లయి చేస్తున్నాం. రక్షిత మంచినీటి పథకాలను త్వరగా అమలుచేయాలని పంచాయతీరాజ్ డిపార్టు మెంటును కోరడం జరిగింది. ఫ్లోరోసిస్ వ్యాధి ఒక్క రోజులో వచ్చేది కాదు. కొన్ని సంవత్సరాలు ఫ్లోరైడ్ కంటెంట్ ఎక్కువగా వున్న నీటిని త్రాగితే వస్తుంది. ఫ్లోరైడ్ కంటెంటు వున్న ప్రతి ప్రాంతములోను ఈ వ్యాధి లక్షణం ఉండుట లేదు. మనం తినే ఆహారపదార్థాలనుబట్టి ఈ వ్యాధి లక్షణాలు బయట పడతాయి.

Decrease of Forests in Rayalaseema

46—

*5283-Q.–Sri G. Nagi Reddy (Dharmavaram) :—Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Forests in Rayalaseema are gradually decreasing due to drought conditions; and

(b) if so, whether any new methods are proposed to be adopted in raising the plants?

అటవీ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. మహిపాల్ రెడ్డి) :— (ఎ) లేదండి.

(బి) రాయలసీమ ప్రాంతాలలో అడవులను పెంచడం జరుగుతుంది, ఇందుకోసం నిరంతరాయం గాను లేదా అంతరాయములతో గట్లు కందకాలు ఏర్పాటు చేయడం, చుట్టు రాతిగోడలు నిర్మించడం లేదా ముళ్ల తీగ కంచెను ఏర్పాటు చేసి లోపల విస్తృతంగా పచ్చికబయళ్లను పెంచడం ఏటవాలు ప్రదేశాలలో కందకాలు గుంటలు త్రవ్వి విస్తృతంగా చెట్లు నాటడం, రోడ్లు

వెంబడి 2 మీటర్ల ఎత్తు కలిగిన చెట్లను పెంచడం వంటి సదుపాయాలను కల్పించి మెరుగు పర్చిన భూసార, నేల తేమను పరిరక్షించే మెళుకువలను అనుసరించడం జరుగుతున్నది.

కొత్త ఢిల్లీలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం, అడవుల శాఖ ఇనస్పెక్టరు జనరలు, ఇటీవల అంటే 1987 జనవరిలో అనంతపురం జిల్లాను సందర్శించినపుడు, అక్కడ అములు జరుగుతున్న పనుల పట్ల మిక్కిలి సంతోషాన్ని వ్యక్తపరిచారు.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :— గత 10 సంవత్సరాలలో దాదాపు సగానికి సగం అడవులు నాశనమయినవి. పచ్చిక బయలు గురించి చెబుతున్నారు. మొక్కలు ఎన్ని పెంచుతున్నారు? ఎంత పర్సంటేజ్ మొక్కలు పెరుగుతున్నాయి?

శ్రీ ఎ. మహీపాల్ రెడ్డి :— గత రెండు సంవత్సరాల అనుభవం తీసు కుంటే ప్రత్యేకించి రాయలసీమలో పరిస్థితులు ఆశాజనకంగా వున్నాయి. పోయిన సంవత్సరం 1830 హెక్టార్లలో ఇన్టెన్సివ్ ఫారెస్ట్ రెయిజ్ అయితే ఇప్పుడు 2335 హెక్టారు రెయిజ్ చేయడం, మొక్కలు పెంచడం జరిగింది. సర్‌వైవల్ పర్సంటేజ్ అడుగుతున్నారు. ఈ రోజు సర్‌వైవల్ పర్సంటేజ్ 90 పర్సెంట్ కంటే ఎక్కువగా వుందని గర్వంగా చెబుతున్నాను. 9-20 a.m.

గౌరవ సభ్యుడు :— రాయలసీమలో అడవులు నాశనం కావడానికి వర్షాభావం కారణం కాదు. మనుష్యుల వల్ల, పశువుల వల్ల నష్టం జరుగుతున్నది. అటువంటివాటిని నిరోధించటానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? సర్‌వైవల్ బాగా వుందని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు కాని నాకు తెలిసినంతవరకూ బాగా లేదు. ఎంత పర్సెంట్ వున్నదో చెపుతారా?

శ్రీ ఎ. మహీపాల్ రెడ్డి :— 2335 హెక్టార్లలో 90 పర్సెంటుకు పైగా వుందని చెప్పాను. అనంతపురం చుట్టుప్రక్కల బోడికొండల మీద పెంచిన ప్లానిటేషన్స్‌లో 100 పర్సెంట్ సర్‌వైవ్ అయిన ప్లాట్స్ వున్నాయి.

డా. ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం) :—90 పర్సెంట్ సర్‌వైవల్ ఎక్కడ వున్నదో మంత్రిగారు చూపిస్తే బాగా వుంటుంది. వర్షపాతం లేక జొన్న పైరు పండటం లేదు అటువంటి చోట్ల 90 పర్సెంట్ వుందంటే ఎలా నమ్మాలి?

శ్రీ ఎ. మహీపాల్ రెడ్డి :— ఎసంబ్లి సమావేశాలు ముగిసిన తరువాత సభ్యులు నాతో వస్తే రాయలసీమ జిల్లాలలో నేను చూపిస్తాను.

డా. ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి :— మేము సిద్ధంగా వున్నాము.

Mineral Royalty from Cement Factories of Yerraguntla

47—

*6006-Q.-Sarvasri M.V. Mysoora Reddy, G. Prathapa Reddy, (Allagadda), J.C. Divakara Reddy; (Tadipatri) and R. Chenga Reddy Nagari):-Will the Minister for Law and Mines be pleased to state :

(a) whether Mineral royalty is being collected from the Cement factories at Yarraguntla in Cuddapah District;

(b) if so, whether any proposals have been received for the development of the said area from the Cuddapah District Committee; and

(c) if so, the action taken thereon?

న్యాయ, గనుల శాఖామంత్రి (శ్రీ హెచ్.బి. నర్సెగౌడ్):-

(ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండీ.

(సి) కడప జిల్లాలోని మినరల్ రోడ్డు పనులకు గాను 1986-87 సంవత్సరానికి 13 లక్షల 69 వేల రూపాయిల మొత్తాన్ని సమకూర్చడం జరిగింది.

డా. ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి :— ఎప్పట్నుంచి ఈ రాయల్టి వసూలు చేస్తున్నారు? ఏ సంవత్సరం ఎంత వసూలు చేశారు, ఏ సంవత్సరంలో ఎంత ఖర్చుపెట్టారు? కేంద్రము నుండి నిధులు రాలేవంటున్నారు కాని మాకు తెలిసింది 6, 7 కోట్లు వచ్చినవి మురిగిపోతున్నాయని, అభివృద్ధిచేయటానికి ఎక్కువ నిధులు మంజూరు చేస్తారా?

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ్:— కేంద్ర నిధులకు, ఈ నిధులకు సంబంధం లేదు. 83-84 లో కడప జిల్లాకు 8 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. 84-85 లో 8 లక్షలు, 85-86 లో 3 లక్షలు. 86-87 లో 13 లక్షల 69 వేలు, కేటాయించడం జరిగింది. 87-88 లో ఇంకా ఎక్కువ నిధులు కేటాయించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జె. సి. దివాకరరెడ్డి:— కడపజిల్లానుండే కాకుండా అనంతపురంజిల్లా నుండి కూడా ఎమ్. ఆర్. టి. బాగా వస్తున్నది. కాని గత అయిదు సంవత్సరాలుగా ఒక్కపైస కూడా ఖర్చుపెట్టలేదు. ఈ సంవత్సరమైనా ఖర్చు పెట్టే ప్రతిపాదన వున్నదా?

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ్:— అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరు నుండి 87-88 సంవత్సరానికి సంబంధించి ప్రపోజల్స్ వచ్చాయి. 6 కోట్లకు ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. ఎంత కేటాయింపు జరుగుతుందో అది కేటాయించిన తరువాత అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేపట్టటం జరుగుతుంది.

శ్రీ. సభ్యుడు:— కమ్మంజిల్లాలో కూడా సింగరేణి కాలరీస్ ద్వారా ఎమ్.ఆర్.టి. వసూలు చేస్తున్నారు. పోయిన సంవత్సరం మంత్రిగారు ఎమౌంట్ ఇస్తామని చెప్పారు. అది ఎప్పట్లో ఇస్తారు? ఎంత ఇస్తారు?

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ్:— సింగరేణి కాలరీస్ కొరకు 6 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. 87-88 లో 6 కోట్లకు పనులు చేపట్టడం జరుగుతుంది.

Bifurcation of Electricity Board

48–

*4041-Q.–Sri C. Narsi Reddy (Makthal):–Will the Minister for Power be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to bifurcate the State Electricity Board into generation division and Supply division; and

(b) if so, the details thereof?

విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎమ్. నరశింహులు):— (ఎ) అవునండి.

(బి) ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

శ్రీ సి. నరిసిరెడ్డి:— ఈ రెండింటిని వేరుచేయకపోవడము వల్ల పనులు జరగడం లేదు. పోల్స్, వైర్స్ అలాగే పడి వుంటున్నాయి. ఎప్పట్లోగా వేరు చేయటానికి పూనుకుంటారు ?

శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు:— జనరేషన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్ సమర్థవంతంగా నిర్వహించటానికి వీలయిన మార్గాలు చూడటానికి ఆలోచన జరుగుతున్నది. విభజన విషయం ఆలోచనలో వుంది తుదిరూపం ఇప్పటికి ఏమీలేదు.

శ్రీ ఎమ్. బి. చౌహాన్:— మంత్రిగారు 'ఎ' కు సమాధానం చెబుతూ విభజన చేయటానికి ప్రపోజల్ వుందన్నారు. ఏ కారణాల వల్ల విభజించాలని అనుకుంటున్నారు. ఎన్నికలు రేపు జరుగుతాయనగా కూడా నా నియోజక వర్గములో పోల్స్ వేశారు...

శ్రీ ఎం. నరశింహులు :— ఆలోచనలో వుందని మాత్రమే మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:— సరైన స్టాఫ్ లేక పనులు త్వరగా జరగడం లేదు. ఆపరేషన్ దెబ్బతింటున్నది. అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్స్ కానివ్వండి, లైన్ మెన్ కానివ్వండి, సరయినసంఖ్యలో లేనందువల్ల ఎక్స్‌పాన్షన్ కుంటుపడుతున్నది కనుక స్టాఫ్‌ను పెంచి శాంక్షన్ అయినవాటిని అయినా పూర్తిచేయటానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ ఎం. నరశింహులు:— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

Sri A. Dharma Rao:— Sir, the question is related to effective operation.

Mr. Speaker:— Effective operation will only come into operation when distribution and generation are separated; and a policy matter has been decided but as to when it is going to take place– it is left to the Government. The Government, is also seriously thinking about it.

Sri A. Dharma Rao:—Sir, will they try to adopt expeditiously?

Mr. Speaker:—Yes.

Prohibition of Children Viewing 'A' Certificates Films

49—

* 4617-Q.-Sri B. Bal Reddy (Karwan):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there are any rules prohibiting children from viewing 'A' Certificate films; and

(b) if so, the action taken against the persons so far for violating the rules?

హోం, శాసన నిర్మాణ వ్యవహారాల శాఖమంత్రి (శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు):— (ఎ) ఔనండి.

(బి) నిర్బంధాలను ఉల్లంఘించినందుకు లైసెన్సుదారులపై జరిమానాలు విధించడం జరిగింది.

9-30 a. m. శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షా, చిన్నపిల్లలు 'ఎ' సర్టిఫికెటుగల సినిమాను చూడకూడదనే నిషేధముపై రాష్ట్రప్రభుత్వం సెన్సార్ బోర్డు యిచ్చినటువంటి నియమనిబంధనలను పాటిస్తున్నదా ? చిన్నపిల్లలు అలాంటి సినిమాలను చూస్తూ వుంటే సినిమా థియేటరు యజమానులు, పోలీసులు అరికడుతారా, లేకపోతే యింకేదయినా సంస్థ వుందా ? మన రాష్ట్రములో మళయాళం, యింగ్లీషు చిత్రాలు బ్లూ ఫిల్మ్సు విపరీతంగా నడుస్తూ వుంటే, చిన్నపిల్లలు చెడిపోతూవుంటే ప్రభుత్వం వారి విషయములో శ్రద్ధ తీసుకొని అలాంటివి చూడకుండా అరికడుతారా ? సెన్సార్ వారు కట్ చేసింది కూడ స్క్రీన్ మీద వేస్తూ వుంటే ఎంతమందిపై చర్య తీసుకున్నారు. సెన్సార్ చేసిన సీన్సను కూడ ఎడ్వర్టయిజ్ మెంటు ద్వారా చూపిస్తూవుంటే అలాంటివారిమీద చర్య తీసుకోవడం జరిగిందా? అన్ని వివరాలు చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— 'ఎ' సర్టిఫికెటు, 'యు' సర్టిఫికెటు యివ్వడానికి కాంపిటెంట్ అథారిటీ సెన్సార్ బోర్డు- సెక్షను 7 (2) ప్రకారం-దానిని అనుసరించి అటువంటి 'ఎ' సర్టిఫికెటు వున్నదానిని ఉల్లంఘించి 18 ఏండ్ల కంటే తక్కువ వయస్సు గలవారికి ఆ సినిమా చూచేదానికి అవకాశం కల్పించిన ఎగ్జిబిటర్సుపైన చర్య తీసుకొని రెండు సంవత్సరాల శిక్ష, 20 వేల రూపాయలు పెనాల్టీ వేయడానికి అవకాశం వుంది. 86 వ సంవత్సరములో 'ఎ' సర్టిఫికెటు వున్నప్పటికి కూడా 18 ఏండ్ల లోపు వయస్సుగలవారికి సినిమా చూడడానికి అవకాశం యిచ్చిన నగరములోని లిబర్టీ థియేటరుపైన రెండుసార్లు పెనాల్టీ వేయడం జరిగింది. మూడు వేల రూపాయలు ఒక సందర్భములో, మూడువేల రూపాయలు మరొక సందర్భములో లిబర్టీ థియేటరు యాజమాన్యం వారిపైన పెనాల్టీ వేయడం జరిగింది. అలాగే లైట్ హౌస్ యాజమాన్యంవారిపైన ఒక కేసు రిజిష్టరు చేసి వేయి రూపాయలు పెనాల్టీ వేయడం జరిగింది. వారు చెప్పిన మళయాళము చిత్రాలకు సంబంధించిన వాల్ పోస్టర్సును నగరములో అతికించడం పైన చర్య తీసుకోడానికిగాను, అటువంటి అశ్లీలమైనటువంటి బొమ్మలను

అతికించడానికి వీలులేకుండా వుండేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక చట్టాన్ని తీసుకు రాబోతున్నది. తొందరలోనే ఒక బిల్లు తీసుకురాబోతున్నాము.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:— 1980 వ సంవత్సరంలో భారతీయ జనతాపార్టీ తరపున అశ్లీల సినిమా బొమ్మలకు వ్యతిరేకంగా ధర్నాలు, పికిటింగ్ లు చేస్తే ఆ సినిమాలను రద్దు చేయలేకపోయారు, వారి మీద చర్య తీసుకోలేదు. బి. జె. పి. మహిళలు ఆందోళన చేస్తే వారి మీద చర్య తీసుకున్నారు, నామీద కేసులు పెట్టారు. సంఘ వ్యతిరేక శక్తుల చేత నన్ను కొట్టించడం జరిగింది. 80 నుండి మేము పోరాటం చేస్తూవుంటే ఏ చర్యతీసుకోకుండా వేయి రూపాయలు లైట్ హౌస్ మీద పెనాల్టి వేశామంటే ఎట్లా? లిబర్టీలో మళయాళం చిత్రాలు, ఇంగ్లీషు నడుస్తున్నవి, వాటిమీద ఏమి చర్య తీసుకుంటారు ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు :—నడుస్తున్నవి గాబట్టే పట్టుకొని పెనాల్టి వేయడం జరిగింది. అశ్లీలమైనటువంటి వాల్ పోస్టర్సుకు సంబంధించి బిల్లును తీసుకువస్తున్నాము.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి :—వారి లైసెన్సును రద్దు చేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:—సెన్సార్ బోర్డువారు సర్టిఫికెటు యిచ్చినప్పటికీ, నేడు రాష్ట్రంలోవున్న పరిస్థితులదృష్ట్యా, ముఖ్యంగా పట్టణాలలో, చూడడానికి మనస్సు ఒప్పని అశ్లీల చిత్రాలు చూపిస్తున్నారు. రాష్ట్రానికి సంబంధించిన విషయం గాబట్టి మనము ఆలోచించి ప్రభుత్వపరంగా సెన్సార్ బోర్డువారికి యిలాంటి సినిమాలకు సర్టిఫికెటు యివ్వకూడదని, చెప్పడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం వుందా ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు :—సెన్సార్ బోర్డు సభ్యులు వున్నారు. వారు చూచిన తరువాత వేస్తారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—మన రాష్ట్రములో యీ పరిస్థితులున్నవి. యింగ్లీషు, మళయాళం సినిమాలు చూడడానికే ఎంతో అసహ్యం వేస్తుంది. సమాజానికి శ్రేయస్కరం కాదు. ప్రభుత్వం వారికి ఎందుకు చెప్పకూడదు ? అవసరమైతే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారిని ఎందుకు అడుగ కూడదు ? ఈ విషయములో ప్రభుత్వమునకు వున్న అభ్యంతరం ఏమిటి ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—వారి సూచనను ఆలోచన చేసి, ఎ. పి. లెవలులో కూడ సెన్సార్ బోర్డు పెట్టుకోడానికి వీలుంటుందేమో ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—హోం మినిస్టరు గారు సినిమాలు చూడరా.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు :—అశ్లీలమైనటువంటి సినిమాలను చూడను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ :— అలాంటి వాటిని నిషేధించడానికి త్వరలోనే బిల్లును తీసుకువస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. గతములో యీ

బిల్లును తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేసి విరమించుకున్నారు, మళ్లీ యిప్పుడ నిర్ణయం తీసుకున్నారా ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—విరమించుకోవడం కాదు. గోడల మీద బొమ్మలు అతికించడం, వ్రాతలు వ్రాయడం, వీటి అన్నింటికి సంబంధించి కాంప్రహెన్సివ్ బిల్లు తీసుకురావాలనే విషయము కేబినెట్ ముందు వుంది తొందరలోనే ఆ బిల్లును తీసుకువస్తాము.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—ఎన్ని సంవత్సరాల వయస్సువారు అలాంటి సినిమాలు చూడకూడదని నిషేధం పెట్టారు ? కనీసం వివాహం కాని యువతీయువకులు ఆ సినిమాలను చూడకుండా నిషేధిస్తారా ? చట్టం తెస్తారా ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు :— 18 ఏండ్ల లోపువారు చూడకూడదు.

Panchayats without Executive Officers

50—

*5560-Q.-Sarvasri J. Venkaiah (Allur) and P. Ramaiah (Nidumolu):—Will the Minister for Panchayatraj be pleased to state:

(a) the number of Panchayats for which Executive Officers are not appointed so far; and

(b) whether there is any proposal to appoint group Executive Officers by merging small Panchayats?

పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కరణం రామచంద్ర రావు) :—
(ఎ) 133.

(బి) అవునండీ. గ్రామ పంచాయతీలను రీగ్రూపింగు చేసి, గ్రూపు ఎగ్జిక్యూటివ్ అధికారుల పదవులను నియమకం చేస్తూ 29–9–1986 తేదీ పంచాయతీరాజ్ శాఖ ఎం. ఎస్. నెం. 482 జీ. ఓ లో ఉత్తరువులు జారీ చేయడం జరిగింది. అయినప్పటికీ, గ్రామీణాభివృద్ధి అధికారులను గ్రూపు ఎగ్జిక్యూటివ్ అధికార్లుగా నియమించడానికి జారీ చేసిన ఉత్తరువులకు వ్యతిరేకంగా గ్రామ పంచాయతీలలోని కొందరు ఉద్యోగులు హైకోర్టులో రిట్ పిటీషను దాఖలు చేశారు. హైకోర్టు ఈ ఉత్తరువులను అమలు చేయకుండా స్టేను మంజూరు చేసింది. అందువల్ల ఈ పదవులను భర్తీ చేయడానికి వీలుకాలేదు. ఈ విషయం కోర్టు పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య :— చిన్న చిన్న పంచాయతీలను కలిపి కార్య నిర్వహణ అధికారులను వేసే విషయం స్పష్టంగా చెప్పలేదు–మంత్రిగారు–

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—చిన్న పంచాయతీలను 40 వేల రూపాయలపైన ఆదాయం వున్నవాటిని నోటిఫై చేసి పంచాయతీలుగా గుర్తించి ఎగిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ను వేయడం జరుగుతోంది – జీ. ఓ. ఎం. ఎస్. నెం. 334 తేదీ 3–7–1985 దృష్ట్యా–చిన్న పంచాయతీలను గ్రూపులుగాచేసి రూ. 40 వేలకు

మించకుండా చూసి కార్యనిర్వహణాధికారులను వేస్తే బాగుంటుందని జి. ఓ. యివ్వడం జరిగింది.

(L.A.Q. Postponed from 21-3-1987.)

Closure of Small Scale Industries

6—

*5877-Q.—Sarvasri V. Sreeramulu, R. Sreenivasa Reddy (Ramayampet) and R. Ravindranatha Reddy (Alampur) :—Will the Minister for Small Scale Industries, Commerce and Marketing be pleased to state :

(a) whether it is a fact that due to non-supply of power, several small scale industries were closed around the Hyderabad City ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

చిన్న తరహా పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి) :-

(ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— మంత్రిగారు లేదని చెబుతున్నారు. హైదరాబాదు నగరం చుట్టుప్రక్కల శివరాంపల్లి ప్రాంతంలో 150 చిన్నతరహా పరిశ్రమలవారు పోయిన జూన్ 17న పత్రికల ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేసుకొనడం జరిగింది. పరిశ్రమలు ఉత్పత్తి చేసుకొనడానికి కావలసిన ఋణాలు తీసుకొన్న తరువాత సంవత్సరం అయినా కూడా విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వకపోవడం వల్ల వారు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఇప్పుడు వారు తీసుకున్న ఋణాలు అడిగే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. పెద్ద మొత్తాలు చెల్లిస్తే తప్ప విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్సు ఇవ్వడం లేదు. దీనివల్ల కార్మికులు, యజమానులు నష్టపోతున్నారు. అందుచేత మంత్రిగారు ఇంకొకసారి ఆలోచించి ఆ పరిశ్రమలకు సంబంధించినటువంటి 150 మందితో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి వారి కష్టసుఖాలు తెలుసుకొని విద్యుచ్ఛక్తి సమస్యలను తీరుస్తారా? 9-40 a.m.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :—విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయని కారణం చేత పరిశ్రమలు మూతపడినట్లు ప్రభుత్వానికి ఇంతవరకు ఏ సమాచారం అందలేదు. అది వాస్తవమైతే మీటింగు పెట్టి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారితో మాట్లాడి సత్వరం విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి చేయించడానికి శక్తివంచన లేకుండా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాస్ రెడ్డి :—విద్యుచ్ఛక్తి లేక పరిశ్రమలు తెరవడమే జరుగలేదు. 150 చిన్నతరహా పరిశ్రమలు విద్యుచ్ఛక్తి లేక అసలు ప్రారంభించడమే జరుగలేదు. మూతబడ్డాయనడం వాస్తవం కాదు. అందుచేత మంత్రిగారు వారితో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి వెంటనే వారికి విద్యుచ్ఛక్తి ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? వారు కట్టే వాయిదాలను వాయిదా చేయిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— కొత్తగా ప్రారంభించే స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ సర్వీసు లైను ఛార్జెస్, వి.ఎల్.సి. ఛార్జీలు కట్టవలసిన అవసరం లేకుండా ప్రభుత్వం ఇదివరలో జి. ఓ. ఇష్యూ చేసింది. అన్నీ సిద్ధంగా ఉండి విద్యుచ్ఛక్తి లేకపోవడంవల్ల ఇబ్బందిగా ఉందని ఇంతవరకు మా దృష్టికి ఎవరూ తీసుకొని రాలేదు. అటువంటి స్పెసిఫిక్ కేసులు ఉంటే నాకు ఇవ్వండి. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటుతో మాట్లాడడానికి ఎటువంటి ఆక్షేపణ లేదు.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Service and Transformer Charges by Praja Parishad Schools

50-A—

S.N.Q.No. 7271-G-Q.—Sarvasri M. Balakrishna Rao (Gannavaram) and Ch. Ramachandra Rao (Tallarevu) :—Will the Minister for Power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Electricity Board is demanding to pay service and transformer charges for arranging T.Vs. in Praja Parishad Schools in the State ; and

(b) if so, whether there is any proposal to exempt them from service and transformer charges ?

విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామాత్యులు (శ్రీ ఎమ్. నర్సింహులు) :-(ఎ) అవునండి.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ ఎమ్. బాలకృష్ణారావు :—విద్యాపద్దు మీద ప్రభుత్వం ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఆడియో, వీడియోల ద్వారా, టి. వి.ల ద్వారా విద్య గరపాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం స్కూల్సులో వాటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నది. పబ్లిక్ పర్పస్ క్రింద స్కూల్సులో ఎరెక్టు చేసేటటువంటి టి.వి.లకు అక్కడ ఉన్నటువంటి ట్రాన్స్‌ఫార్మర్సులో పవర్ లోడ్ చాలడంలేదు. ఇవి పబ్లిక్ యుటిలైజేషను క్రిందకు వచ్చేటప్పుడు సర్వీస్ ఛార్జెస్ మొదలైనవి వసూలు చేయడం మంచిదికాదు. అందుచేత వాటిని ఈ ఛార్జీల నుంచి మినహాయించడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా పరిశీలిస్తుందా?

శ్రీ ఎమ్. నర్సింహులు :—ఈ సర్వీసు లైను ఛార్జెస్ అనేవి తప్పకుండా కట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఎగ్జంప్టు చేసే పరిస్థితి లేదు. స్కూల్సు కూడా తప్పకుండా కట్టవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రామచంద్రరావు :—కనీసం పాఠశాలలు అయినా ఈ సర్వీసు ఛార్జెస్ చెల్లించకుండా ఎగ్జంప్టు చేసే విధానం ఏమైనా ఉందా? విద్యుచ్ఛక్తి శాఖవారు సర్వీసు ఛార్జెస్ చెల్లించకుండా ఎగ్జంప్టు చేసినవి ఏమైనా ఉన్నాయా?

శ్రీ ఎమ్. నర్సింహులు :—స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్‌కు, హరిజనవాడలకు గిరిజనవాడలకు, వీకర్ సెక్షన్సు కాలనీలకు సర్వీసు లైన్ ఛార్జెస్ ఎగ్జంప్టు చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. రామచంద్రరావు ;—మన రాష్ట్రంలో వీడియో, టి. వి.ల ద్వారా విద్యను గరపి విద్యా విధానాన్ని ముందుకు తీసుకొనిపోవాలనుకున్నప్పుడు వీటికి ఎందుకు ఎగ్జంప్షను ఇవ్వడంలేదు.

శ్రీ ఎమ్. నర్సింహులు :—దానికి ఒక సిస్టం ఉంది. దాని ప్రకారం వారు తప్పకుండా కట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయంలో పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటుతో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వర రావు (డిచ్‌పల్లి):—వి.ఎల్.సి. అనేది గత సంవత్సరం నుంచి అమలులోకి వచ్చింది. అంతకుముందు ఇటువంటి సమస్యలు లేవు. వి.ఎల్.సి. వల్ల చాలా ఇబ్బందులు ఎదురౌతున్నాయని ఇదివరకు శాసన సభలో చెప్పాము. అప్పుడు పరిశీలిస్తామని విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామాత్యులు చెప్పారు. వి.ఎల్.సి. వల్ల చిన్న చిన్న పంచాయతీలలో చాలా సమస్యలు వస్తున్నాయి. కనుక వి.ఎల్.సి. గురించి మళ్ళీ ఒకసారి పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. నర్సింహులు:—పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నరసంపేట్):— ఈ లైను ఛార్జీలు, సర్వీసు ఛార్జీలు స్కూల్సుకే కాకుండా గ్రామాలలో ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయి స్కీమ్సు కావాలని అంటే వీధులకు ఎలక్ట్రిఫికేషను కావాలని అంటే, ప్రయివేటు వ్యక్తులు ఇళ్లకు కనెక్షను తీసుకోవాలని అంటే అవి చెల్లించాలనే నిబంధన ఉంది. కనుక ఈ కార్యక్రమాలన్నీ ఆగిపోతున్నాయనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. దానిని రద్దు చేయాలని మేము రిప్రజంటు చేసినదానిమీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకున్నది ?

శ్రీ ఎమ్. నర్సింహులు:—ఈ విషయం పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటుతో చర్చించడానికి కొద్ది రోజులలో ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. వివిధ డిపార్టు మెంట్సుకు ఎలక్ట్రిసిటీ అవసరం. ఆయా డిపార్టుమెంట్సు ద్వారా చర్చించి అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ప్రయివేటు వ్యక్తులు ఇళ్లకు కనెక్షను కావాలని అంటే మెటీరియల్ ఖర్చు అంటే పోల్సు, సర్వీసు ఖర్చులు మొదలైనవి ఇవ్వాలని అంటున్నారు. ఒక ఇంటికి కనెక్షన్ ఇవ్వాలని అంటే మెటీరియల్ ఖర్చు క్రింద 1100 రు.లు అవుతున్నది. సలహాసంఘాలకు అధ్యక్షులుగా ఉన్నప్పుడు మాకు పెద్ద సమస్యగా ఉంది. ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయికు లైను ఛార్జీలు, వైరు ఛార్జీలు కావాలని అంటున్నారు. దానికి 15 వేలు, 20 వేలు అవుతున్నాయి. అందుచేత ఇవి రద్దు చేయాలని సలహాసంఘాలవైపునుంచి తీర్మానంచేసి పంపించాము. శాసన సభ్యులుగా మేము రిప్రజంటు చేసాము. శాసన సభలో పోయిన సంవత్సరం

చెప్పినప్పుడు పునరాలోచన చేస్తామని శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ గారు చెప్పారు. స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్‌కు ఎగ్జమ్షను ఇచ్చారు కాని మిగిలినవాటికి ఇవ్వలేదు. కనుక ఇప్పటికైనా దానిని ఎత్తి వేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా ?

9-50 a.m. శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు:—పరిశీలిస్తాము.

OATH OR AFFIRMATION

Name of the Member :	Constituency :
Sri P. C. Govindappa.	Kalyanadurg.

(Hon. Member took the oath)

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:—అధ్యక్షా, శాసన సభ జరుగుతున్నది – శాసన సభ్యులు హైదరాబాదులో ఉన్నారు. మాకు ముఖం కడుక్కోవడానికి కూడా నీళ్ళు లేవు. కాలకృత్యాలు తీర్చుకోడానికి కూడా నీళ్లు లేవు. నీళ్లు సప్లయి చేయలేక పోతే–కావాలంటే విజయవాడలో సమావేశం పెట్టుకోండి. శాసన సభ్యుల పరిస్థితే ఇలా ఉంటే ఇంక ఆశేష ప్రజానీకం పరిస్థితి ఏమిటి ?

మిస్టర్ స్పీకర్:—రెండు గంటల్లో మీకు హాస్టల్సుకు నీరు సరఫరా ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది.

Sri Ch. Vidyasagar Rao (Metpally):—In Assembly ?

Mr. Speaker:—In the Hostels.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:—ఎమినిటీస్ కమిటి ఏమి చేస్తున్నది సభ్యుడనైన నాకు కూడా తెలియదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—అది కూడా చూస్తాను. I will ask the Minister to take immediate action.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (ఖైరతాబాద్):—సంజీవరెడ్డినగర్ పోలీసు స్టేషన్ లాకప్ డెత్ విషయం ఎంక్వయిరీ పూర్తయింది–మంత్రి దాని మీద ఏమి చర్య తీసుకోలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—దానికి క్వశ్చన్ ఇవ్వండి–immediately I will admit it.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:— ఇచ్చాను–రిజెక్టు చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మీరు ఇవ్వండి–వెంటనే పరిశీలించుతాను.

శ్రీ ఏ. ధర్మారావు:— అధ్యక్షా, నాలుగు కాలేజీలకు డబ్బు రిలీజ్ చేయలేదు–ఫైనాన్షియల్ ఇయర్ ఇవాళ్ల అయిపోతున్నది. . . .

Mr. Speaker:—Please come to my Chambers. I will enquire about it.

MATTER UNDER RULE 304

re : the death of Sri Padmanabham in the Police Station, Kodad, Nalgonda District on 24-3-1987.

శ్రీ ఏ. లక్ష్మీనారాయణ (మిర్యాలగూడ) :—అధ్యక్షా, 23 వ తేదీ రాత్రి పద్మనాభం, పుల్లయ్య అనే వ్యక్తులు నల్లగొండ జిల్లా కోదాడలో చిన్న సమస్య మీద—పదు రూపాయల సమస్య మీద తగాదా పెట్టుకుని ఇద్దరూ కొట్లాడుకొన్నారు. పద్మనాభంకు దెబ్బలు తగిలాయి. పద్మనాభం పోలీసు స్టేషనులో రిపోర్టు ఇచ్చాడు. పోలీసులు 24 ఉదయం రమ్మని అన్నారు. 24 వ తేదీ ఉదయం పద్మనాభం, పుల్లయ్య ఇద్దరూ పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళారు. పుల్లయ్యను వెళ్ళగొట్టారు. సత్తిరెడ్డి అనే కానిస్టేబిల్ పద్మనాభంను పోలీసు స్టేషనులోకి తీసుకువెళ్ళాడు. కొద్దిసేపట్లో పద్మనాభం స్పృహ కోల్పోయే స్థితిలో బయటికి వచ్చాడు అంటే పద్మనాభంను సత్తిరెడ్డి చిత్రహింసలు పెట్టాడని అర్థం అవుతున్నది. ఆ తరువాత అతన్ని ఆసుపత్రికి తీసుకువెళ్ళారు. ఆసుపత్రికి వెళ్ళేప్పటికే పద్మనాభం ప్రాణం పోయిందని చెప్పారు. ఆ శవాన్ని మళ్ళీ పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకువచ్చారు. ప్రజలు ఇదేమి అన్యాయం అని పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ జరిగిన కాల్పుల్లో ఏడుగురు గాయపడ్డారు. అందులో ఒకరు ఉస్మానియా ఆస్పత్రిలో చనిపోయారు, ముగ్గురు సీరియస్‌గా ఉన్నారు. ఆ సందర్భంలో కోదాడ ఎమ్మెల్యే, నేను ఆ ప్రజలలోకి వెళ్ళి, ఈ సంఘటన ఎలా జరిగింది అని పరిశీలన చేయడం జరిగింది. పోలీసులే ఈ సమస్యను రెచ్చగొట్టారని, పోలీసు కానిస్టేబిలు సత్తిరెడ్డి చిత్రహింసలు పెట్టి, పద్మనాభంను ఆయువుపట్టులో దెబ్బతగిలి చనిపోయాడని ప్రజాభిప్రాయం, వాస్తవం కూడా అట్లాగే కనిపిస్తున్నది. సత్తిరెడ్డి మీద ఎలాంటి చర్యను తీసుకోలేదు. మేము అఖిల పక్ష కమిటీ—కాంగ్రెసు, సి. పి. ఐ., సి.పి.ఎమ్, తెలుగుదేశం అన్ని పార్టీలను పిలిచి చర్చించాము. దీనికి రాజకీయ కారణాలు ఏమీ లేవు. పోలీసులు కావాలని ప్రవోక్ చేసి, కావాలని ఇదంతా చేశారు. వెంటనే ఆ పోలీసుల్లో ఇందుకు బాధ్యతగలవారిని సస్పెండ్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఎస్.పి దానికి అంగీకరించి చర్యను తీసుకోలేదు. దీని మీద జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ జరపాలని, ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వాలని, బాధ్యులైన పోలీసులను సస్పెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. సమస్య రాజకీయంగా చూడకుండా—ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య వచ్చిన సంఘటన—మామూలు సమస్యగా పోయే దానిని పోలీసులు కావాలని ఇలా చేయడం తప్ప ఏమీ లేదు. ఎక్కడ పోలీసు స్టేషనుకు దెబ్బలు తిని దరఖాస్తు తీసుకుని వెళ్ళినా వారినే కొట్టే పరిస్థితి ఉంది. దీనిని కట్టుదిట్టంగా అదుపు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. సంబంధిత పోలీసు కానిస్టేబిలు సత్తిరెడ్డిని వెంటనే సస్పెండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిని తేలిగ్గా తీసుకోవడానికి వీలులేదు — ఎందుకంటే లాకప్ మరణాలు ఎక్కువై పోతున్నాయి. దీనిని ఆలోచించి సరైన చర్యను తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:—అధ్యక్షా, అసలు ఈ పోలీసు లాకప్ మరణాలు చూస్తుంటే హోమ్ మంత్రికి ఏమి అనిపిస్తున్నది, ప్రభుత్వానికి ఏమి అనిపిస్తున్నది తెలియడం లేదు. రోజురోజుకీ పెరుగుతున్నాయి తప్ప తగ్గడం లేదు — అనేది నగ్నసత్యం. పద్మనాభం మరణం విషయంలో స్పష్టంగా కనపడేది ఏమంటే— సత్తిరెడ్డి కానిస్టేబిలు పద్మనాభంను పోలీసు స్టేషను లోపలకు తీసుకువెళ్ళి, పది నిమిషాల సేపు దారుణంగా కొట్టడంవల్ల చనిపోవడం, తరువాత బయటకు తీసుకువచ్చి ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్ళడం, తరువాత హుజూర్‌నగర్ ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్ళడం జరిగింది — అని చెబుతున్నారు. ఎస్.పి. వివరణవల్ల స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది ఏమంటే — వీరు రాజీ పడ్డారు, తరువాత పోలీసు స్టేషనులో
10-00 a.m. చెప్పడానికి వచ్చారు అని, పుల్లయ్య రిపోర్టు ఇస్తుంటే బయట పద్మనాభం కుప్పకూలిపోయాడు అంటున్నారు. వారు ఆ పిటీషను యిస్తూ ఉంటే ఆ పద్మనాభం బయట కూర్చుని అక్కడికక్కడే స్పృహ తప్పిపోయి నాడట, అక్కడ నుంచి ఆయనను ప్రయివేటు హాస్పిటల్‌కు తర్వాత అక్కడ నుంచి హుజూర్‌నగర్ హాస్పిటల్‌కు తీసుకొని పోయినారట. ఇది కేవలం బూటకంగా ఉందా? లేదా? ఇది కల్పితంగా ఉందా? లేదా? బాధ్యతాయుతమైన ఎస్.పి. గారు తన క్రింది ఆఫీసరు తప్పుచేస్తే వారిమీద చర్య తీసుకోవాలి కదా. ఎస్. పి. గారు యీ సమస్యను తప్పుదోవ పట్టించి, ప్రజలను మభ్యపరచి యీ విధంగా పోలీసు స్టేషన్‌లో అమానుషం జరిగిన దానిమీద చర్య తీసుకోకుండా తనక్రింది ఆఫీసరును రక్షించేటట్లు చేయడం యిది చాలా సిగ్గుచేటు. ఎస్. పి లెవెల్‌లో ఉన్న ఐ.పి.ఎస్. అధికారులు దీనిని పట్టించుకోకుండా ఉండి పై లెవెల్‌లో ఉన్న ప్రభుత్వం కూడా చర్యలు కూడా తీసుకోకపోవడంవల్ల యీ సమస్య రోజురోజుకు పెరిగిపోతోంది. ఇకపోతే నిన్న జరిగిన సంఘటన విషయంలో ఆ చంద్రుడు కుటుంబానికి ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటించిందో యీ యొక్క పద్మనాభం కుటుంబానికి కూడా వెంటనే కనీసం రూ. 20,000 లు ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటిస్తూ ఆ కుటుంబాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది అదేవిధంగా యీ పోలీసు స్టేషన్‌లో జరిగిన యిన్సిడెంట్‌కు బాధ్యులైన సత్తిరెడ్డిని సస్పెండ్ చేయడంతో పాటు నల్గొండ ఎస్.పి. గారు యీ ప్రజలను, ప్రభుత్వాన్ని తప్పుదోవను పట్టించినట్లు కనపడుతున్న దృష్ట్యా, ఆ ఎస్. పి. గారిని యీ ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా జరిగిన సంఘటనను దృక్పథంలో పెట్టుకొని యిటు ఆ కుటుంబానికి ఎక్స్‌గ్రేషియాను, యీ కానిస్టేబుల్ మీద చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతూ యిటువంటివి యికముందు జరగకుండా ప్రజల ప్రాణ, మానాన్ని కాపాడడానికి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ యీ విషయంలో ప్రభుత్వం అప్రమత్తంగా ఉంటే అసలు ప్రజలు తామే రక్షించుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తే ప్రజలే తిరుగుబాటు చేయవలసిన పరిస్థితి యేర్పడుతుందేమో, ఆ అవకాశం కలుగకుండా ప్రభుత్వం దీనిమీద చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

re: Death of Sri Padmanabham in the Police Station, Kodad, Nalgonda District.

శ్రీ ఆర్. దామోదర రెడ్డి (తుంగతుర్తి) :—అధ్యక్షా, ఈ పద్మనాభం కోదాడు పోలీసుస్టేషన్ లాకప్‌లో మరణం విషయం పేపర్లలోనే కాదు ఈ అన్ని వర్గాల వారి అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు. నేను ఆ వివరాలలోకి పోవడం లేదు. ఈ నల్గొండ జిల్లాలో యీ లాకప్ డెత్ మాత్రమే కాదు, తుంగతుర్తిలో కూడా ఒక లాకప్ డెత్ జరిగింది. అప్పుడు కూడా పోలీసులు ఫైరింగ్ చేయడం, మొన్న కోదాడులో 50 రౌండ్స్ ఫైర్ చేయడం ఇది ఏమైనా సివిల్ వారా అని అడుగుతున్నాను. ప్రతి లాకప్ డెత్ మీద మెజిస్టీరియల్ ఎంక్వయిరీనో లేక జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీనో వేయడం జరుగుతోంది. తప్పుచేసిన వారిని శిక్షించడం జరుగుతోంది. ఈ లాకప్ డెత్‌లు జరగకుండా దీనిని ఎదుర్కొనడానికి ప్రభుత్వం యే చర్యలు తీసుకుంటున్నది ? తెలియదు. ఈ పద్మనాభం చనిపోయిన తర్వాత అక్కడ ప్రజలు ఊరేగింపుగా పోయి పద్మనాభం యెందుకు చంపినారని, అక్కడకు అడగడానికి పోతే దారుణంగా ఫైరింగు చేయడం, అందులో 7 గురు వ్యక్తులు గాయపడడం, ముత్తయ్య అనే వ్యక్తి యీ ఫైరింగులో చనిపోవడం జరిగింది. అక్కడున్న పోలీసు సత్తిరెడ్డిని సస్పెండు చేయవలసి వుంది. ఇప్పటివరకు జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేయించవలసిన అవసరం ఉంది. పద్మనాభం కుటుంబానికే కాదు, ఆ చనిపోయిన ముత్తయ్యకు, గాయపడిన వారికి ఎక్స్‌గ్రేషియో ఇవ్వాలి. ఈ పద్మనాభం చేసిన నేరం యేమిటంటే యిద్దరు కొట్లాటకు పోయిన ఫిర్యాదు లాడ్జ్ చేయడానికి పోయిన నేరం తప్ప మరొకటి కాదు. మొన్న మండలి యెన్నికలలో పద్మనాభం కాంగ్రెసు సానుభూతిపరుడు, యిప్పుడు కాంగ్రెసు విజయానికి కృషి చేసినాడు కాబట్టి, తెలుగుదేశం ఎం.ఎల్.ఏ. అక్కడున్న చంద్రరావు అనుచరుడు యీ సత్తిరెడ్డి కానిస్టేబుల్ అని చెప్పబడే యితను ఈ పుల్లయ్యను వదిలివేసి యీ పద్మనాభంను దారుణంగా హత్య చేయడం జరిగింది ప్రతి హత్యకు 302 సెక్షన్‌ను విధిస్తారు కాని అక్కడ యీ సెక్షన్‌ను యెందుకు విధించరని అడుగుతున్నాను. కనుక వెంటనే దీనికి బాధ్యుడైన సత్తిరెడ్డిని వెంటనే అరెస్టు చేసి యిందులో మరణించిన పద్మనాభం, ముత్తయ్యకే కాకుండా గాయపడిన వారికి కూడా ఎక్స్‌గ్రేషియో యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జలీ (సుజాతానగర్):—24 వ తారీఖున మన అసెంబ్లీ జరుగుతూనే ఉంది. ఈ ఘటన జరిగింది. ఈ ఘటన యాదృచ్ఛికం కాదు. ఇరువురు ఘర్షించుకొని ఫిర్యాదు వస్తే వారిని పిలిపించి విచారణ చేసేందుకు బదులు, ఆ కేసును రిజిష్టరు చేసి కోర్టులో ప్రొడ్యూస్ చేయడానికి బదులు అక్కడ పోలీసు స్టేషన్‌లో పద్మనాభం మీద జరిగిన యీ ఎట్రాసిటీ యేదైతే ఉందో ఆ హెడ్ కానిస్టేబుల్ అనుసరించిన దారుణమైన అమానుషంగా కొట్టడం వల్లనే ఆ పద్మనాభం మరణించినట్లు అందరికీ తెలిసిన విషయమే. దానిమీద ప్రజలు రియాక్ట్ అయి ఆ పోలీసు స్టేషన్ మీదికి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ ఫైరింగ్ జరిగింది.

అసలు యిది యేమిటి ? ఈ రకంగా స్పందించడానికి మూలం యేమిటి ? ఆ మనిషిని లాకప్‌తో చంపడానికి మూలం కాకపోతే ప్రజలు స్పందించరు. ప్రజలు పద్మనాభంను యెందుకు చంపినారని అడగడానికి వెడితే సమాధానం చెప్పడానికి బదులు యీ విధంగా ఫైరింగ్ జరపడం న్యాయం కాదు. లాస్ట్ రెండు సంవత్సరముల నుంచి మన రాష్ట్రంలో యిటువంటి సంఘటనలు విజయవాడలోనే కాదు యితర చోట్ల కూడా జరిగినాయి. ఇవి పేపర్లో కూడా విస్తృతంగా ప్రచారం జరిగింది. ఇక ముందు ప్రభుత్వం యిటువంటి అపరాధాల నుంచి, బయటపడాలంటే యీ పోలీసులు చల్లిన యీ బురద మీకు అంటకుండా ఉండాలంటే యీ కేసుకు సంబంధించిన వారిపైన చర్య తీసుకోవాలి. అప్పుడే ప్రభుత్వం మీద ప్రజలకు సానుభూతి ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:— బహుశ మన శాసన సభ దృష్టికి బయట జరిగేటటువంటి యిటువంటి సంఘటనలలో 1000 లో ఒకటి వస్తున్నదనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఇప్పుడు జరిగిన సంఘటన గురించి యిప్పటికే గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు. ఆ వివరాలలోకి పోదలచుకోలేదు. కాని చట్టం ముందు అందరూ సమానులే అనేది ఒక సూత్రం ఉంది. ఈ చట్టాన్ని అతిక్రమించిన వారిలో నంబర్ ఒన్ యెవరంటే పోలీసు డిపార్టుమెంటు అని మనవిచేస్తున్నాను. వారిలో మంచివారు, నిజాయితీపరులు న్యాయం కోసం వారి డ్యూటీ ప్రకారం చేసే వారు ఉన్నారనే దానిలో సందేహం లేదు. ఓవరాల్‌గా చూసినప్పుడు పోలీసు డిపార్టుమెంటు చట్టం అతిక్రమణలో ముద్దాయి. "నేను నిజం చెబుతానని అబద్దం చెప్పనని ప్రమాణం చేసి అబద్ధాలు చెప్పే వారిలో వీరు ప్రథములు." ప్రమాణము చేసి కూడా మనుష్యులను చంపడంలో ప్రథమంలో వస్తారు క్రింది నుంచి పైదాకా. వారి ధీమా ఏమిటంటే ప్రభుత్వము ఏమీ చర్యలు తీసుకోదు. అవి ఇమ్యునైజ్డ్ అయిపోయినాయి, మాకు అన్ని విధాలా రక్షణలున్నాయనే ధీమాతో పోలీసు వ్యవస్థ వ్యవహరిస్తున్నది. కోదాడాలో యస్. పి. గారు ఆ ప్రకటన చేయడం అనేది యాధృచ్ఛికంగా చేసినటువంటి ప్రకటన ఏమి కాదు. నేను 1973 సంవత్సరంలో రెవిన్యూ మినిష్టరు గారి దగ్గరకు పోయి ఏదో ఒక ఊరి పటేలు, పట్వారీ విషయంలో లంచము తీసుకున్నారని చెబితే ఆవిధంగా లంచాలు తీసుకున్నారని మనం పటేలు పట్వారీలు తీయడం మొదలు పెడితే యిక పటేలు పట్వారీలు ఒక్కరూ కూడా మిగలరు అని రెవిన్యూ మినిష్టరుగారు నాతో అన్నారు. ప్రభుత్వము గాని ఈ విధంగా లంచాలు తీసుకున్న వారిని తీయడం మొదలు పెడితే ఏ ఒక్కరూ కూడా ఉండరేమో ఈ పోలీసు డిపార్టుమెంటులో అనే భయం వారికున్నట్టుంది. ఈ రోజున చాలా మంది ఉత్సాహవంతులు, యువకులు, నిజాయితీపరులు బయట నుంచి పని చేసే వారున్నారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటును హంతకుల

గూండా నెంబర్ 1గా చెప్పవచ్చును. నేను అక్కడ జరిగిన సంఘటనకు రాజకీయ రంగు పులుమను నేను అక్కడ స్థానికంగా ఉండేవాడిని కాదు. అందుచేత నేను ఆ వివరాలలోకి పోను. అక్కడ రెండు పక్షాలున్నాయి. ఒక పక్షము వారు డబ్బులు యిచ్చారు, రెండవ పక్షము వారిని పోలీసులు కొట్టారు, అక్కడ వారికి ఆయువు పట్టు మీద దెబ్బలు తగిలినవి. దీనికి బాధ్యులైన సత్తిరెడ్డి అనే కానిస్టేబుల్‌ను సెక్షను 302 క్రింద అరెస్టు చేయాలి. దీనిని సమర్థించుకుంటూ తోడ్పడిన వారికి ఎబిటార్సుగా కేసులు పెట్టాలి. వారి మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటే గానీ-భవిష్యత్తులో యిటువంటి సంఘటనలు జరుగకుండా ఉంటాయి. పోలీసు డిపార్టుమెంటు చట్టాన్ని కూడా లెక్క చేయకుండా హత్యలు ముఠాగా రోజు రోజుకు మారిపోతున్నది. మృతుల కుటుంబానికి ఎక్స్‌గ్రేషియా వెంటనే ప్రకటించాలి. జుడిషియరీ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు అని కాకుండా ఇతని మీద హత్యా నేరము క్రింద అతనిని అరెస్టు చేసి క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్ క్రింద కేసు పెట్టాలి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, నేను వివరాలలోకి పోను. గౌరవనీయులైన ముఖ్య మంత్రిగారు ఈ సంఘటనపై జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ నియమించడం జరిగింది. జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ఖచ్చితంగా చర్యలు తీసుకుంటాము. జుడిషియరీ ఎంక్వయిరీలో విషయాలు తేలిన తరువాత దానిని బట్టి కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటాము. ఎక్స్‌గ్రేషియో విషయంలో-ఆయనకు ఆరు వేల రూపాయలు ఆదాయం వస్తూ ఉంటే 10,000 రూపాయలు యివ్వడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. పోలీసు ఫైరింగు విషయంలో యిదివరకే ఉన్న నిబంధనల ప్రకారం యివ్వడం జరుగుతుంది, అదే విధంగా గాయలు తగిలిన వారికి కూడా......

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:—పద్మనాభం గారి కుటుంబానికి 10,000 రూపాయలు యివ్వండి. ఆదాయముతో ముడిపెడతారు ఎందుకు?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:—పద్మనాభం గారి కుటుంబానికి 10,000 రూపాయలు, ముత్తయ్యగారి కుటుంబానికి 10,000 రూపాయలు. గాయాలు తగిలిన వారికి 2,000 రూపాయలు చొప్పున యివ్వడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ వి. చందర్ రావు (కోదాడ):—అధ్యక్షా, వాస్తవంగా—24వ తేదీన పద్మనాభం, పుల్లయ్య అనే వ్యక్తులు కరెంటు మీటరుకు 7 రూపాయలు డిపాజిట్టు కట్టే విషయంలో యిద్దరు తగాదా పడి కొట్టుకున్నారు. వీరు పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళి ఎప్లికేషను యివ్వడం జరిగింది. పద్మనాభం గారికి దెబ్బలు తగిలాయి. తగిలినట్లుగా పోలీసు స్టేషనులో పద్మనాభం గారు పిటీషను యిచ్చారు. పుల్లయ్య గారు పిటీషను యిచ్చారు. పుల్లయ్యగారు లోపల ఉండగా పద్మనాభం గారు బయట ఉండడం జరిగింది. నాన్ అఫిషియల్స్ బయట ఉండడం జరిగింది. అక్కడ వెంటనే అన్ని పార్టీలకు సంబంధించి పీస్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలి:— మీ పేరు దామోదరరెడ్డి గారు చెప్పారు కాబట్టి మీరు మీ పర్సనల్ ఎక్స్‌ప్లనేషను యిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ వి. చందర్ రావు:— నాకు మాత్రము దీనితో ఏమీ సంబంధం లేదు. మార్కిస్టు, సి పి ఐ, బి జె పి, కాంగ్రెసు పార్టీ వారితో మాట్లాడడం జరిగింది. నా మీద వారు ఆరోపణ చేయడం న్యాయం కాదని, నాకు ఏమి సంబంధం లేదని మీతో మనవి చేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి శాఖా మాత్యులు వచ్చి అన్ని వీధులు తిరిగి అందరితోను మాట్లాడినారు.

Sri M. Baga Reddy (Zaheerabad):— Deaths in Police custody has become a routine affair. దీనికి ఎక్కడ ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టాలి అనే విషయంలో అటు ప్రభుత్వము, యిటు మనమందరం ఆలోచించవలసిన విషయం. యిందాక రజబలిగారు, ఓంకార్ గారు చెప్పారు. జుడిషియరీ ఎంక్వైరీ వేసినామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఎవరెవరో చనిపోతే వారికి 10,000 రూపాయలు యిచ్చుకుంటూ పోవడంతోనే రెమిడీ అని కాకుండా క్లియరు మర్డరు అని తేలిన తరువాత అతని మీద కేసు పెట్టే ఆలోచన ఎందుకు చేయరు. ఎవరు చేసినా— కాకీ డ్రెస్ అయినా, తెల్ల డ్రస్ అయినా, ఎర్ర చొక్కా అయినా, పచ్చ చొక్కా అయినా క్లియరు మర్డరు అని తేలినాక 302 సెక్షను క్రింద కేసు పెట్టి నార్మల్ ప్రొసీజరు ప్రకారం జరిగే విధంగా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా? ప్రాసిక్యూట్ చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:— జుడిషియరీ ఎంక్వైరీ వేయడం జరిగింది.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి:— అక్కడ జరిగినటువంటి విషయం నేరము చేసినది కాదు. అతను కంప్లయింట్ చేయడానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ కారకుడైన సత్తిరెడ్డి అనే కానిస్టేబుల్ మీద హత్యనేరము క్రింద కేసు పెడతారా? లేదా? జనము అక్కడకు వస్తే చేతిలో తుపాకి ఉంది కదా తన యిష్టము వచ్చినట్లు ప్రజల మీదకు తుపాకి గురి పెట్టి కాల్చి వేయడమేనా పద్ధతి? ఏడుగురుకు పూర్తిగా గాయాలు తగిలినవి, ఏదో మోకాలు క్రింద గురి పెట్టి కాల్చే పద్ధతి కాకుండా ఏకంగా గుండెలలోకి గురి పెట్టి కాల్చే పద్ధతి ఏమిటి? ఇది చాలా విచిత్రమైన పద్ధతి. జుడిషియరీ ఎంక్వైరీ వేశారు, ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటించారు. మంచిదే. కాని
10–20 a.m. అంతటితో సరిపోదు, ఇపుడొక పద్ధతిని పెట్టాలి. పోలీసు లాకప్‌లో ఎవరయితే చంపుతారో, వారిపై మర్డర్ కేసు పెట్టండి, వారు కోర్టులో అక్విటయి వస్తే అపుడు తిరిగి ఉద్యోగము ఇచ్చే పరిస్థితిని ప్రవేశపెట్టండి. అపుడే ఈ రకమైన మరణాలు అంతమవుతాయి. ఇక్కడ కంప్లయింట్ ఇస్తేనే, ఎఫ్.ఐ.ఆర్. వుంది గనుక ముందు అరెస్టుచేసి, జైలుకు పంపుతారు. ఇక్కడ జరిగిందేదో యింకో ప్రొసీజరు. ఈ భేదము ఎందుకుండాలి? ఒక కానిస్టేబుల్‌ని కాపాడడానికి ప్రభుత్వము బదనాం కావలసిన పని ఎందుకు వచ్చింది? ప్రజల మీద ఇంత ఘోరంగా కాల్పులు ఎందుకు జరగాయి? రెండు మూడు ప్రాణాలు ఎందుకు

పోయాయి? నిన్ననే ఇలాంటి కేసు గురించి ఒకటి చర్చించాము. ఈ రోజు మరొకటి క్రొత్తది వచ్చింది. ఎక్కడో ఒకచోట మర్డర్ జరుగుతూనే వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:— రాఘవ రెడ్డి గారు దానిని నివారించడానికి మరొక మోషన్ యివ్వండి. దానిని చర్చించుదాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:—వాళ్ళపై కేసు పెట్టి, వాళ్లను కోర్టులో అక్విట్ కమ్మని చెప్పడం తప్ప — ఈ జూడిషియల్ ఎంక్వయిరీస్ ఎన్ని వేశామో — ఏ ని మర్డర్స్ మానినారా? ఆ తరువాత ఎలాగూ తప్పించుకోవచ్చనే పరిస్థితి వుంది. నా ఉద్యోగము పోతుంది, నాకు శిక్ష పడుతుందనే భయం కలుగచేయాలి. ఇది ఆటవిక రాజ్యము కాదు. నాగరిక ప్రపంచములో వున్నాము. కంప్లయింట్ యివ్వడానికి పోతే అటువంటివాణ్ణి కాల్చి చంపితే, ఎంత దుర్మార్గమైన పనియో ఆలోచించండి. దీన్ని రాజకీయాలకు అంటబెట్టడం అంటే అంత కంటె అసహ్యమైంది మరొక్కటి లేదు. ఇది రాజకీయాలకు సంబంధము లేదు. ఈ సత్తిరెడ్డి పోలీసు కానిస్టేబుల్ ప్రవర్తన చాలా దురుసుగా వుంది. ఇతన్ని గురించి కోదాడు జనాన్ని అడగండి తెలుస్తుంది. తానే ఎస్.ఐ.గా బిహేవ్ చేస్తున్నాడు.

Sri D. K. Samara Simha Reddy :— I am not trying to blame either the M. L. A. or any senior official in this. This is a struggle between poor and rich and a struggle between loyalty to the department and loyalty to Jus'tice. ఈ పద్మనాభం అనే అతను పేద పద్మశాలీ కుటుంబానికి చెందినవాడు అవతల వున్న—పద్మనాభానికి వ్యతిరేకంగా పని చేసిన వ్యక్తులు బలమైన శక్తిగలవారు. ఇతను కంప్లయింట్ తీసుకొని పోయి. . .

Mr. Speaker :—Do not go into details. You are again going to fundamentals ....

శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి :—స్వయంత్రము పోయి పోలీసుకు కంప్లయింట్ యిచ్చాడు. అప్పుడు అక్కడ ఎస్. ఐ. వున్నారు. ఆయన మరునటి రోజు ఉదయం రండని పంపారు. ఇతనె మరునటి రోజు కంప్లయింట్ యివ్వడానికి పోతె ఎస్. ఐ. లేరు, ఎస్. ఐ. లేడని నేను కంప్లయింట్ చేయడంలేదు, This constable who was acting under the instructions of the so-called-II Town Sub-Inspector of that place.

Mr. Speaker :—We are also not going to give certificate to anybody. He may not be present there but he may direct some body . . .

Sri D. K. Samara Simha Reddy :—Let me say. This constable who was acting under the instructions of the so-called-II Town Sub-Inspector though there is only one Town Police Station in that place and everybody knows that the particular person is functioning

as extra-constitutional authority in that place in the name of II Town Sub-Inspector and at his behest this Padmanabham was beaten. ఎక్కడ తన్నాడంటే ఆయువు పట్లో తన్నాడు చచ్చాడు. చచ్చిన తరువాత బ్రతికినాడని అతన్ని ప్రయివేటు నర్సింగు హోంకు తీసుకొని పోయాడు. చచ్చాడని-అక్కడ చూడండి గల్టినెస్ – పోలీసు స్టేషన్‌లో దెబ్బలుతిన్న వాణ్ణి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి తీసుకొని పోవాలిగాని, ప్రయివేటు నర్సింగు హోంకు ఎందుకు తీసుకొని పోయాడు ? తరువాత ప్రజలు రివల్టు అయి, అతను చని పోయిన తరువాత ఆ శవాన్ని పోలీసు స్టేషన్‌కు తీసుకొని పోయిన తరువాత, వాళ్లపై ఫయిరింగ్ చేస్తారా ? లేక లాటీ చార్జ్ చేస్తారా ? లేక టియర్ గ్యాస్ షెల్స్ ముందు వదుల్తారా ? అతను దెబ్బలు తగిలి ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో వున్నాడు. మెడలో బులెట్ పోయింది. బులెట్ ఎట్లా పోతుంది ? బులెట్ ఫయిర్ చేస్తే కాళ్లకు కొట్టాలి. అది చేయలేదు. ప్రభుత్వము ఏమి చర్య తీసుకొన్నది.

Let not the Home Minister behave that he is loyal to the department. He is loyal to the justice and in that way let him immediately inform this House that he is suspending the constable who has been responsible for the death of that Padmanabham. ఆ పద్ధతిలో ఆలోచన చేసి, ముఖ్యమైనది అంటే ఫైయిరింగ్ ఎవరు చేశారో జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీలో తేలుతుంది, ముందు ఫయిరింగు చేసినతనిని సస్పెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—(To the Home Minister) Let him be suspended immediately.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :– అధ్యక్షా, తమరు, గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచన మేరకు సత్తి రెడ్డిని వెంటనే సస్పెండ్ చేస్తాము. జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ అంటే ఫయిరింగుకు దారి తీసిన పరిస్థితుల పైన, రెండవది, పద్మనాభం చనిపోవడానికి దారితీసిన పరిస్థితులపైన జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీ వుంది. జుడి షియల్ ఎంక్వయిరీలో ఇతనివల్లనే చనిపోయాడని నిర్ధారణ అయిన తరువాత, రెగులర్ ప్రాసెస్‌లో కోర్టులో కేసు పెట్టబడి, 302 క్రింద ఆ తరువాత జరిగే చర్యనంతా తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—ఇక్కడ రెండు ఇన్సిడెంట్స్ జరిగాయి. పోలీసు కస్టడిలో చనిపోయింది ఒకటి. పోలీసు ఫయిరింగులో చనిపోయింది మరొకటి. ఈ రెండూ జుడీషియల్ ఎంక్వయిరిలో కవరయినాయా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—రెండింటిమీద కవరయింది—ఫయిరింగ్‌కు సంబంధించి, రెండవది, పద్మనాభం డెత్‌కు సంబంధించి రెండు మీదున్నాయి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— జూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేశారు. సత్తిరెడ్డిని సస్పెండ్ చేస్తామని అన్నారు. ఆ తరువాత తీసుకొనే చర్యలు తీసుకొంటామని అన్నారు. ప్రయిమాఫేసి కేసు వుంది కాబట్టి, 302 క్రింద అరెస్టుచేసి వుండవలసింది. జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ అయినా, ఒకనెల రోజుల్లో పూర్తి అయ్యేట్లు చూడండి. 'పసిర' సంఘటన మీద జూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేస్తే 2 సంవత్సరాలయింది. ఇంకా ఏమీ కాలేదు. జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ అంటే మెజిస్టీరియల్ ఎంక్వయిరీ వలే కాకుండా, ఇప్పుడు మాత్రం న్యాయం జరగాలంటే రెండు నెలలయినా టైం పెట్టండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— టరమ్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్‌కు పీరియడ్ ఎంతో చెప్పండి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— మూడు నెలల లోపల ఎంక్వయిరీ పూర్తి చేయిస్తాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— బాధ్యతాయుతమైన ఆ జిల్లా ఎస్.పి. గారు, పుల్లయ్య దరఖాస్తు ఉదయం ఇస్తే, బయట పద్మనాభం కూర్చొని ఫెయింట్ అయిపోయాడని చెప్పారంటే, ఇంత రెక్లెస్, ఇర్రెస్పాన్సిబుల్‌గా వున్న ఎస్.పి.ని, అక్కడ నుండి బదిలీచేసి, షోకాజ్ నోటీసు డి.సి.పి. ద్వారా ఇప్పించడానికి చర్య తీసుకొంటారా లేదా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఆ అవసరము లేదని అనుకొంటున్నాను.

Resignation of Sri Masala Eranna, Member, elected from 175 Alur (S.C.) Assembly Constituency.

శ్రీ మసాల ఈరన్న :— అధ్యక్షా, నేను నా జిల్లా ప్రజలచేత కర్నూలు జిల్లా ప్రజాపరిషత్ చైర్మన్‌గా ఎన్నికయినందువల్ల, నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభా సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేస్తున్నాను. నా రాజీనామాను ఆమోదించవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను. గౌరవ సభాధ్యక్షులు, మంత్రులు, గౌరవ శాసన సభ్యులు, అధికారులు నన్ను ఆశీర్వదించి పంపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. (రాజీనామా పత్రాన్ని సభాధ్యక్షులకు అందజేశారు).

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇతర మెంబర్స్ కూడా రాజీనామా చేసేది వుంది. అపుడు ఒకేసారి ఎనౌన్స్ చేస్తాను, వారి రాజీనామా గురించి.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Agitation by Tobacco Farmers in Prakasam District

10-30 a.m.

వ్యవసాయ, పశు సంవర్ధన శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి):— మన రాష్ట్రంలో పొగాకు ప్రధానమైన వాణిజ్య పంట. దీనిని ముఖ్యంగా తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు,

ప్రకాశం, నెల్లూరు, కర్నూలు, మహబూబ్‌నగర్, ఖమ్మం జిల్లాలలో పండిస్తారు. ఈ జిల్లాలలో వర్జీనియా పొగాకును దాదాపు 95 శాతం మేరకు సాగు చేస్తున్నారు. అందులో వర్జీనియా పొగాకు పండించే గరిష్ఠ విస్తీర్ణం ప్రకాశం జిల్లాలోనే వుంది. 1986–87 లో వర్జీనియా పొగాకు పండించే విస్తీర్ణం రాష్ట్రం మొత్తం మీద 88,700 హెక్టార్లు వుండగా, ప్రకాశం జిల్లాలో 35,700 హెక్టార్లలో వుంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వ యాజమాన్యం క్రింద, గుంటూరులోని పొగాకు బోర్డు, పొగాకు ఉత్పత్తిదార్ల ప్రయోజనాలను కాపాడుతూ వుంది. 1984–85 మార్కెటు సీజనులో ఈ బోర్డు రాష్ట్రంలో వేలం ప్లాటుఫారం పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టింది. 1985 86 మార్కెటు సీజనులో కూడా ఈ పద్ధతి ఉత్తమమైనదిగా కనుగొనడం జరిగింది. పొగాకు ఉత్పత్తిదారులు కూడా గత సంవత్సరంలో ఈ పద్ధతిపట్ల సంతృప్తి వ్యక్తపరిచారు.

రాష్ట్రంలో 1985–86 సీజనులో 21 వేలం ప్లాటుఫారాలను ప్రారంభించినట్లు పొగాకు బోర్డు తెలియజేసింది. 1986–87 మార్కెటు సీజను కోసం 1987 ఫిబ్రవరిలో ఈ వేలం ప్లాటుఫారాలను ప్రారంభించడం జరిగింది. గుంటూరులోని వ్యవసాయ శాఖ జాయింటు డైరెక్టరు, పొగాకు బోర్డు కార్యాలయంలో సరిచూసిన లెక్కల ప్రకారం రాష్ట్రంలో ప్రస్తుత సీజనులో యింతవరకు వేలం ప్లాటుఫారాల మీద 15 మిలియను కిలోగ్రాముల పొగాకును అమ్మినట్లు తెలియవచ్చింది. దీని విలువ సుమారు 16.5 కోట్ల రూపాయలు వుంది. కాగా ప్రకాశం జిల్లాలో రూపాయలు 6.17 కోట్లు విలువ చేసే 5.5 మిలియను కిలోగ్రాముల పొగాకును వేలం ప్లాటుఫారాల మీద విక్రయించడం జరిగింది.

పొగాకు పండించే రైతులు ఈ వేలం ద్వారా విక్రయించే పద్ధతి పట్ల సాధారణంగా సంతృప్తిని వెలిబుచ్చారు. ఎందుకంటే ఈ పద్ధతి నియమాలలో నిర్దిష్ట పరచిన ప్రకారం ఎవరయినా పొగాకు ఉత్పత్తిదారు తన సరకును కేటాయించిన గ్రేడుపట్ల సంతృప్తి చెందకపోయినపుడు లేదా తన సరకుకు యివ్వజూపిన ధర పట్ల అసంతృప్తి కలిగినట్లయితే వేలానికి వుంచిన బేళ్ల నుండి తన సరుకును ఉపసంహరించుకొని, ఆ తర్వాత రోజులలో జరిగే వేలంలో ఆ సరుకును తిరిగి ప్రవేశపెట్టి విక్రయించుకోవచ్చును.

వేలం ప్లాటుఫారాల మీద పొగాకును కొనడానికి వేలం పాటదారులు ఎవరూముందుకు రాని పక్షంలో కనీస మద్దతు ధరలను చెల్లించే ఆ పొగాకును కొనుగోలు చేయడానికి బోర్డుకు అవకాశం కూడా వుంది.

గుంటూరులోని పొగాకు బోర్డు చైర్మను 25–3–87 తేదీన యిచ్చిన పత్రికా ప్రకటనలో బోర్డు స్థిరీకరణ ఏజెన్సీగా మార్కెటులో ప్రవేశించి, కనీస

మద్దతు ధరలను చెల్లించి, పొగాకును కొంటుందని, ఇందుకోసం 10 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చుపెట్టడం అవుతుందని పొగాకు ఉత్పత్తి దారులకు హామీ యిచ్చారు.

ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదివరకే అంటే 24-3-87 తేదీన కేంద్ర వాణిజ్య శాఖ మంత్రిని సంప్రదించి, స్టేట్ ట్రేడింగు కార్పొరేషను ఆఫ్ ఇండియా వారు సరసమైన ధరలను చెల్లించి పొగాకును కొనుగోలు చేసేటట్లు చూడవలసిందిగా కోరారు. రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో రైతులనుండి పొగాకు కొనడానికి మార్జిను పైకానికి గాను ఒంగోలులోని పొగాకు ఉత్పత్తిదార్ల సహకార సంఘానికి ఒక కోటి రూపాయలను ఆన్ అకౌంటు చెల్లింపు క్రింద మంజూరు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. పొగాకు ఉత్పత్తి, మార్కెటింగు, ఎగుమతిని కేంద్ర ప్రభుత్వం అదుపు చేస్తున్నది. పొగాకు రైతులు, గిట్టుబాటు ధరలకు తమ పొగాకును అమ్ముకొనడానికి అవసరమైన చర్యలన్నింటిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గైకొంటుంది.

శ్రీ కె. అదెన్న:— అధ్యక్షా, ప్రకాశం, గుంటూరుజిల్లాలలో పొగాకు రైతులు ఆరుగాలం కష్టపడి ఉత్పత్తి చేసిన పొగాకు అమ్ముడుగాక ధరరాక పొగాకు బోర్డు ఎదుట కలెక్టరు ఆఫీసు ఎదుట కలెక్టర్ ఆఫీసువద్ద నిరాహారదీక్షలు ధరణాలు ఆందోళనలు జరుపుతున్నారు. పొగాకు ధర పెరగడంలేదుగాని పొగాకు ద్వారా తయారుచేయబడే సిగరెట్ల ధరమాత్రం ప్రతిసంవత్సరం బడ్జెట్ లో పెంచబడుతూనే ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ పొగాకు మద్దతు ధరను ఏ మాత్రం పెంచడం లేదు. ఈ పొగాకు వల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వందల కోట్ల రూపాయలు విదేశీ మారకద్రవ్యం లభిస్తున్నది. కాని రైతులు పండించిన పొగాకును సరిగా కొనుగోలు చేయక వారిని కష్టాలపాలు చేస్తున్నారు. పొగాకు పండించడానికి ఖర్చులు పెరిగిపోయి పండించిన పొగాకుకు సరిఅయిన ధర రాక రైతులు దివాళతీస్తున్నారు. కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితి కూడ మా జిల్లాలో ఏర్పడింది. గత మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఆందోళన చేస్తున్న కేంద్రప్రభుత్వంవారు ఈ మద్దతు ధరను పెంచకుండా వేలము కేంద్రాల ద్వారా ఈ సంవత్సరము పొగాకు కొనకుండా ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఒక వేలము కేంద్రానికి 700 బేళ్ళు వస్తే వాటిలో 600 బేళ్ళను తిరస్కరించినటువంటి సందర్భాలు మా జిల్లాలో ఏర్పడినవి అందువల్ల రైతులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. కాబట్టి 25 పర్సెంటు మద్దతు ధరను పెంచమని కేంద్రప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకురావాలి. అలాగే మద్దతు ధరకు ముందుగా టొబాకో బోర్డువారు ఒక 25 కోట్లు విడుదల చేసి రైతుల నుండి మద్దతు ధర కొనుగోలు చేయాలి. కేంద్రప్రభుత్వంవారు పొగాకుబోర్డుకి నిధులు రిలీజు చేయలేదు. వారు కనీసం 25 కోట్లు విడుదల చేసేట్లు రాష్ట్రప్రభుత్వము వారు కేంద్రప్రభుత్వం వారిపై ఒత్తిడి తీసుకురావాలి. మన రాష్ట్రం తరపున కేంద్రప్రభుత్వానికి ఒక డెలిగేషను వెళ్ళి మన పరిస్థితులను వారికి వివరించాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పొగాకు రైతుల సమాఖ్య వద్ద రెండుకోట్లు విలువ చేసే

పొగాకు ఏ బిడ్డర్సు లేక అమ్మకం జరగకుండా ఉండిపోయింది. దానిని కూడా డిస్పోజాఫ్ చేసేట్లు మన ప్రభుత్వంవారు కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన ఒత్తిడి తీసుకు రావాలి. గతసారి ఆందోళన చేసిన పొగాకు రైతుల మీద కొన్ని కేసులు పెట్టడం జరిగింది. ఆ కేసులను కూడా ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(Sri A. Ramanarayana Reddy in the Chair)

డా. ఎస్. చంద్రమౌళి:— అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లాలో పొగాకు ధరలు లేక రైతులు అష్టకష్టాలుపడుతూ నిరాహారదీక్షలు ధరణాలుచేయడం ఆందోళనలు చేయడం అనేక మహాజర్లు సమర్పించడం మనం పేపర్లలో చూస్తూనే ఉన్నాము. ఎంతో కష్టపడి వారు పండించిన పొగాకుకు గిట్టుబాటు ధర లేకపోవడం చాల విచారకరం. ముందు సంవత్సరాల నుంచి గోలచేస్తున్నప్పటికి కేంద్రప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోకపోవడం చాల దారుణం. మన ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రదించి పొగాకుబోర్డు ద్వారా ఇపుడు వారు చెప్పినట్లు 25 కోట్లుగాని 30 కోట్లుగాని ఏర్పాటుచేసి దానిద్వారా తప్పనిసరిగా వారికి మద్దతు ధర ఇచ్చి వారి పొగాకు నిల్వలను కొనడం చాల అవసరం. ప్రయివేటు వ్యాపారస్తులు నిజంగా పొగాకు రైతులను దోచుకుంటున్నారు. మనము ఒక డెలిగేషన్ని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకి తీసుకువెళ్ళి రష్యాలో పొగాకుకి చాల గిరాకి ఉంది కాబట్టి రష్యాకు పొగాకును ఎగుమతి చేసుకునేదానికి అవకాశాలు కల్పించమని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో సంప్రదించవల్సిన అవసరం ఉంది రైతుల దగ్గర నిలువ ఉన్న పొగాకును కొనిపించడం కేంద్ర వాణిజ్య శాఖా మంత్రిగారితో సంప్రదించి రష్యాకు ఎగుమతి చేసే అవకాశం చూడడం చేయాలి. లేకపోతే పొగాకు రైతులు చాల నష్టానికి గురిఅవుతారు. ఇది ఆంధ్రదేశము మొత్తం మీద ఉన్న పరిస్థితి ముఖ్యంగా ప్రకాశం గుంటూరు జిల్లాలలో ఎక్కువగా ఉంది. ప్రభుత్వం వెంటవే చర్యలు తీసుకుని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో సంప్రదించి పొగాకు రైతులకు న్యాయం చేకూర్చవలసిందిగా కోరుతూఉన్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:— అధ్యక్షా, ఈ పొగాకు సమస్య కొత్త సమస్య కాదు. రోజు రోజుకి ప్రమాదకరమైన సమస్యగా మాత్రం తయారవుతున్నది. కొనుగోలులో డబ్బు ఎగ్గొట్టిపోకుండా ఉండడానికి ఒక గ్యారంటీ ఏర్పాటుచేస్తే, వేలము పాట పాడడానికి ఒక పద్ధతి ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. ప్రయివేటు వ్యాపారస్తులు ఉమ్మడిగా ఒక ట్రేడు యూనియనుగా ఏర్పడి వేలమువిధానాన్ని కూడా వారికి అనుకూలముగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు. గత సంవత్సరము సగటు కొనుగోలు ధర కిలో 13 రూపాయలు ఉంటే అది ఈ వేలం విధానంలో ఈ సంవత్సరం పది రూపాయలకు పడిపోయింది. ఈ పొగాకు గత సంవత్సరం మధ్యన సుమారుగా 90,000 టన్నుల దాకా
10-40 a.m. ఉత్పత్తి అయింది. అందులో యిప్పటివరకూ సుమారు 15,000 టన్నుల వరకూ అమ్ముడు కాలేదు. ఈ పొగాకు మిగిలి ఉన్న సరకు అమ్ముడు పోతుందనే

గ్యారంటీ లేదు. అందువల్ల కొంతమంది రైతులు గుంటూరు పొగాకు బోర్డు కార్యాలయం ముందు కొంత పొగాకును కూడా తగులపెట్టారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వం గాని యీ విషయంలో ఏమి చర్యలు తీసుకొని ఎవరితో సంప్రదిస్తున్నారో తెలియదు. రైతులు మాత్రం అధిక వడ్డీలకు డబ్బును తీసుకువచ్చి యీ పొగాకు పంటకు పెట్టుబడి పెట్టి ఉన్నందువల్ల వారు వడ్డీ కట్టలేకపోతున్నారు. ఈ విధంగా రైతులు పండించిన పంట సర్వనాశనం అయి డబ్బు రాక దివాళా తీస్తూ వారు కోలుకోవడానికి మార్గం తెలియక బాధపడుతున్నారు. ఈ మధ్యన జరిగిన మండల్ ఎన్నికలలో పొగాకు పండించే రైతులు నిరసనను 10 శాతం తమ ఓటుద్వారా వ్యక్తం చేయడం కూడా జరిగింది. కాబట్టి యీ పొగాకు పంట అమ్ముడు పోవడానికి మార్గం ఏమిటో కేంద్ర ప్రభుత్వం వారితో వెంటనే యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. యిపుడు ఒంగోల్‌లో ఏర్పడిన యీ రైతు సమాఖ్యకు కనీసం 10 కోట్ల రూపాయలు అయినా డబ్బు యిచ్చి యీ పొగాకును కొనేలా చూడాలి. మనం యీ విషయంలో మాట్లాడుతున్న తీవ్రత ఎట్లాగు ఉన్నా రైతులకు ఒరిగేది ఏమీలేదని వారు నిస్పృహతో ఉన్నారు. యీ పొగాకు రైతులను ఆదుకోకపోతే వారి ఆర్థిక పరిస్థితులు తలక్రిందులై వచ్చే సంవత్సరం వారు చాలా బాధలు పడవలసి ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— యీ పొగాకు రైతులకు గిట్టుబాటు ధర విషయంలో, వారి సరుకు అమ్ముడు పోవడం విషయంలో మూడు సంవత్సరాలుగా చూస్తున్నాము. మంత్రిగారు చెప్పేది చెబుతున్నారు. 1983 సంవత్సరంలో టంగుటూరులో పొగాకు పండించే రైతులు ఉద్యమం నడిపినపుడు వారి మీద కాల్పులు కూడా జరిగాయి. అపుడే యీ రైతుల సమాఖ్యను యీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఈ పొగాకు అమ్ముడుపోయే పరిస్థితి లేదని తెలుసుకొని రైతులు మరల ప్రత్తిమీదకు మరలినారు, కాని క్రిందటి సంవత్సరంలో ప్రత్తికి కూడా కిట్టుబాటు ధర లభించకపోవడంతో మరల ఈ పొగాకు పంటమీదకు రైతులు మరలినారు. ప్రభుత్వం వారు కూడా ఏ పంట వేస్తే లాభం ఉంటుందో చూసుకొని రైతులను క్రాప్ పాటరన్‌ను మార్చమన్నారు. ఏమయినా రైతుల పరిస్థితి ఏమీ మెరుగు కాలేదు. యీ రైతులను యీ విధంగా వదలిపెట్టడం వల్ల బయట వ్యాపారస్థులు తక్కువ ధరకు ఆ సరుకును కొని నిల్వచేస్తున్నారు. వారి దగ్గర ఉన్న సరుకు మాత్రమే మార్కెటులో మిగులుతున్నది. కాబట్టి యీ పొగాకుకు కిట్టుబాటు ధర రావడానికి యీ రైతు సమాఖ్యకు కొంత డబ్బు తక్షణమే యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చి, తరువాత సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారితో యీ విషయం సంప్రదించండి. అపుడే రైతుకు తగు గిట్టుబాటు ధర వస్తుంది. గత మూడు సంవత్సరముల అనుభవం దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ సమాఖ్యకు పెట్టుబడి బ్యాంకుల ద్వారా గాని, యితర ఆర్థిక సంస్థల ద్వారా యిస్తారో తేల్చుకోవాలి. అంతేకాకుండా యీ పొగాకును రష్యాకు గాని,

చైనాకు గాని ఎగుమతి చేయడానికి యీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి):—ఇపుడు వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారికి తెలియచేసేది ఏమిటంటే యీ పొగాకు పంటకు గిట్టుబాటు ధర విషయంలో నాలుగు సంవత్సరాలుగా యిక్కడ సభ్యులు చెబుతున్నా ఏమీ పరిష్కారం కావడంలేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చేతులలో యీ పొగాకుకు సంబంధించిన బోర్డు ఉండడంవల్ల ఏమీ లాభం ఉన్నట్లు కనపడడంలేదు. ఈ పొగాకుకు సంబంధించిన బోర్డువల్ల రైతులకు ఏమీ లాభం లేదు. అందువల్ల యీ పొగాకు పండించే రైతులు రోడ్లపాలు అవుతున్నారు. వారిని ఆదుకోవడానికి గాను యీ ప్రభుత్వం రైతు సమాఖ్యను ఏర్పాటు చేస్తే ఆ సమాఖ్యవారు మార్కెటులోకి ప్రవేసించకముందే ప్రయివేటు వ్యాపారస్థులు తక్కువ ధరకు ఆ సరుకును కొన్నారు. ప్రత్తికి గిట్టుబాటు ధర లేకపోవడం వల్ల యీ రైతులు పొగాకును ఎక్కువగా పండించడం జరిగింది. తరువాత దాని ధర కూడా పడిపోవడంవల్ల, ప్రత్తి పంటకు మార్చుకున్నందువల్ల అక్కడ చాలా డబ్బు పేరుకుపోయింది. ఈ సంవత్సరం పొగాకు బోర్డువారితో యీ ప్రయివేటు వ్యాపారస్థులు కుమ్మక్కు అయి గిట్టుబాటుధర యివ్వకపోవడంవల్ల రైతులు రోడ్లపాలు అవుతున్నారు. అందువల్ల యీ ప్రభుత్వం రైతు సమాఖ్యను పటిష్టము చేసి దానికి కొంత మూలధనం యిస్తే రైతులకు ఉత్పత్తి ధర యిచ్చి వారు కొంటారు. ఎప్పుడైతే యీ స్టేటు ట్రేడింగు కార్పొరేషన్‌వారు పొగాకు కొనడం ఆలస్యం చేస్తున్నారో అపుడు రైతులకు యిబ్బంది కలుగుతున్నది. కాబట్టి యీ విషయంలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారిమీద వత్తిడి తీసుకురావాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారికి యీ విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసినా పట్టించుకోవడంలేదు. అందువల్ల యీ రైతు సమాఖ్యకు కనీసం 10 కోట్ల రూపాయలు అయినా యిచ్చి గిట్టుబాటుధర యిస్తే ప్రయివేటు వారు కూడా అదే ధరకు కొనడానికి ముందుకు వస్తారు. కాబట్టి వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారు యీ విషయంలో తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—స్పీకర్ సర్, యీ సంవత్సరం పొగాకు పంట సేల్ కానందువల్ల రైతులకు చాలా నష్టం వస్తున్నది. ఇంతకు పూర్వం కూడా అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నపుడు 10 కోట్ల రూపాయలు స్టేటు ట్రేడింగు కార్పొరేషన్‌కు అందించి యీ పొగాకును కొనడానికి ఏర్పాట్లు చేశారు. కాని యీ పొగాకు ధర యిక్కడనే కాకుండా ఫారెన్ మార్కెటులో కూడా తగ్గుతున్నది. దానికి కారణం కొత్త కొత్త దేశాలు యీ పొగాకును ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. అందువల్ల మనం పండించే పొగాకు యితర దేశాలవారికి అవసరం ఉంటుందో లేదో అనేది కూడా ఆలోచన చేయాలి. ఈ పొగాకు రైతులనుంచి పొగాకును వారికి మినిమమ్ ప్రయిస్ యిచ్చి యీ ప్రభుత్వం కొనడానికి

ఏర్పాట్లు చేయాలి. ఇపుడు ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయంలో మాట్లాడుతున్నారు. మేము కూడా దీనిమీద మాట్లాడుతున్నాము. ఇపుడు ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయంలో ఏమి సజెస్ట్ చేస్తారో తెలియదు కాని యీ పొగాకును స్టేట్ ట్రేడింగు కార్పొరేషన్ ద్వారా గాని, వేరొక సమాఖ్య ద్వారా గాని కొనే ఏర్పాట్లు చేసి యీ రైతులకు రెమ్యూనరేటివ్ ప్రయిస్ అందేలా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నాది ఒక సలహా. టొబాకో ఎసోసియేషన్‌కు 10 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చి, ఈలోగా ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి నాగారెడ్డి గారితో సహా అందరికీ కేంద్రానికి పంపించండి. అందరం కలిసి ప్రయత్నం చేస్తే, బయట దేశాలకు ఎగుమతి చేయడానికి పర్మిట్ సంపాదిస్తే ఈ సమస్య పరిష్కారమవుతుంది. అందువల్ల డబ్బు ఇవ్వడంతోపాటు పర్మిట్ సంపాదించడానికి కూడా ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. 10-50 a.m

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు) :— అధ్యక్షా, ఇది ఈనాటి సమస్య కాదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటినుంచీ రైతుల ఇబ్బందులు చూస్తూనే ఉన్నాం. ఈనాడు పొగాకు పండించే రైతుల సమస్య కావచ్చు, నిరుడు ప్రత్తి పండించిన రైతుల సమస్య కావచ్చు, ఇంకొకసారి మరో పంట పండించే రైతుల సమస్య కావచ్చు. ఇలా ఎప్పటికప్పుడు రైతాంగం అసంతృప్తితో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు రైతులపట్ల సరైన చూపు చూడబడడం లేదు. ఈనాడు ఈ విధమైన దౌర్భాగ్యపు పరిస్థితి దేశంలో ఉంది. ఈనాడు పారిశ్రామికవేత్తలు ఉత్పత్తి చేస్తున్న చిన్న వస్తువు విషయంలో కూడా ఆ వస్తువు ఉత్పత్తికి అయ్యే వ్యయం, లాభం మొదలైనవి లెక్క వేసుకొని ఈ వస్తువుకు ఇంత ధర వుండాలని చెప్పే అవకాశం పారిశ్రామికవేత్తలకు ఉంది. కాని అలాంటి అవకాశం రైతాంగానికి లేదు. తాము ఉత్పత్తి చేస్తున్న పంటలకు ఈ రకమైన ధర ఉండాలని సూచించే అధికారం రైతులకు లేకపోవడం చూస్తే మన స్వాతంత్ర్యం దేనికి? ఎవరికోసం అనే ఆలోచన నాకు అప్పుడప్పుడూ కలుగుతుంది. స్వాతంత్ర్యం అనేది ప్రతివారికి రావాలి. సమాజాన్ని పోషించే ప్రతి వర్గానికి స్వాతంత్ర్యం ఉండాలి, కనీసం వారి భావాన్ని వ్యక్తం చేసే అవకాశం ఉండాలి. ఎక్కడో సెంట్రల్ ప్రైజెస్ కమిషన్‌లో ఎవరో ఉంటున్నారు, రైతాంగానికి ప్రాతినిధ్యం లేదు. ఈనాడు పొగాకు పండించే వారు, ప్రత్తి పండించేవారు, ధాన్యం పండించేవారు, ఇతర పంటలు పండించే వారు ఉన్నారు. పంటలు పండించేవారు తమ ఉత్పత్తులకు ఇంత ధర ఉండాలని కనీసం చెప్పుకొనేందుకు అయినా ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో అవకాశం కలిగిందా అంటే అది కూడా పూర్తిగా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. రైతు దేశానికి వెన్నుముక అన్నాం, రైతు సంక్షేమమే దేశానికి సంక్షేమం అన్నాం, అహర్నిశలు రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని దేశానికి అన్నం పెట్టే అన్నదాత రైతు అన్నాం, రైతు పంటలు పండించనిదే ఎవరికీ తిండి దొరకదని అనుకొంటున్నాం, అలాంటి

రైతును ఏ విధంగా గౌరవించాలన్నప్పుడు కర్షక పరిషత్తును ఏర్పాటుచేసి, అందులో వారికి ప్రాతినిధ్యం ఇచ్చి, వారి భాగస్వామ్యంలో ప్రజాస్వామ్యం పులకించాలనేదే తెలుగు దేశం సిద్ధాంతం అని మనవిచేస్తున్నాను. దానికోసం ఎన్నో రకాల సంస్కరణలు చేస్తున్నాం. 10 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వాలని బుచ్చయ్య చౌదరిగారు అన్నారు. రు. 10 కోట్లే కాదు, ఎంతైనా ప్రోగు చేసుకొనే శక్తి వారికి ఉంది. ఆ శక్తిని మనం గుర్తించక మనం దగాపడ్డాం, దగా చేసాం. రైతు గౌరవంగా బ్రతికేవాడే కాని బిచ్చమెత్తేవాడు కాదు. అందువల్ల వారి గౌరవాన్ని వారు కాపాడుకొంటారు. ఈ నాడు స్టేట్ ఎడ్వయిజరీ ప్రైస్ ఎందుకు ఇవ్వవలసివస్తోంది? స్టేట్‌కు సంబంధం ఏమిటి ? ఎన్నో రకాలుగా రైతులను బలపరిచే కృషి జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. 1983లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చాక నేను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకంగా చెప్పాను. మధ్యదళారి వర్గాలను ప్రభుత్వం ఎందుకు పోషిస్తున్నది, పండించే రైతులకే ఎక్స్‌పోర్టు లైసెన్సులు ఇవ్వమని చెపుతున్నాము. లేకపోతే ఈనాడు మన ప్రతిష్ట పోతోంది. పొగాకు బేళ్లలో నాపరాళ్ళు పెట్టి పంపించారు. ఇసుకపెట్టి పంపించారు? ఈ రకంగా చేసి దేశానికి అప్రతిష్ట తెచ్చారు. ఇలా డబ్బుకోసం మానవత్వం బజార్లలో అమ్ముడుపోతున్నది. మానవతను రక్షించాలి, రైతాంగాన్ని ఉద్ధరించాలి తప్ప వారి సంక్షేమాన్ని కబళించకూడదని కూడా నేను చెప్పడం జరిగింది. తాము పండించిన సరకులను విదేశాలకు ఎగుమతి చేసేందుకు వారికి అవకాశం కల్పించాలనీ, అట్లాగే వారికి అనువైన ధరలకు విక్రయించుకొనే అవకాశం కల్పించాలనీ మనవిచేసాను. దీనిగురించి అడగడానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పౌరులుగా మన బాధ్యత ఉంది. రైతు సంక్షేమానికి అనుగుణంగా తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం విధానాలను రూపొందించుకోవడం జరిగింది. రైతులు తమను తామే ఉద్ధరించుకోవాలని కర్షక పరిషత్తును ఏర్పాటు చేసాం. ఈ రకంగా రైతులు కూడా ప్రభుత్వంలో భాగస్వాములు కావాలి. ప్రభుత్వంలో అన్ని వర్గాల ప్రజల భాగస్వామ్యం ఉన్నప్పుడు నిజమైన ప్రజాస్వామ్యం అవుతుంది కాని ఈనాడు ఓట్లకోసం ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళి ఆ తరువాత వారి అవసరాలు తీర్చకుండా మా ఇష్టం వచ్చినట్టు చేస్తామనడం మంచిది కాదు. అందువల్ల ప్రభుత్వపరమైన విధానాలలో రైతులకు భాగస్వామ్యం కల్పించాలనీ, ప్రతి మనిషికి కూడా ప్రభుత్వ విధానాలలో భాగస్వామ్యం కల్పించాలనేదే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ సిద్ధాంతమని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల ఈనాడు రైతులను కూడగట్టుకోవడం జరిగింది. చెరకు పండించే రైతులకు కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను అప్పగించాము. రైతులు ఏ ఏ పంటలను పండిస్తున్నారో, వాటికి సంబంధించిన పరిశ్రమలను ఆయా ఫెడరేషన్ల ద్వారా రైతులే నిర్వహించుకొనే అధికారాన్ని సంక్రమింపజేయాలి. అధికారులు వారిపై పెత్తనం చేయడంగానీ, వారిని తొక్కిపెట్టడంగానీ జరగకూడదు. ఇలా రైతుల గౌరవాన్ని కాపాడే విధానమే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అనుసరిస్తోంది.

ఆ విధానంలో భాగంగానే టొబాకో యూనియన్ వారికి ప్రభుత్వపరంగా రెండు కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. అట్లాగే ప్రత్తి విషయం తీసుకొంటే వైట్ ఫ్లయ్ వల్ల ప్రత్తి దెబ్బతిన్నప్పుడు, నాణ్యత తగ్గినప్పుడు ఉపశాంతి గా సహాయం చేయాలనుకొన్నాం. అది ఎంత అని కాదుగాని, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రైతులపట్ల ఏ విధంగా సానుభూతితో ఉందో స్పష్టంచేయదలచుకొన్నాను. యూనియన్ వారికి రు. 2 కోట్లు ఇచ్చాము. అదృష్టవశాత్తూ లాభం వచ్చిందని వారు చెప్పారు, సుమారు లక్షా అరవై వేల రూపాయలదాకా లాభం వచ్చిందని వారు చెప్పారు. ఆ డబ్బును ప్రత్తి రైతులకు అడ్వాన్స్ ఇచ్చి ప్రత్తిని కూడా కొనుగోలు చేయమనిచెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వపరంగా ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే ప్రత్తి విషయంలో నష్టం వచ్చింది. అయినా వారు ఉదారంగా ఉన్నారు, వారికి డబ్బు లేకపోయినాసరే, ఒక కోటి రూపాయలు వారికి చెల్లించి టొబాకో యూనియన్ వారు పొగాకు కొనడానికి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇకపోతే రైతులు బెంబేలు పడుతున్నారు కాబట్టి మీరు కూడా ఎస్. టి. సి. ద్వారా పొగాకు కొనవలసిన అవసరం ఉందని కేంద్ర ప్రభుత్వం వారికి మనవిచేయడం జరిగింది. మేము ఇచ్చిన కోటి రూపాయలు మూల ధనంగా పెట్టుకొని, బ్యాంకులద్వారా మరో 4, 5 కోట్ల రూపాయలు తీసుకొని టొబాకో యూనియన్ వారు సరకును కొనే సౌకర్యం కల్పించడం జరిగింది. అట్లాగే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎస్. టి. సి. ద్వారా పొగాకు కొనడం జరుగుతుందని పత్రికలలో ప్రకటన కూడా వచ్చింది. ప్రభుత్వం వారికి ఈ సమాచారం అందజేసిన మీదట కేంద్రం వారు ఇలాంటి మంచి నిర్ణయం తీసుకొన్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఇక చైనానుంచి కొందరు పొగాకు వ్యాపారులు వచ్చారని తెలిసింది. మధ్యదళారులు ఉండకూడదనేది మా విధానం, కమీషన్ ఏజెంట్లు రైతులకు రావలసింది జుర్రుకొనేవారుగా ఉండకూడదు. రైతులకు సాధ్యమైనంత ఎక్కువ ధర ఇచ్చినట్లయితే వారు సంతోషిస్తారు. ఇది తెలుగు దేశం ప్రభుత్వ అభిప్రాయం. ఈ అభిప్రాయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. ఇలాంటి దౌర్భాగ్యపు పరిస్థితి రావడం మాకు ఎంతో బాధగా ఉంది. రైతు సంక్షేమం చూడడం ప్రభుత్వ ధర్మం. ప్రభుత్వం అన్ని రకాలుగా సహకారం అందించి వారిని ఈ విపత్తునుంచి బయటకు తేవడానికి ప్రయత్నిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. నిన్న, ఈవేళ కొందరు రైతులు నావద్దకు వచ్చారు, వారికి కూడా ఇదే చెప్పాను. ఈ ప్రభుత్వం మీది, తెలుగుదేశం అంటే ఇక్కడ ఉన్న కొద్దిమంది కోసం కాదు, ఆరు కోట్లమంది ప్రజానీక సంక్షేమం కోసం వ్యవహరిస్తున్న బాధ్యత కలిగిన వ్యవస్థ కాబట్టి మీ సంక్షేమాన్ని గమనిస్తామని వారికి హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇందాకా రాఘవరెడ్డిగారు ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేయమన్నారు. మాకు అభ్యంతరం లేదు. ది గవర్నమెంట్ ఈజ్ నో ఓపెన్. మేము తీసుకొన్న చర్యలేమిటో నిష్పాక్షికంగా తమముందు

11-00 a. m. పెట్టాను. కమిటీని ఏర్పాటుచేయడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. తమరు కూడా వెళ్లండి. ఈనాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితి అక్కడ చెప్పి సాధ్యమైనంతవరకు ఇక్కడ కావలసిన వసతి కల్పించే పద్ధతిలో మీరు కూడా వ్యవహరించాలి. మధ్యదళారులను మాత్రం పోషించే విధానాన్ని పూర్తిగా సమర్థించరాదు. కేవలం వ్యాపారాత్మకమైన విధానాలతో ఇక్కడ మాత్రం రైతు సంక్షేమాన్ని తాకట్టు పెట్టకూడదని మాత్రమే నా ద్వారా ఈ ముఖ్యమంత్రి రామారావు గారికి మనవి చేస్తున్నాను. వారు కనుక వెళ్లాలంటే మాకు ఏమి అభ్యంతరం లేదు. ఒక కమిటీని వెంటనే వేసాము. టైమ్ జాప్యం చేయడానికి వీలు లేదు. అందరు కూడా కలిసి ఎవరైతే కోల్పోతున్నారో రైతులతో సంబంధం ఉన్న అఖిల పక్షాల వారు వెళ్ల వచ్చు. వారికి బాధ్యత ఉంది. కాబట్టి మీరందరు వెళితే పూర్తిగా, దీనివిషయంలో మా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తరపున వ్యవసాయ మంత్రిగారిని కూడా పంపుతాం. కేంద్రానికి కూడా చెప్పి దయచేసి దీన్ని కేవలం మన బాధ్యతగా స్వీకరించి, సరియైన రైతుల సమస్యలను పరిష్కరించాలని కోరుతూ తమ దగ్గర సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:— అధ్యక్షా, ఈనాడు రైతాంగం యొక్క విశాలమైన సమస్యల్లో ఒక భాగం, తక్షణం మనముందున్న ప్రమాదం, తక్షణ కర్తవ్యం, ఈ తక్షణం ఎదుర్కొనేటటువంటి అంశాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడగాలి. చివరకు ప్రకటన చేస్తారేమోనని చూశాను. అంతకు ముందు ఉన్న మాట ఒకటే చెప్పారు కోటి రూపాయలని. ఇవాళ ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఏమిటంటే, మేము ఒక డెలిగేషన్, ఎగ్రికల్చరు మినిస్టరుగారు కలిసి గత సంవత్సరము పత్తి విషయంలో వెళ్ళి వచ్చాము. అక్కడ వినడం ఎంత సులభంగా వింటారో, విన్న దానికి సమాధానం ఎంత సులభంగా వస్తుందో మాకు వచ్చినటువంటి అనుభవం ద్వారా తెలుస్తున్నది. ఇవాళ, పొగాకు సమస్య మీద డెలిగేషన్ వెళ్ళినంత మాత్రాన ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు. అది సంవత్సరం పడుతుంది. ఇప్పుడు మనం అర్జెంటుగా ఎదుర్కొంటున్న ప్రమాదం ఏమిటంటే, ఏదైతే కొన్నటువంటి 13 రూపాయలు కూడా రావడం లేదు రు. 10-90 పైసలకు పడిపోయింది. ఈ సంవత్సరం ఉత్పత్తి అయిన సరుకు 90 వేల టన్నులు ఉంటే, ఇప్పటికి 15 వేల టన్నులు అయినా అమ్మడు పోలేదు. ఈ తక్కువ ధరకు కొనేటటువంటి అవకాశం కన్పించలేదు. మరింత దిగజారిన ధరలకు అమ్మడానికి రైతులు సిద్ధం అయితే తప్ప కొనేటటువంటిది లేదు. ఈ పరిస్థితి నుంచి రక్షించడానికి తక్షణం రు. 10 కోట్లు అయినా అసోసియేషన్ చేతికి ఇవ్వకపోతే, వారి దగ్గర కొనడానికి పెట్టుబడి ఉండదు. చివరకు పొగాకు కొనకుండా మాత్రం పోదు. విదేశాలకు తప్పనిసరిగా అవసరమవుతుంది. మన దేశంలో వినియోగించుకోవడానికి అవసరం ఉంది. అప్పుడు ఏదో ఒక మేరకు దీని వినియోగం జరుగుతుంది. కనుక తాత్కాలికంగా అడ్డు కట్ట వేయడానికి తగినంత సొమ్ము మంజూరు చేయాలని మరొకసారి

ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. తక్షణం ఉన్నటువంటి అర్జెంట్ కర్తవ్యం ఇది. ఇది సెంటర్‌కు ఎంత పవర్‌ఫుల్ డెలిగేషన్ వెళ్ళినా, ముఖ్యమంత్రిగారు కలిసి వెళ్ళినప్పటికీ ఇది పరిష్కారం కాదని నా అనుభవంతో చెప్పుతున్నాను దానికోసం పోరాడదాము. కాని తక్షణం దీన్ని ఎదుర్కోవడానికి తగినంత డబ్బుకు దయచేసి మంజూరు చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి మరొకసారి విన్నపం చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, కేవలం ఈనాడు ఒక కోటి రూపాయలే కాదు, ఈ కోటి రూపాయలు కేవలం సీడ్ మనీగా ఉంటుంది. దాని మీద వారు 4, 5 కోట్లు ఫైనాన్షియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌లలో వారు అడ్వాన్సుగా తెచ్చుకుని చేయవచ్చు. ఈనాడు కోటి రూపాయలు ప్రభుత్వం ఇచ్చినా, వారి దగ్గర సుమారు 5, 6 కోట్లు డబ్బు ఉంటుంది. ఇది కాకుండా, ఎన్.టి.సి. కి వారు ఆదేశం ఇవ్వడం జరిగిందని నేను ఇచ్చిన ప్రకటన కూడా చూపించాను. ఈనాడు కేంద్రప్రభుత్వం వారి విధానం ఎట్లా ఉన్నప్పటికీ రాష్ట్రప్రభుత్వం మాత్రం తప్పించుకోదు. ఇది మా బాధ్యతగా గుర్తించడం జరుగుతుంది. వారి సంక్షేమాన్ని పూర్తిగా ఆలోచించి ఎప్పటికప్పుడు ఏరోజుకారోజు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని కూడా తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఎంతవరకు ఇవ్వగలిగితే అంత ఇవ్వడం జరుగుతుంది వారి సంక్షేమం చూడడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ముందు, ముఖ్యంగా ప్రారంభించబడుతుంది. మరి కేంద్రప్రభుత్వ ఎన్. టి.సి. కూడా వస్తుంది. వారు కూడా కొంటారని తెలియచేస్తున్నాను.

Chairman :—The House stands adjourned for thirty minutes for tea break.

(The House then adjourned at 11-05 a.m. for tea)

The House re-assembled at 11-30 a.m.

(Mr. Speaker in the Chair.)

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Mr. Speaker :--The following Papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

Twenty-eighth Annual Report and Accounts for 1985-86 of the Andhra Pradesh State Warehousing Corporation as required under section 31 (ii) of the Warehousing Corporation Act, 1962.

ANNOUNCEMENT

re : Resignation of Sarvasri Y. Narayana Swamy and Masala Eranna as M.L.As.

Mr. Speaker :—I have to announce to the House that Sri Y. Narayana Swamy and Masala Eranna, have sent their resignations as Members of Legislative Assembly.

I have accepted the resignations.

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Interest-Free Sales Tax Loans for Industries (Imposition of Ceiling) Bill, 1987.

The Minister for Law and Courts (Sri H. B. Narse Goud):-Sir' on behalf of Chief Minister I move, "That leave be granted to introduce The Andhra Pradesh Interest Free Sales Tax Loans for Industries (Imposition of Ceiling) Bill, 1987.

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is that leave be granted to introduce The Andhra Pradesh Interest Free Salex Tax Loans for industries (Imposition of Ceiling) Bill, 1987.

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

The Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Second Amendment) Bill, 1987.

The Minister for Panchayat Raj and Rural Development (Sri K. Ramachandra Rao):-Sir, I move "That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Second Amendment) Bill, 1987.

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is that leave be granted to introduce The Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Second Amendment) Bill, 1987.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

The Andhra Pradesh Tax on Professions, Trades, Callings and Employments Bill, 1987.

The Minister for Law and Courts (Sri H. B. Narse Goud):-Sir, on behalf of Minister for Commercial Taxes, I move "That leave be granted to introduce The Andhra Pradesh Tax on Professions, Trades, Callings, and Employments Bills, 1987.

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is that leave be granted to introduce The Andhra Pradesh Tax on Professions, Trades, Callings and Employments Bill, 1987.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

The Pradesh Yogadhyayana Parishad Bill, 1987.

The Minister for Medical and Health (Dr. M.S.S. Koteswara Rao):-Sir, I move "That leave be granted to introduce the Andhra Praderh Yogadhyayana Parishad Bill, 1987.

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is that leave be granted to introduce The Andhra Pradesh Yogadhyayana Parishad B ll, 1987.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

The Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1987 (L.A. Bill No. 26 of 1987).

The Minister for Finance (Sri P. Mahendranath):-Sir, I move:

"that leave be granted to introduce. The Andhra Pradesh Appropriation (vote on Account) Bill, 1987."

Mr. Speaker:—Motion moved.

The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (vote on Account) Bill, 1987.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1987
(L.A. Bill No. 27 of 1987).

The Minister for Finance (Sri P. Mahendranath):-Sir, I move:

"that leave be granted to introduce. The Andhra Pradesh Appropriation on Bill, 1987.".

Mr. Speaker: -Motion moved.

The question is :

"that leave be granted to introduce. The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1987."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

The Minister for Finance (Sri P. Mahendranath):-Sir, I move.

"that the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1987, be taken into consideration.

Mr. Speaker:-Motion moved.

The Minister for Finance (Sri P. Mahendranath): Sir, I move.

"that The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1987, be taken into consideration."

Mr. Speaker:—Motion moved.

11-30 a.m. * శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:—అధ్యక్షా, ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్‌లో ప్రభుత్వానికి మూడు ధ్యేయాలు వున్నాయని చెప్పారు. అవి ఏమంటే యిరిగేషన్, పవర్ అండ్ సోషల్ వెల్‌ఫేర్. ఈ మూడింటితోపాటు పరిశ్రమలను కలుపుతే బాగుంటుందనేది నా అభిప్రాయం. రాష్ట్రంలో ప్రొడక్టివిటీని పెంచాలన్నా, రాష్ట్ర సంపదను పెంచాలన్నా యిరిగేషన్, పవర్‌తో బాటు పరిశ్రమలు కూడా చాలా ముఖ్యం. పరిశ్రమలను బొత్తిగా చిన్నచూపు చూసి కేవలం రూ. 20 కోట్లను మాత్రమే పరిశ్రమలకు యిచ్చారు. దీనిని బట్టి పరిశ్రమల గతి అధోగతే నని అర్థం అవుతున్నది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగం చాలా పెరిగిపోతున్నది. 1983 లో 16 లక్షల మంది విద్యావంతులైన నిరుద్యోగులు వుండగా, ఈ నాడు వారి సంఖ్య 26 లక్షలకు పెరిగిపోయింది. నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికిగాను, రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామికంగా ముందుకు తీసుకొనిపోవడం అవసరం. నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారానికి, రాష్ట్ర సంపద పెంపుదలకు కూడా పరిశ్రమల పెరుగుదల చాలా అవసరం. పరిశ్రమలను చిన్నచూపు చూడడం వల్ల నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారానికి మార్గం లేకుండా పోయింది అనే విషయం అర్థం అవుతున్నది. భూసంస్కరణలను ఎఫెక్టివ్‌గా అమలు జరిపినట్లయితే కొంతమంది గ్రామీణ ప్రజానీకానికి వృత్తి, జీవనోపాధి లభ్యం అవుతుంది. భూసంస్కరణలకు సంబంధించి ధృఢ సంకల్పం, ఆశయం, వుద్దేశం వుందని, అందరూ వాడే పదజాలం మీరు కూడా వుపయోగించడం తప్ప ఏమి అమలు చేయడం లేదు. 1982 లో ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్టుకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు తీర్పు యిచ్చిన విషయం మీకూ తెలుసు. హైకోర్టు ఒపీనియన్‌ను రివర్స్ చేస్తూ సుప్రీంకోర్టు యిచ్చిన తీర్పు సంగతి అందరికీ తెలుసు. సుప్రీంకోర్టు యొక్క జడ్జిమెంట్‌ను అమలు చేయడానికి ఒక చిన్న సవరణను చేయవలసివున్నది. ఈనాటి వరకూ కూడా సవరణ చేస్తాము అంటూ వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు. ఎస్యూరెన్సులు యిస్తున్నారే తప్ప భూసంస్కరణల చట్టానికి ఈనాటివరకు సవరణ తీసుకొని రాలేదు. 4, 5 లక్షల ఎకరాల భూమిని భూసంస్కరణల క్రింద ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. అందువల్ల

గ్రామీణ నిరుపేదలకు కొందరికి జీవనోపాధిని కల్పించడానికి అవకాశం వుంటుంది. భూసంస్కరణలను సమర్థవంతంగా అమలు చేసి, పరిశ్రమలను విస్తృతంగా నెలకొల్పుతే తప్ప ఈ నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం సాధ్యపడదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కేంద్రం నిధులు తక్కువ ఇవ్వడం వల్ల ఏ పనులు చేయలేకపోతున్నామనే సాకు ప్రతి దానికి చెప్పుతున్నారు. అది వాస్తవం కాదు. ఫైనాన్షియల్ మినిస్టర్ గారు ఇచ్చినటువంటి బడ్జెట్ ఇన్ఫర్మేషన్‌లోనే 1982-83వ సంవత్సరములో ఫైనాన్షియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ చేసిన ఆర్థిక సహాయం కేవలం రు. 180 కోట్లు ఉంటే ఈ నాడు కేంద్ర సహాయం రు. 400 కోట్లకు పెంచారని మన రాష్ట్రానికి ఇస్తున్నారని మనకు ఇచ్చినటువంటి ఇన్ఫర్మేషన్‌లోనే ఉంది. మరి అటువంటి సహాయం సద్వినియోగం చేసుకోలేక, మరింత సహాయం రాబట్టుకొనే దానికి ప్రయత్నం చేయక, అవసరమైన ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఏర్పాటు చేసుకోకుండా కేంద్రాన్ని నిందించి లాభం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రములో అవసరమైనటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం లేదని చెప్పక తప్పదు. ఈ సోషల్ వెల్ఫేర్ కి ప్రాతినిధ్యం ఇచ్చామని చెప్పి ఎంతో గట్టిగా ఇక్కడ చెప్పినా ఆచరణలో చూస్తే మాత్రం చాలా మృగ్యముగా కనిపిస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారి ఉపన్యాసం వింటూ ఉంటే ఎంతో సంతృప్తి కలిగేటట్లుగా ఉంది కాని నియోజకవర్గాలలో జరుగుతున్నటువంటి పనులు చూస్తే మాత్రము చాలా దుఃఖము వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ చెప్పే దానికి అక్కడ జరిగే దానికి సంబంధం ఉండడం లేదు. నిధులు మంజూరు కావడం లేదు. పనులు జరగడం లేదు. ఒక్క ఇళ్ళ స్థలాలకు సంబంధించి మాత్రము వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి ఇళ్ళ స్థలాల కోసం రు. 12.50 కోట్లు మాత్రమే ఎలాట్ చేస్తున్నారు. ఇది కొత్తగా భూములు సేకరించడానికి వినియోగించడం లేదు. గతములో భూస్వాముల దగ్గర నుంచి సేకరించిన భూములకు ఈ నాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రు. 55 కోట్లు బకాయి ఉంది. అందుకోసమే దీనిని వినియోగిస్తున్నారు తప్ప కొత్తగా భూములు సేకరించడానికి మాత్రం డబ్బు లేదు. అధికారులు నిస్సహాయ స్థితిలో ఉన్నారు. కలెక్టర్స్ చెప్తున్నారు. ఒక్క రూపాయి కూడా భూములు సేకరించడానికి మా దగ్గర లేదని చెపుతున్నారు. అసలు ఆ ప్రశ్నే లేదంటున్నారు. డెల్టా ప్రాంతాలలో ఈ సమస్య చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ఒక్క తెనాలి రెవెన్యూ డివిజన్‌లోనే 30 వేల ఇళ్ళ దరఖాస్తులు సబ్-కలెక్టర్ ఆఫీసులో పెండింగులో ఉన్నాయి. మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఎక్వయిర్ చేసింది ఏమీ లేక వాటిని అలాగే అట్టే పెట్టారు. ఇల్లు అయితే కొంతవరకు కట్టిస్తున్నారు, హడ్కో సహాయం వస్తున్నది. కొంత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తోంది. సమస్య మేగ్నిట్యూడ్ మేరకు కాకపోయినా ఎంతోకొంత ప్రయత్నం జరుగుతుంది. మనం అంతా చూస్తున్నాము. చేసే దాని కంటే ప్రచారం ఎక్కువ చేస్తున్నారు. ఈ దేశములో నేను ఒక మనిషినే ఇది నా భూమి, ఇది నా గడ్డ అని చెప్పుకొనే

11-40 a.m.

హక్కు కలిగి ఉండడానికి ప్రతి ఒక్కరికి రెండు మూడు సెంట్లు భూమి ఇళ్లస్థలం క్రింద ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. దీని విషయములో గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఆలస్యం జరుగుతోంది. దీనికి కేటాయిస్తున్న దానిని రెండు సంవత్సరాల నుంచి పెంచినట్లు లేదు. కనీసం ఈ సంవత్సరం అయినా కొత్తగా భూములు ఎక్వయిర్ చేయడానికి స్పెషల్‌గా రు. 25 కోట్లు ఎలాట్ చేసి కొంతవరకైనా జెన్యూయన్ అప్లికెంట్స్‌కి, మరీ ఎక్యూట్‌గా ఉన్న ప్రాంతాలలో కొంత వరకైనా తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

పరిపాలన ఎంతో న్యాయంగా నిష్పక్షపాతముగా నడుస్తున్నదన్నారు. మరి ఎక్కడ చూసినా పోలీసు కానిస్టేబుల్ మొదలు డి. జి. పి వరకు, రెవెన్యూ ఇనస్పెక్టర్ నుంచి చీఫ్ సెక్రటరీ వరకు అధికార పార్టీ ఇంటర్‌ఫియరెన్స్ లేకుండా ఈనాడు ప్రభుత్వ నడవడం లేదు పాలక పార్టీ వారు నాలుగు పనులు చేయించుకుంటే అధికారులు లంచాలు తీసుకొని మరో నాలుగు పనులు చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా అవినీతి ప్రబలిపోతుంది. మరి లంచగొండితనాన్ని అరికడతాము అన్నారు. లంచగొండితనం అరికట్టబోగా అధికారపార్టీ ఇంటర్‌ఫియర్ అవుతూ ఉండడం వల్ల అధికారులు దీనిని ఆసరాగా తీసుకొని సర్‌ఛార్జిలా లంచాల రేట్లు కూడా పెంచడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం అవినీతిని అరికట్టలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయం తీసుకుంటే రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్‌శాఖ విషయం చూస్తే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత జిల్లా పరిషత్తు రోడ్లు ఒక్క కిలోమీటర్ రోడ్డు కూడా ఆర్ అండ్ బి వారు తీసుకోలేదు. ప్రతి సంవత్సరం మీరు కొన్ని జిల్లా పరిషత్తు రోడ్లు తీసుకుంటూ ఉంటే వారు కొత్త రోడ్లు వేస్తూ ఉంటారు. కొత్త రోడ్లు తీసుకోవడం మాట అటుంచి ఆర్ అండ్ బి వారు ఉన్న రోడ్లనే మెయిన్‌టెయిన్ చేయలేక పోతున్నారు. లోగడ ఉన్న తారు రోడ్లు, సిమెంట్ రోడ్లు కూడా నాశనం అయిపోయాయి. ముఖ్యముగా తెనాలి నుంచి విజయవాడ పోయే రోడ్డు మీద ఈ సంవత్సరం మూడు సార్లు ఏక్సిడెంట్స్ అయ్యాయి. ఒకసారి వెహికిల్ కాలువలో పడి ముగ్గురు చనిపోయారు. రెండో సారి ఏక్సిడెంట్ జరిగి ఇద్దరు చనిపోయారు. మూడోసారి ఒక బస్సు కాలువలో పడి ఎనిమిది మంది చనిపోయారు. ఒక తెలుగు దేశం శాసనసభ్యుడు ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరితే యుద్ధప్రాతిపదిక మీద ఈ రోడ్డు తయారయి పోతుందని చెప్పారు. నాలుగు మాసాలు అయింది. చారెడు మన్ను కూడా పోయలేదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఏక్సిడెంట్స్ ఆ రోడ్డు మీద జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఒకవేళ ఆర్ అండ్ బి వారి దగ్గర డబ్బు లేకపోయినా ఫ్లడ్ రిలీఫ్ వర్క్స్ క్రింద గుంటూరు జిల్లాకు రు. 3 కోట్లు ఇచ్చారు, అందులో రోడ్లకు రు. 80 లక్షలు ఇచ్చారు. ఆ డబ్బుతో నయినా ఈ రోడ్డును బాగు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు మాత్రమే ఈ రోడ్డు విషయం చెప్పాను. ఉన్న రోడ్లు అన్నీ ఇదే స్థితిలో ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇరిగేషన్ పరిస్థితి చూస్తే కృష్ణా వెస్టరన్ డెల్టాలో కొత్త ఫెసిలిటీస్ క్రియేట్ చేయకపోయినా ఉన్న ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీస్ కూడా ఉపయోగపడే స్థితిలో లేవు, కొమ్మమూరు, బకింగ్‌హామ్ కెనాల్స్‌కి కొత్తగా నిధులు ఇచ్చి రిపేర్ చేయిస్తాము అన్న మాట అటుంచి ఆ రెండు భాగాలలో అసలు మెయిన్ కెనాల్ దుగ్గిరాల— విజయవాడ కృష్ణా వెస్టరన్ డెల్టాలో ఎందుకు రిపేర్ చెయ్యరని అడుగుతున్నాను. అక్కడ లైనింగ్ లేకపోవడం వల్ల ఊట వల్ల భూములు చెడిపోయి సెప్టిక్ రిట్రీన్స్ వల్ల కూడ పనిచేయక గ్రామాలలో నివసించే వారికి కష్టముగా ఉంది. విజయవాడ నుంచి దుగ్గిరాల లాకు వరకు ఆ కాలువకు రిపేర్స్ చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. రైతుల పట్ల ఎంతో అశ్రద్ధ, నిర్లక్ష్యం చూపిస్తున్నారు. రైతుల శ్రేయస్సే మా ధ్యేయం అని ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడే చెప్పారు. ప్రభుత్వం ధ్యేయం అదే అయినా రైతులను బాగుపరచకపోయినా పనిగట్టుకొని వారిని నాశనం చేయవద్దని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కృష్ణా వెస్టరన్ డెల్టాలో ఆరు లక్షల ఎకరాలు సాగవుతూ ఉంటే అందులో 25 వేల ఎకరాలలో పసుపు, అరటి, చెరకు మిర్చి వేస్తున్నారు. మార్చి వరకు నీరు రావలసిఉండగా, అలాగ వారికి సప్లయిచేయవలసి ఉండగా జనవరిలోనే కాలువలు కట్టేసి వారి పైరులు నాశనం చేశారు. గతములో వాటర్ రేటు రు. 140 ఉంటే దానిని రు. 280 కి పెంచి వసూలు చేస్తున్నారు. ఎందుకు కట్టేశారు అంటే మురుగు కాలువలు త్రవ్వడానికి అన్నారు. దాని గురించి ఒక్క రూపాయి కూడ ఇంతవరకు ఖర్చు పెట్టలేదు చివరకు టెండర్స్ కూడా సెటిల్ చేసింది లేదు. మూడు మాసాల ముందే కాలువలు కట్టేసి రైతులను ఎందుకు నష్టపరచవలసి వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు అయినా నీరు వదలమని చెప్పినా పైరులు హార్వెస్టు చేసుకోవాలని చెప్పినా రెండు నెలల నుంచి నీరు లేనప్పుడు ఇప్పుడెందుకని మంత్రిగారు అంటే రైతుల పట్ల ఎంతో నిర్లక్ష్యముగా ఉన్నారని మనవి చేస్తున్నాను దీనివల్ల రు. 10 కోట్ల మేరకు రైతాంగము నష్టపడవలసి వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇలాగ పార్టీ ఇంటరెస్టుతో ప్రభుత్వం అవకతవకగా వ్యవహరిస్తోందని చెప్పకతప్పదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇప్పుడు వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల గురించి కాస పంట బాగా పండినప్పుడు ధర పడిపోతే ప్రభుత్వం పట్టించుకోదు, దానికి ధర పెరిగిపోతూ ఉంటే మాత్రం ఎస్.టి. అని ఎక్సయిజ్ డ్యూటీ అని రకరకాలుగా టాక్సులు వేయడానికి మాత్రం ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటుంది. ఒకప్పుడు క్వింటాలు పసుపు 14 నుంచి 15 వందల రూపాయలు అమ్మినది, 11-50 a.m.
ఇప్పుడు రు. 500 మాత్రమే అమ్ముతోంది. పసుపుకి మార్కెట్ కనిపెడదామని కానీ, ఇతర చోట్లకి పంపుదామని కానీ, విదేశాలలో ముఖ్యంగా గల్ఫ్ కంట్రీస్‌లో పసుపుకి డిమాండ్ ఉంది కనుక ఆ కంట్రీస్‌కి ఎక్స్‌పోర్టు చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేకపోవడం దురదృష్టకరం పసుపు ధర బాగా ఉంటే దాని మీద సేల్స్‌టాక్స్, ఎక్సైజ్ డ్యూటీ పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది

రైతు ఇబ్బందులలో ఉంటే ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రాదు. రైతు బాగున్న రోజు ఆదాయం రాబట్టు కోటానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది.

కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం అని ప్రగల్భాలు చెబుతున్నారు. మేము దానిని వ్యతిరేకించడం లేదు కాని రైతుకి బస్తా రు. 120 కంటే ధాన్యం రేటు కొనడానికి లేదు. దానికే రు. 2 కిలోకి పడుతుంది. కిలో రు. 2కి ఇస్తూ ఒరగబెట్టేదేమిటో అర్థం కావడం లేదు. సామాన్య ప్రజలు కొనుక్కో-డానికి ఈ రకంగా కిలో రు. 2 కి ఇచ్చే కొద్ది బియ్యం తప్ప, మిగతా బియ్యం కిలో రు. 3 ల నుంచి రు. 4, అంతకు పైగా కూడా కొనవలసి వస్తున్నది. రైతు అమ్ముకోవలసిన ధాన్యం బస్తా రు. 120 కి అమ్మినా కూడా, పేద వాడు కొనుక్కోవలసి వచ్చేది కిలో రు. 3 నుంచి రు. 4 వరకూ. ఈ దౌర్భాగ్య స్థితికి బాధ్యులెవరు ? మార్కెటింగ్ ఆపరేషన్ చాతకాక, మధ్య దళారుల చేతిలో ప్రభుత్వం ఇరుక్కుపోయి, ఈ పరిస్థితి వస్తోంది. మార్కెటింగ్ ఆపరేషన్ వ్యవహరించే విధానం ప్రభుత్వానికి కనుక చేతనైతే చిత్తశుద్ధితో చేస్తే, అవసరమైన వారందరికీ కూడా కిలో రెండు రూపాయలకే బియ్యం అందుబాటులోకి వస్తుంది. రైతు ధాన్యం ఇచ్చే ధరకే అందరికి బియ్యం ఇవ్వవచ్చును. లేదా, రైతులకి పెద్ద ధర ఇస్తే, కిలో రెండు రూపాయలకు ఇవ్వడంలో గొప్ప చెప్పుకోవచ్చును. ఇది కేవలం ప్రచారానికి తప్ప వాస్తవానికి మార్కెటింగ్ ఆపరేషన్ చేతకాక మిగతా బియ్యానికి అనవసరంగా హెచ్చు రేటు యిప్పించి నష్టం చేస్తున్నారు. రైతులకి ఇచ్చే రేటుని బట్టి, మొత్తం బియ్యం కిలో రెండు రూపాయలకి ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. కనుక మార్కెటింగ్ ఆపరేషన్ సక్రమంగా చేయాలి. సరిగ్గా కంట్రోల్ చేసి, సరిగ్గా నడపాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. రైతులకి అంకితం చేసినామన్నారు. దీని అర్థమేమిటో నాకు తెలియడం లేదు. అంకితం ఏమిటి? చేయడం ఏమిటి? ప్రజాప్రతినిధులు నడుపుతున్నది. వారిని తొలగించి అధికారులకి అంకితం చేశారు. రైతులకి కాదు అంకితం చేసింది. అధికారుల చేతులలో నడుస్తున్నాయి. అది కూడా పెద్ద ఆఫీసర్లు, దానిలో కాన్ఫిడెన్స్ ఉన్న ఆఫీసర్లు నడిపితే వారు తమ చెప్పుచేతులలో ఉండరని, అవసరమైన తప్పుడు పనులలో కలసి రారని, ఈ నాడు ముఖ్యంగా మండల ఎన్నికలని మునిసిపాలిటి ఎన్నికలని, రాబోయే షుగర్ ఫ్యాక్టరీల ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, తమ చెప్పు చేతలలో ఉండే వారిని, వాళ్ళకుపయోగపడే గుమాస్తాలని పెట్టుకొని ఫ్యాక్టరీలు నడుపుతున్నారు. అర్హత లేని వారిని, క్వాలిఫికేషన్ లేని వారిని, కాంపిటెన్సీ లేని వారిని పెట్టుకొని ఫ్యాక్టరీలు నడుపుతున్నారు. జంపన ఫ్యాక్టరీని ఇందుకు ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను. దాని వల్ల ఫ్యాక్టరీ మానేజిమెంట్ సరిగ్గా లేనందున రైతులు నష్టపడుతున్నారు. షుగర్ సేల్ విషయంలో కూడా ఫ్రాడ్ జరుగుతోంది. కొన్ని వందల మంది అనవసరంగా ఎన్నికల పర్పస్ కోసం ఉద్యోగాలలో నియమించి, ఫ్యాక్టరీకి నష్టం కలిగిస్తున్నారు. ఈ ఫ్యాక్టరీ పడ

పాతంగా నడుస్తోంది. కనుక ఈ అంకితం చేయడం న్యాయం కాదు. నిజం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. కనుక షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించినంత వరకూ నిష్పక్షపాతంగా వెంటనే ఎన్నికలు జరపాలని కోరుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, ఈ ఎన్నికలు జరిపించే విషయ లో కూడా సరైన విధానం లేదు. ఓట్లని చేర్పించడములో రిగ్గింగే, పోల్ చేయించడంలో రిగ్గింగే, చివరకి కౌంట్ చేయించడంలో కూడా రిగ్గింగే.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఈ కోఆపరేటివ్ ఎన్నికలలో మాత్రం రిగ్గింగ్‌కి స్వస్తి చెబుతారని, నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. కేంద్రం మిథ్య అన్నారు. ఇది అన్యాయం India is one and one alone and it will remain one.

Mr. Speaker :—It is indivisible.

Sri A. Dharma Rao :—Only the States will be extinguished and new states can be formed and can be merged but India will remain one. కొన్ని రాష్ట్రాలు కలిసి ఇండియా ఏర్పాటు చేసుకొన్నది అంటే రాజ్యాంగాన్ని ధిక్కరించడం అవుతుంది. బాధ్యత గల ముఖ్యమంత్రి ఆ మాట అన్నారంటే రాజ్యాంగానికి, యూనిట్ ఆఫ్ ఇండియాకి భంగం కలుగుతుంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు (మధిర) :— అధ్యక్షా, గౌరవ ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు 1987-88 సంవత్సరానికి గాను తాత్కాలిక బడ్జెటుని ప్రతిపాదిస్తూ అనేక విషయాలు తడిమారు. అందులో భూసంస్కరణల విషయం, ఇతర ప్రాధాన్యతా రంగాల కేటాయింపుల గురించి చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఒక్క విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ కూడా గత బడ్జెటుతో. ఈ బడ్జెట్‌ని పోలిస్తే కొన్ని అంకెల గారడీ అని చెప్పలేను కానీ దాదాపు రానున్న కాలం బంగారు కాలంగా ఉంటుందనే భావనతో, ఆ పద్ధతిలో చెప్పడం సహజం. కానీ ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు చెప్పిన ప్రతిపాదనలలో కొన్ని వాస్తవానికి విరుద్ధంగా ఉన్నాయని చెప్పక తప్పదు. ఏడవ ప్రణాళిక మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో సాధించిన అభివృద్ధి గురించి చెప్పిన విషయాలలో ఆర్థిక మంత్రిగారికి సంతృప్తి కలిగిఉండవచ్చును కానీ వాస్తవంగా ప్రజలకెవరికీ, ఈ సభకు కూడా వాస్తవంగా అనిపించడం లేదు. వాస్తవ విరుద్ధంగా ఉంది. కారణం ఏమైనా, గత రెండు సంవత్సరాలలో అనావృష్టి, వరదలు తోడు కావడమే కాక దాంతోపాటు ఈ రాష్ట్రం నుంచి వసూలు చేసే నిధులలో వాటా ఇవ్వడంలో పూర్తి పక్షపాతం అవలంభించేదిగా ఉంది. జరిగిన నష్టాన్ని గమనంలో ఉంచుకొంటే, ఇచ్చిన దానిని పరిశీలనకు తీసుకొంటే, ముఖ్యంగా వ్యవసాయ ఉత్పాదక రంగంలో క్రమక్రమంగా తగ్గుతూ వచ్చిన మాట వాస్తవం. కాదనలేని సత్యం. యదార్థమైన విషయం. ప్రాధాన్యతా రంగాలు అన్నప్పుడు,

ప్రధానంగా ఇర్రిగేషన్ దాంతోపాటు విద్యుత్ రంగాలున్నాయి. వీటిని తీసుకొంటే మొత్తం ఏడవ ప్రణాళిక కాలంలో రెండువేల, యాభై కోట్ల రూపాయిలను, ఈ రెండు రంగాలకి కేటాయించిన సందర్భంలో, ఇర్రిగేషన్ కోసం కేటాయించినది రూ. 611 కోట్లు మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో, అంటే ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రారంభమై ఉన్న రెండు సంవత్సరాలలో ఇందులో రూ. 820 కోట్లు కేటాయించగా, మంజూరయినది మాత్రము రూ. 611 కోట్లు. అందులో కూడా కేవలం రూ. 502 కోట్లు మాత్రం ఖర్చయిందని మనవి చేస్తున్నాను. కనుక 1986-87 లో పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి సగటు సూచి అంతకు ముందు సంవత్సరం కంటే కేవలం 2 శాతం పెరుగుదల చూపినా, పొగాకు, రసాయనాలు, విద్యుత్ యంత్రాల ఉత్పత్తి పూర్తిగా పడిపోయిందనేది వాస్తవమైన విషయం. అందువల్ల ప్రాధాన్యతా రంగాలలో కేటాయింపులు ఈ సంవత్సరం మంత్రిగారికి చెప్పిన ప్రకారం కొంచెం ఆశాజనకంగా ఉన్నాయి. ప్రధానంగా విద్యుత్, ఇర్రిగేషన్ రంగాలలో ఈ మొత్తాలు ఖర్చు చేస్తే, తప్పకుండా అమలు కాగలవని ఆశిద్దాము. ఖర్చు పెడతారా లేదా అనేది సమస్య. రూ. 820 కోట్ల మొత్తంలో మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో కేటాయించినది రూ. 611 కోట్లు, ఖర్చు చేసింది మాత్రం రూ. 502 కోట్లు అదే విధంగా శ్రీశైలం ఎడమ కాలువకి, మిగతా వాటికి కేటాయించిన కేటాయింపులు బాగానే ఉన్నాయి. విద్యుచ్ఛక్తి రంగంలో కూడా గత పాతిక సంవత్సరాలుగా లేనంత కేటాయింపులు చేశారు. ఖర్చు అవుతుందా లేదా అనేదే అనుమానాస్పదం. ఉదాహరణలు మనవి చేస్తాను. ప్రాధాన్యతా రంగాలకు కేటాయింపులు చేసినంత మాత్రాన సరిపోదు. ఆచరణకి రావాలి. అమలులో పెట్టాలి. ప్రధానంగా మనది వ్యవసాయక దేశము. మన రాష్ట్రం కూడా వ్యవసాయక రాష్ట్రమే. వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. దాంతోపాటు వాటికి తగిన గిట్టుబాటు ధరలను కూడా యివ్వాలి.

ప్రభుత్వం వైఫల్యాలలో ఒక్కొక్కదానిని నేను చెప్పదలచుకొన్నాను, ముఖ్యంగా 1983 నుంచి ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన దగ్గర నుంచి, సీలింగ్ చట్టం సుప్రీంకోర్టులో తీర్పు యిచ్చిన దానికి సవరణలు తెచ్చి, తప్పని సరిగా, విప్లవాత్మకంగా అమలు చేస్తామని చెప్పడమే కానీ ఇంతవరకూ ఆ విషయం ఏమయిందో తెలియదు. నేను రెండు బడ్జెటులు చూసాను. ఏది వచ్చినా 'అరచేతిలో స్వర్గం చూపినట్లే'. యిందులో సవరణలు తెచ్చినట్లయితే ప్రధానంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది.
12-00 noon ఆహార ఉత్పత్తి అధికం కావడానికి తోడ్పడుతుంది. ఈ కనీస చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఇది కూడా మరలా అరచేతిలో స్వర్గం చూపించినట్లు అవుతుంది. ఈ సవరణల సీలింగ్ చట్టం తీసుకువచ్చి ఇంప్లిమెంటు చేస్తారో లేదో అనేది అనుమానాస్పదంగా ఉందని చెప్పక తప్పదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— సర్ ......

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రూల్స్ గురించి ఇప్పుడెందుకండీ?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— మీరు దయచేసి ఇది 12 గంటలకయినా ఈ చర్చ ముగిసేట్లు చూడండి. ఈ మెంబరు మాట్లాడగానే ప్రైవేటు రిజల్యూషన్ తీసుకొంటే బాగుంటుంది. దాని మీద మేము ఎవరమూ మాట్లాడము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రైవేటు రిజల్యూషన్ కన్నా ఇది చాలా ఇంపార్టెంటు అయినది. ఇది పాస్ కాకుంటే ఎలా? ఇబ్బంది అవుతుంది కదా?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— రూల్ పొజిషన్ తెలియదని కాదు నేను చెబుతున్నాను అని మీరు దయచేసి అలా భావించకండి. ప్రైవేటు బిజినెస్ కూడా వారానికి ఒక్కసారి అనేది దృష్టిలో పెట్టుకొని రూల్స్ కమిటీవారు విధిగా లాస్టు టూ హవర్స్ పెట్టారు. అయితే అప్రొప్రియేషన్ బిల్లు కనుక ముఖ్యమైన విషయాలు సభ దృష్టికి తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉంది అనుకొన్నాను. దయచేసి ఈ చర్చను వారు ఒక్కరూ మాట్లాడగానే ఆపుచేసి ప్రైవేటు బిల్లులోకి వెళ్ళాలి, అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :— రైతు గిట్టుబాటు ధరల విషయంలో ప్రధానంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం తమ పరిధి నుంచి తప్పించుకొంది. బాధ్యతా రహితంగా ఉంది. మన దగ్గర ఇక్కడ సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ వుంది. రైతాంగం గురించి ధర్మారావుగారు చెప్పారు. రూ. 120 ల కంటే కొనడంలేదట. గిట్టుబాటు ధర నిర్ణయం చేయడంలో అన్యాయం ఉంది. మన సివిల్ సప్లయిస్ వారయినా ధాన్యాన్ని కొనే బాధ్యత ఎందుకు విస్మరిస్తున్నది? బస్తాకు రూ. 10 లు ప్రోత్సాహక ధర నిర్ణయం చేసారు. ఎవరికి ఇస్తున్నారు? ప్రభుత్వం మార్కెటులోకి వచ్చి సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ ద్వారా కొన్నట్లయితే బాగుంటుంది కానీ ప్రైవేటు వ్యాపారస్థుల దయాదాక్షిణ్యాల మీద వదిలిపెడితే ఉపయోగపడదు. ఇలాంటి కీలక రంగంలో ప్రాధాన్యత గల రైతుకు గిట్టుబాటు ధర చూడడం, వ్యవసాయానికి, మూల ఉత్పత్తికి, భూ సంస్కరణల చట్టం అమలుపరచుకోవడమే. ముఖ్యంగా సంఘటిత రంగంలో ఉపాధి కల్పన 3.7 శాతం కల్పించబడింది అన్నారు. ఇది ఒట్టి బోగస్ లెక్క, అని చెప్పక తప్పదు. 1986 జూన్ నాటికి 28 లక్షల 79 వేల మంది నమోదు చేయించుకొన్నవాళ్లు ఉన్నారు. అసలు ఆ ఛాయలకు రాకుండా ఉన్నవారు ఒక కోటి మంది ఉండవచ్చు. పోతే ఉపాధి కల్పనా కేంద్రాలలో కల్పించే ఉపాధిలో అనేక అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. అనేకం ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. అయితే ఏ రకంగా కూడా తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవడంలో ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందింది, అని చెప్పక తప్పడం లేదు.

సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు :— కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలు పక్కా గృహ నిర్మాణ పథకం, వితంతువుల పెన్షన్ వగైరా వాటి అమలు పట్ల ప్రభుత్వానికి ముఖ్యమైన బాధ్యత ఉన్నదా? పక్కా గృహ నిర్మాణ పథకం, కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలు సాంఘిక సంక్షేమ రంగాలలో ఏ విషయంలోనయినా, ఏ ప్రభుత్వం అయినా నెగ్లెక్టు చేయడానికి వీలులేదు. వాస్తవానికి ఉపయోగకరంగా ఉన్నమాట నిజమే. కాని ప్రభుత్వ యంత్రాంగం

మీద అదుపు లేనందువల్ల వితంతువుల పెన్షన్, వృద్ధాప్యపు పెన్షన్ గురించి కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం సదుద్దేశంతో ఖర్చు పెడుతుంటే దీనిలో జరిగే అక్రమాలు అనేకాలు. ఒక ఊరిలో వితంతువుల పెన్షన్ గురించి 170 మందికి ఇవ్వబడితే, అందులో అనర్హులు మొత్తంగా ఉన్నారని లోకాయుక్త ఒక తీర్పు ఇచ్చిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నదా? ఈ విషయం మేము ఇక్కడ చెప్పాము. అయ్యా ఇది చాలా కీలకమైన రంగం అని. వేడి నీళ్ళు చన్నీళ్లలా ఉపయోగపడే మాట వాస్తవం. కాని దుర్వినియోగం అవుతోంది. సలహా సంఘాలు వేయండి అని పదేపదే గత రెండు సంవత్సరాలుగా చెప్పాము. చీమకుట్టినట్లయినా లేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఈ రంగాలపైన ఖర్చు పెట్టే డబ్బు దానికి తగిన పద్ధతిలో అదుపు లేనట్లయితే కోట్ల రూపాయలు కొంత మంది దొంగలు, బ్యూరోక్రటిక్ యంత్రాంగం తన ఇష్టం వచ్చినట్లు మిస్‌యూజ్ చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ముఖ్యంగా కీలకమయినది భూ సంస్కరణల గురించి ప్రతిసారీ చెబుతున్నాము. దానిని అమలు పరచండి, అదే విధంగా ప్రాధాన్యతా రంగాలకు కేటాయించిన మొత్తాల విషయాలలో కూడా మీరు ఆలోచించండి. గ్రామాలలో మంచి నీటి సరఫరా చాలా దారుణంగా ఉంది. కేటాయించింది కేవలం రూ. 50 కోట్లు ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు. హైదరాబాదు మంచినీటి సరఫరాకు, నామ మాత్రం మర్చిపోలేదు సుమా అని చెప్పడానికి తప్పఅది ఏ మాత్రం ఉపయోగపడదు. దీనిని కూడా సరిదిద్దుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, మనం ఇప్పుడు అసెంబ్లీలో రూ. 522,54,66,100 లు ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టేందుకు అధికారం ఇస్తున్నాం. ఈ డబ్బులు సక్రమంగా, దుర్వినియోగం కాకుండా మధ్యదళారీలకు పోకుండా ఖర్చుపెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఖర్చు కావాలి. ఇప్పుడు మనం కేటాయించిన డబ్బులు పూర్తిగా ఖర్చు చేసేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రధానమయింది గ్రామీణ ప్రాంతంలో, పట్టణ ప్రాంతంలో నిరుద్యోగ సమస్య. దీని గురించి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంది? ఏమి తీసుకోబోతున్నది? అనేది ఒక లక్ష్యంతో నెరవేర్చడం లేదు. ప్రధానమయినది గ్రామీణ ప్రాంతంలో భూసంస్కరణలు. మనకు 12 లక్షల ఎకరాల భూములు రావలసి ఉన్నాయి. ఎంతో మంది భూస్వాములు అన్యాక్రాంతం చేసుకొన్నారు. దొంగ లెక్కలు చూపారు, దాచి పెట్టారు. దానిని విచారణ చేసినట్లయితే 12 లక్షల ఎకరాల భూమి మనకు లభించేది. ఉన్నతమయిన న్యాయస్థానం అయిన సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. ఒక మామూలు ఎమెండుమెంటు తీసుకు వచ్చి ఈ అన్యాక్రాంతం చేసిన భూములు 12 లక్షల ఎకరాలు లాక్కునే అవకాశం ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఉన్నప్పటికీ సవరణ తీసుకురావడానికి జంకుతున్నారు. ఎందుకు తీసుకు రావడం లేదో మనకు తెలుసు. ఈ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం యొక్క వ్యవస్థ, ఈనాడు భూస్వాముల యొక్క తాకిడికి, భయానికి, వాళ్ల పార్టీలో ఉన్న వత్తిడికి ఆ

ఎమెండుమెంటు తీసుకురావడం లేదు. 12 లక్షల ఎకరాల భూమి పేదవారికి పంచినట్లయితే ఈనాడు నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం అవడమే కాక ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది, ఆదాయం పెరుగుతుంది. మరి ప్రభుత్వం ఆదాయం కూడా పెరిగే అవకాశాలు ఉంటాయి. కాబట్టి దీనిని గురించి కూడా ఆలోచించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే రైతులు పండించే పంటలకు ఈనాడు గిట్టుబాటు ధరలు రావడం లేదు. ప్రత్తి, పొగాకు, ధాన్యం ఇతర పంటలు పండించే రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు రావడం లేదు. ఉపన్యాసాలు మాత్రం బ్రహ్మాండంగా ఉంటాయి. కానీ ఉపన్యాసాలు అమలులోకి రాగానే ఎక్కడ ఏ విధంగా ఉన్నదీ మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రధానంగా సాంఘిక మార్పు తీసుకు రావలసిన అవసరం ఉంది. గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఈనాడు కుల వ్యవస్థ అనేది తీవ్ర స్థాయిలో వస్తున్నది. చాలా విచారకరమయిన విషయం. స్వతంత్రం వచ్చి ఇన్ని సంవత్సరాలయినప్పటికీ గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఇప్పటికీ కుల వ్యవస్థ విజృంభిస్తున్నది కానీ తగ్గడం లేదు. మనం కళ్లారా చూస్తున్నాము. మూఢ నమ్మకాలు కూడా వ్యాపిస్తున్నాయి. ఎంతో మంది మూఢనమ్మకాలతో తమ ప్రాణాలు పోగొట్టుకొంటున్నారో ఆ వివరాలలోకి పోదలచుకోలేదు. కానీ మూఢ నమ్మకాలు నిర్మూలించేందుకు ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకోవడం లేదు. ప్రాంతీయ తత్వాలు కూడా గ్రామ ప్రాంతాలలో విజృంభిస్తున్నాయి. దీనిని అరికట్టడానికి ఏమి చర్యలూ లేవు. సాంఘిక పరిణామాలు కూడా ఏమీలేవు. అదిగాక ప్రమాదకరమైన విషయం ఏమనగా మత దురహంకార విధానం గ్రామీణ 12-10 p.m. ప్రాంతాలలో, పట్టణ ప్రాంతాలలో పెరుగుతున్నది. ఈ మత దురహంకార విధానాన్ని ఇంతవరకు అరికట్టబడలేదు. దానిని ఇంకా వ్యాపించేటందుకు ప్రోత్సహించడం జరుగుతున్నది. సాంఘిక పరిణామాల గురించి కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరమున్నది. గ్రామీణ, సాంఘిక వ్యవస్థలో ఒక పెద్ద మార్పు తీసుకరానిది యిది సాధ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నాడు పరిపాలనా వ్యవస్థలో మార్పు తీసుకరావలసిన అవసరం ఎంతో వున్నది. గ్రామీణ వ్యవస్థలో హరిజనులపైన, గిరిజనులపైన దాడులు జరుగుతున్నవి, గృహదహనాలు జరుగుతున్నవి. అవి మనం కళ్ళారా చూస్తున్నాము. కానీ ఎవ్వరు కూడా ఇది ఏమిటిని అడిగే నాథుడే లేరు. కాబట్టి పరిపాలనా వ్యవస్థ ఈ నాడు స్థంభించిపోయింది. ఈ నాడు పోలీసు వ్యవస్థలో ఒక పెద్ద విప్లవాత్మకమైన మార్పు తీసుకురావలసిన అవసరమున్నది. ఎందుకంటే ఈ నాడు పోలీసు వ్యవస్థలో ప్రజలకు వుండవలసిన అవినాభావ సంబంధాలు అసలే లేకుండా పోయినవి. ఎంతో మంది చనిపోవడం జరుగుతున్నది. చిత్రహింసలకు గురి అవుతున్నారు. ఇలాంటి పోలీసు వ్యవస్థలో ఏమయినా మార్పులు తీసుకవస్తున్నారా ? ఏమయినా విధానాలు మారుతున్నవా అన్నది చూసినట్లయితే ఎక్కడా మార్పు లేదు. యథావిధిగా వున్నది. గత ప్రభుత్వం ఏ అడుగుజాడలలో నడిచిందో అదే అడుగుజాడలలో ఈ నాడు తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం నడుస్తున్నది. ఏలాంటి మార్పులు లేవు. కానీ చూడడానికి

ఉపన్యాసాలు మాత్రం బ్రహ్మాండంగా వుంటాయి. ఆచరణలో మాత్రం ఏమీ లేదు. నిరుద్యోగ సమస్య కూడా ఈ నాడు చాలా వుంది. యువకులలో చాలామంది చదువుకొన్న వారు వున్నారు. డిగ్రీలు పొందిన వారు వున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కానీ, పట్టణ ప్రాంతాలలో కానీ నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించేందుకు ఏమి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. నిరుద్యోగ భృతికూడా లేదు. కాబట్టి నేను మనవిచేసేది పారిశ్రామికంగా రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం ఎంతో వున్నది. అందుకే ఈ ప్రభుత్వం ముందు ఏమి సూచనలు వున్నాయో ఆ సూచనలు పరిష్కారం చేయకుండా ప్రభుత్వం ఏమి చేసినా అది సాధ్యపడదు. సాంఘిక న్యాయంలో మార్పులు తీసుకరావలసిన అవసరం ఎంతో వున్నది. సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలను నేను వ్యతిరేకించడం లేదు. సమాజంలో మార్పురావాలంటే సాంఘిక న్యాయం కలిగించిన నాడే రాష్ట్రాభివృద్ధి, దేశాభివృద్ధి జరుగుతుంది. కాబట్టి వారు ఈ సాంఘిక న్యాయం కలిగించే ఏ చర్యలయినా చేయగలుగుతారా ? సాంఘిక న్యాయం గురించే చర్యలు తీసుకోవలసివుంటుంది. కానీ నాకు మాత్రం నమ్మకం లేదు. ఈ అవకాశం యిచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ద్రవ్య వినియోగ బిల్లు ఈ నాడు ఆమోదిస్తున్నప్పుడు ఈ డబ్బును అధికార దుర్వినియోగపరచకుండా ఏ రకంగా ఖర్చు పెట్టాలనేదానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ? సక్రమంగా ప్రభుత్వం పరిపాలన సాగిస్తుందా అని మాకు సంశయంగా వున్నది. ఎందుగురించి అంటే తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినతరువాత ఏ పథకానికి, ఏ ప్రాజెక్టుకు ఏ పద్ధతిలో ఖర్చు పెట్టవలయునో ఆ పద్ధతిలో ఖర్చు పెట్టకుండా కేవలం పార్టీ కార్యకలాపాలను పెంచుకోడానికి క్రొత్త, క్రొత్త పథకాలను రూపొందించి డబ్బును దుర్వినియోగపరుస్తున్నదనే దానికి నిదర్శనంగా గ్రామీణ క్రాంతి పథకం క్రింద కొన్ని వందల, లక్షలను అధికార దుర్వినియోగం చేసింది. ఈ ద్రవ్య వినియోగ బిల్లుకు ప్రవేశపెడుతున్నప్పుడు 5 వందల 72 కోట్ల 54 లక్షల 66 వేల 100 రూపాయలను ఖర్చు పెట్టడానికి అధికారం ఇస్తున్నప్పుడు నీతి, నిజాయితీగా అధికారం అందిస్తామన్న తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం ప్రజలకు అందించాలనే మా ముఖ్య ఉద్దేశ్యము. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం ఎన్నికల విషయంలోకి వచ్చినప్పుడు మండల్ ప్రజా పరిషత్ ఎన్నికలు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్ ఎన్నికలు, మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలు, కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు ఏ రకంగా జరిపిందనే దానికి ఈ నాడు మీ దృష్టికి తెస్తున్నాము. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నంతమాత్రాన అధికారాన్ని దుర్వినియోగ పరచడానికి ఒక తెలుగు సమాచారాన్ని ఉపయోగించుకోవడం జరిగింది. కేవలం తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం తెలుగు సమాచారాన్ని ఎందుకు దుర్వినియోగపరచింది? ముఖ్యమంత్రి గారు పార్టీ అధ్యక్షునిగా, తెలుగుదేశ అధ్యక్షునిగా ప్రచారానికి వెళ్ళుతూ పార్టీ యొక్క అధికారాన్ని, తెలుగు సమాచారాన్ని పార్టీ యొక్క ప్రచారం

గురించి ఉపయోగించుకోవడం జరిగింది. ఇది అధికార దుర్వినియోగం కాదా ? పెద్ద, పెద్ద పోస్టర్లతోటి వారు అంత పెద్ద ప్రచారం యివ్వడానికి ఎందుకు ఆస్కారం కలిగిందో అర్థం కావడం లేదు.

రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అంటే ఈ నాడు సామాన్య ప్రజలు చాలా సంతోషిస్తూ వుండవచ్చేమో. అయితే ఆ విషయానికి కూడా మేము వ్యతిరేకులము కాదు. ఆ రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఎంతవరకు అందుతున్నాయో, దానిని ఏ రకంగా అందించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోందన్న దానికి కూడా మన దగ్గర స్పష్టంగా ఏమీలేదు. ఈనాడు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యానికి వున్న కార్డులను కూడా సగానికి తగ్గించడం జరిగింది. అధిక సంఖ్యలో వాళ్లకు ఆదాయం ఎక్కువ అయింది కాబట్టి ఆదాయంతో పరిమితం వున్నది కాబట్టి ఆ వున్నటువంటి కార్డులను కూడా తగ్గించడంవలన రెండురూపాయలకు కిలో బియ్యం చెప్పుకోడానికేనా లేకపోవడం గమనించవలసిన అవసరముంది. కేవలం రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యమే గాకుండా ఈనాడు మార్కెట్‌లో మూడు రూపాయలనుంచి నాలుగు రూపాయలు, నాలుగు రూపాయల నుంచి అయిదు రూపాయలు ఇలా రోజు, రోజుకు, ధరలు మితిమీరి పెరుగుతూవుంటే అదుపు చేయవలసిన అధికారం ఈ ప్రభుత్వానికి వున్నదా, లేదా ? ఒక దిక్కు రెండు రూపాలకు కిలో బియ్యం పేరు చెబుతూ మరొక దిక్కు నాలుగు రూపాయల నుంచి అయిదు రూపాయలకు బియ్యం కొంటూవుంటే ప్రభుత్వం వాళ్ళకు 50 రూపాయలు లాభం ఇస్తే వాళ్ళు అదనంగా 200 రూపాయలు ఖర్చు చేస్తూవుంటే మరి వాళ్ళకు 150 రూపాయలు అదనంగా ఖర్చు చేయడానికి ప్రభుత్వం అ దిస్తూ వుంది. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పేరు చెప్పుకొని ఓట్లు సంపాదించుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ వుంది కానీ అంత కంటే ఏమీలేదు. రెండవది ఈనాడు వృద్ధాప్యపు పింఛను అంటున్నారు. నిన్ననే 2 లక్షల 27 మందికి వృద్ధాప్యపు పింఛనులు యివ్వడం జరిగిందని చెబుతున్నారు. నగరంలో ఈ వృద్ధాప్యపు పింఛనులు దాదాపు 25 వేల మందికి వుండవచ్చు. వాళ్ళకు అసలు డబ్బుఅందడంలేదు. మరి ట్రెజరీలు ఫంక్షన్ అవుతున్నావా, లేదా? ట్రెజరీ సెక్షన్‌లలో గత సంవత్సరం దాదాపుగా 10 లక్షల రూపాయలు వృద్ధాప్యపు పింఛనులు యివ్వకుండా ప్రభుత్వానికి డబ్బు నిల్వచేయడానికి మాత్రమే సహకారం అందించుకోవడం జరిగింది కానీ దానిని ప్రజలకు అందించేటటువంటి విధానం చేయనందుకు ఆర్థిక మంత్రిగారు వాళ్లపైన తీసుకున్న చర్య లేమిటి ? 10 లక్షల రూపాయలు వాళ్లకు అందివ్వకుండా ఒక హైద్రాబాద్ ట్రెజరీలో, ప్రభుత్వం దగ్గరనే పెట్టుకోవడం అనేది ఎంతవరకు న్యాయం ? అయితే ఈ సంవత్సరానికి 600 మందికి వృద్ధాప్యపు పింఛను ఇస్తామని అంటున్నారు. ఇంత ఆరు కోట్ల జనాభాలో 600 మందికి వృద్ధాప్యపు పింఛను ఇచ్చే మాట ఏమిటి ? ఇది హాస్యాస్పదంగా వున్నది. ఈ పథకం ఎందుకు పెట్టుకోవాలి ? ఎందుకు ఈ రకంగా ప్రజలను మోసగిస్తారు ? అదేరకంగా విడో పింఛనులు అంటున్నారు. ఈ విడో పింఛనులు 49 వేల 500 మందికి ఈనాడు ఇస్తున్నారు. ఇది కూడా

ఆరు నెలల నుంచి వాళ్ళకు అందడం లేదు. మరి ఈ పథకం కూడా ఎందుకు పెట్టాలి? వాళ్ళకు అందకుండా చేయడానికి ఎవరు కారకులు? ట్రెజరీ అసలు పని చేస్తోందా? ట్రెజరీ సెక్షనులో పని చేయడానికి అతనికి అనుకూలమైన క్లర్కులు లేరని, స్టాఫ్ లేరని ఆ ట్రెజరీ సెక్షన్‌ను బందుచేసుకొంటే ప్రజలు ఒక దిక్కు ఆర్.డి.ఓ, ఎం.ఆర్.ఓ. దగ్గరకుపోయి మొరపెట్టుకొన్నా వాళ్ళకు పింఛను అందడంలేదు. కాబట్టి ఆర్థికమంత్రి దీనిని గురించి వాళ్ళ పింఛను అందివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ప్లానింగ్ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీకి వెళ్ళినప్పుడు 12 వందల కోట్ల రూపాయలతో వస్తే బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెడతానని చెప్పినారు. సేద్యానికి, త్రాగే నీరు గురించి 60 శాతం ఖర్చు చేస్తున్నారంటే 7 వందల 20 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయవలసిన అవసరం మన రాష్ట్రానికి వున్నది. నీటి ఎద్దడి గురించి హైద్రాబాద్ నగరంలో ఇంత ఇబ్బందికి గురి అవుతున్నారు ఎం.ఎల్.ఏలే ఎం.ఎల్.ఏ హాస్టల్స్‌లో నీరు లేదని అంటే మరి సామాన్య ప్రజలు ఏ రకంగా ఇబ్బంది పడతున్నారో మనం ఆలోచించాలి. అయితే నిన్నటివరకు మన ప్రభుత్వం చెప్పింది ఏమిటంటే 445 టాంకర్స్‌తో నీటిని సిటీలో సప్లయి చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. మునిసిపల్ ఎలక్షన్స్ అప్పుడు 300 టాంకర్‌తో సప్లయి చేయడం జరిగింది. మునిసిపల్ ఎలక్షన్స్ వచ్చినాయని ఆనాడు అసెంబ్లి నియోజకవర్గం వైజ్‌గా వంద, వంద బోర్ వెల్స్ వేయడం జరిగింది. ఇప్పటికి 1625 బోర్ వెల్స్ పనిచేస్తున్నాయని చెబుతున్నారు. ఈ బోర్ వెల్స్ పని చేస్తున్నాయా, లేదా అని చూసి చెకప్ చెయ్యడానికి ఇంజనీర్లు

12-20 p.m. ముందుకు రావడంలేదు. 300 టాంకర్స్‌తో చేయవలసింది, 240 అంటున్నారు, కాని యీనాడు హైదరాబాదులో 150 టాంకర్లుకంటే ఎక్కువ పని చెయ్యడం లేదు. సభను మభ్యపెడుతున్నారు. సభకు తప్పుడు సమాచారం ఎందుకు యిస్తున్నారని నేను అడుగుతున్నాను. 1971 లో సింగూరు ప్రాజెక్టు ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నం చేస్తే 76 లో వెంగళరావుగారు ఆనాడు ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేస్తే ఈనాడు మనం 87 లో వున్నాం. ఎప్పటికి ఇది పూర్తి అవుతుంది? 1988 లో పూర్తి చేస్తామంటున్నారు, కాని ఆ విధంగా పూర్తి చెయ్యడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలేమిటి? కేటాయింపులేమిటి? ఒకసారి మీరు చూడండి, దానికి కావలసింది 200 కోట్లు అయితే, యిప్పటివరకు 70 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, యింకా యిప్పుడు 130 కోట్లు అవసరం, అది కేటాయించి వార్ ఫుటింగ్‌పై పనిచేస్తే తప్ప అది పూర్తి కాదు. ఆ పని ఎప్పుడు చేస్తారు ఈనాడు హైదరాబాదు నగరానికి రోజుకు 80 లక్షల-మిలియన్ గాలన్స్ అవసరమైతే, 33 లక్షల-మిలియన్ గాలన్స్-అదీ రెండు రోజులకు ఒకసారి యిస్తున్నారు శాశ్వత పరిష్కారానికి ఆలోచించడం లేదు. డబ్బు యివ్వడం లేదు. పదికోట్లు పదిహేనుకోట్లు యిస్తే సింగూరు ప్రాజెక్టు ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది? 130 కోట్లు కేటాయించి, వార్ ఫుటింగుపై చేస్తే తప్ప అది కాదు. అప్పుడు మాత్రమే 88లో మీరు యిచ్చిన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకోవడానికి ప్రయత్నించినవారవుతారు, హైదరాబాదు ప్రజలను కాపాడినవారవుతారు, బోర్ వెల్స్ ఎక్కువ చెయ్యడం

లేదు. టాంకర్స్ ఎక్కువ చెయ్యడంలేదు, శాశ్వత పరిష్కారానికి ఎటువంటి ప్లానింగు లేదు. దీనిగురించి సీరియస్‌గా ఆలోచించాలని నేను చెబుతున్నాను.

ఇంక తెలంగాణాకు ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో జరుగుతున్న అన్యాయం గురించి చెప్పాలి. రామారావుగారు ఎలక్షనులో– రెండవసారి ముఖ్యమంత్రి అయినప్పుడు తెలంగాణా ప్రాంతానికి 220 కె. వి. లైను వేస్తామని వరంగల్లులో శంకుస్థాపన చేసారు. ఇంతవరకు ఆరునెలలు అయినప్పటికి, ఎవరికీ కనెక్షన్సు యివ్వలేదు. ఎందుకని యీ విధంగా అన్యాయం చేస్తున్నారు? నా నియోజకవర్గంలో కోటి రూ.లతో శాంక్షన్ అయిన ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ –ఆర్థికమంత్రిగారు విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామంత్రిగా వున్నప్పుడు–వారం రోజులలో చేస్తామని చెప్పినమాట, రెండు సంవత్సరాలు అయినప్పటికి చెయ్యడంలేదు. ఈ రకంగా ఎందుకు మోసం చేస్తున్నారు ? ఒకదిక్కున మా నియోజక వర్గం అంధకారంలో వుంది. రైతులకు కరెంటులేక బాధపడుతున్నారు. 220 కె. వి. లైను లేక తెలంగాణా ప్రాంతంలో ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. మీరు ఏమి చేస్తున్నారు ? మరొక ప్రక్కన- బస్సులు ఎక్కువ చెయ్యరు, రోడ్లు బాగుచెయ్యరు. వున్న బావులు పూడిక తియ్యరు, తెలంగాణా ప్రాంతంలో ప్రజలు అవస్థలుపడుతుంటే పట్టించుకోవడం లేదు. నిరుద్యోగ సమస్య రోజు రోజుకు పెరిగిపోతున్నది. ఒక ఉదాహరణ చెబుతున్నాను కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్‌వారు పనిచెయ్యకపోయినా జీతాలు ఎందుకు యిస్తున్నారు ? శ్రీరామ ప్రాజెక్టు సెవెంత్ ప్లాన్‌కు సంబంధించి నాలుగు డివిజన్సు వస్తే, వున్న డివిజన్సు రద్దు చేస్తున్నారు. అందులో వున్న 400 మందిని ఎందుకని రోడ్ల పాలుచేస్తున్నారు ? సెవెంత్ ప్లాన్‌లో నిర్దేశించిన విధంగా, సక్రమంగా పనిచేయించడానికి ముందుకురావడం లేదు. శాంక్షన్ అయినవాటిని పూర్తి చేయడానికి పూనుకోవడం లేదు. తెలుగుగంగ ద్వారా మద్రాసుకు నీళ్ళు యివ్వడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు తప్ప హైదరాబాదు ప్రజలకు గుక్కెడు నీళ్ళు లేక బాధపడుతుంటే, యిక్కడ వీరిని పట్టించుకోవడము లేదు. సింగూరు ప్రాజెక్టు పూర్తి చెయ్యడంలేదు. కృష్ణనుంచి నీరు తీసుకువస్తారా? గోదావరి నుంచా ? అన్నది ఇంతవరకు తేల్చలేదు. శ్రీనివాసరావు-ప్రముఖ ఇంజనీరు రిపోర్టు అన్ని వివరాలతోను వుండగా దాని ప్రాతిపదికగా నిర్ణయము చేయకుండా, మళ్లీ మూడవతేదీన మీటింగు పెడుతున్నామంటున్నారు. ఇందులో ఇంత జాప్యం ఎందుకు చేస్తున్నారు ? ఇది మమ్మల్ని మోసం చెయ్యడం కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. నీటి ఎద్దడికి భాగ్యనగరవాసులను గురిచేస్తున్నారు? హిమాయత్‌సాగర్, ఉస్మాన్‌సాగర్‌లు రెండూ ఓవర్‌ఫ్లో, వాటికి సంబంధించిన పైప్, ఆ కార్యక్రమం యీనాటివరకు పూర్తి చెయ్యలేదు. కేవలం ఒక కోటి రూ.లు ఖర్చుపెడితే ఆ పని అవుతుంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఆ పని చెయ్యడము లేదు. కరువు కాటకాలతో రాష్ట్రం బాధపడుతున్నది, ఒక ప్రక్కన మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో ఆకలిచావులు సంభవిస్తున్నాయి; హైదరాబాదులో మంచినీరు లేక ప్రజలు బాధపడుతుంటే ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తున్నది ? ఆనాడు జనతాపార్టీ ఆధ్వర్యంలో. గ్రామ గ్రామానికి స్కూలు భవనాలు, రోడ్లు

వెయ్యడం, బావుల పూడిక తీయించడం, బావులు త్రవ్వించడం జరిగింది. పనికి ఆహార పథకం క్రింద వారు చేశారు యివన్నీ. మంచి పరిపాలన కొరకు ప్రయత్నం చేశారు. ఆనాడు గ్రామీణ క్రాంతి పథకం క్రింద యివన్నీ చేశారు. ఈనాడు డబ్బు యిస్తే నేగాని చెయ్యం అనడం సరియైనది కాదు. అలాగే తెలుగు సమాచారము పేరుతో అధికార దుర్వినియోగానికి ప్రభుత్వం స్వస్తిచెప్పాలి. నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించాలి. నీటి ఎద్దడి సమస్య తీర్చాలి. కృష్ణా, గోదావరి రెంటిలో దేనినుంచో నిర్ణయము తీసుకోవాలి వెంటనే. ఈ విషయాల గురించి ప్రకటన చెయ్యవలసిందిగాను, ఏమి చెయ్యబోతున్నారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్):— అధ్యక్షా, ద్రవ్య వినియోగం బిల్లు మంజూరు సందర్భంగా, నేను మీద్వారా, ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చెయ్యదలచుకున్నాను. నిజంగా, యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత వెనుకబడిన ప్రాంతాల మధ్య వ్యత్యాసం తగ్గించడానికి బదులు పెంపుదల చేస్తున్నదని నేను చెబుతున్నాను. శాసనసభలో మేము యీ విషయమై మొర పెడుతున్నప్పటికి పెడచెవినబెడుతున్నారు. దానివల్ల వచ్చే ప్రమాదం వారు ఎదుర్కోవలసిన పరిస్థితి వస్తుందని నేను చెబుతున్నాను. ఈ ప్రాంతీయ అసమానతలు యింకా పెంచితే పరిస్థితి ఏమవుతుందో మీకు తెలుసు — మనం అందరం చూశాము, తెలంగాణా—ఆంధ్ర ఉద్యమాలు మనం చవి చూశాము. రాష్ట్రం చాలా వెనకబడిపోయింది. కాబట్టి, ఆ పరిస్థితులు పునరావృతం కాకుండా చూడాలి. తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలు యీనాడు చాలా వెనుకబడి వున్నాయి. వాటికి ప్రత్యేకంగా కొంత బడ్జెట్ కేటాయించి, కొన్ని ప్రత్యేక సదుపాయాలుచేసి, ఆంధ్రప్రాంతంతో సమానంగా చెయ్యడానికి ప్రయత్నించ వలసి వుంది. కాని, యీ విషయంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం నాలుగేళ్ల నుంచి విఫలమవుతున్నది, కారణ మేమిటో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇప్పటికయినా సమయం మించిపోలేదు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుని, యీ వెనుక బడిన ప్రాంతాలకు అభివృద్ధి కొరకు ప్రత్యేకంగా కొంత డబ్బు కేటాయించి, ఆంధ్రప్రాంతంలో యీ రెండు ప్రాంతాలను సమానంగా తీసుకువచ్చిననాడే ఆంధ్రప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్‌గా వుండగలుగుతుంది; లేకపోతే ప్రమాదం వచ్చే పరిస్థితి వుంది. దీనిని గమనించమని నేను కోరుతున్నాను. మీకు తెలంగాణాలో బంపర్ మెజారిటీ వచ్చిందని బుజాలెగురవేసుకుంటున్నారు. కాని, ప్రజలు మిమ్మల్ని ఎందుకు గెలిపిస్తున్నారో మీరు ఆలోచిస్తున్నట్లు లేదు. ప్రజలను మీరు ఇగ్నోర్ చేస్తున్నారు. ఒకరోజున వారు ఉల్టా చేస్తారు. మీరు ఉల్టా అయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. మీ పరిస్థితి దెబ్బతింటుంది. మీరు నాలుగు కాలాలు వుండాలని కోరుకునేవారం మేము, కాని, మీరు పెడదారినిపోయి, తప్పుగా అర్థం చేసుకుని నష్టపోయేవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. మొన్న జరిగిన ఎన్నికలలో మీకు మెజారిటీ వచ్చిందని అనుకోవడం పొరబాటు. మీకు వున్న స్ట్రెంత్ ప్రకారం — ఒక్కొక్క ఎం. ఎల్. ఎ. మూడు మండలాలు గెలిస్తే, కాంగ్రెసు వారు ఆరు మండలాలు

గెలిచారు. అంటే, ఒకవైపున మీకు బలం తగ్గుతున్నది; ఇంకొకవైపున కాంగ్రెసుకు బలం పెరుగుతున్నది. ఈ ప్రమాదాన్ని మేము కూడా అర్థం చేసుకున్నాం, మీరు బలహీనపడడం మాకు యిష్టం లేదు, కాని, మీ అంతట మీరే....

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు) :— మేము చేసిన ద్రోహమేమిటి; వారు చేసిన మేలేమిటి?

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి :— మేము జాతీయ స్థాయిలో కాంగ్రెసును వ్యతిరేకిస్తాం, ఇక్కడ కూడ వ్యతిరేకిస్తాం. మాకు, మీకు సిద్ధాంతరీత్యా సామీప్యం లేదు.

"మీరు రాజకీయంగా అభివృద్ధి పొందితే మేము వ్యతిరేకించడం కాదు. 12-30 p.m
ప్రజలు మిమ్మలను గెలిపిస్తే మేము ఏమి చేస్తాము? మా స్నేహితులు కాబట్టి మంచిగా వుండాలి" అని కోరుతున్నాము. ఈనాడు దేశానికి కార్మికులు వెన్నెముక. వారిగురించి సరియైన శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చాల పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. వాటిని తెరపించడానికి, పని కోల్పోయిన వారికి పని కల్పించడానికి సరియైన ప్రయత్నం చేయడం లేదని ఆరోపణ చేస్తున్నాను. సర్ సిల్క్ చూడండి. చీఫ్ విప్‌గా వున్నవారిని అక్కడి ప్రజలు గెలిపించారు. కాని వారికి పంగనామాలు పెడుతున్నారు. ఆ పరిశ్రమను మూసి వేస్తామంటున్నారు. వారికి పని కల్పించే ఆలోచన చేయండి. ట్రేడ్ యూనియన్స్, ప్రతిపక్షాలు సహకరిస్తాయి. హైదరాబాదులో చాల పరిశ్రమలు మూత పడుతున్నాయి. వాటిని గురించి ఆలోచించి, పని కోల్పోయిన వారికి పని కల్పించాలి. నిరుద్యోగ సమస్య విలయతాండవం చేస్తోంది. ఉన్న పరిశ్రమలు మూతపడుతున్నాయి. ఇది రాష్ట్రానికి శ్రేయస్కరం కాదు. రాజకీయంగా వారికి మంచిది కాదు. దాన్నిగురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. హైదరాబాదు సికింద్రాబాద్ జంటనగరాల ప్రజల మంచినీటి సమస్య. మిమ్మలను గెలిపించిన ఈ ప్రజలకు మంచినీరు యివ్వలేకపోతున్నారు. ఎన్ని సంవత్సరాలున్నా కాంగ్రెసు వారు చేయలేదు కాబట్టి వారిని ఓడించారు. వారు చేస్తారని వారిని గెలిపించారు. ఒక ఎక్స్‌పర్టు కమిటీని వేశారు. వారు ఒక అభిప్రాయానికి రాలేకపోతున్నారు. భిన్నాభిప్రాయాలవల్ల నిర్ణయం తీసుకోనకుండా వాయిదా వేసుకొన్నారు. ఇప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రిగారు రాజకీయంగా చొరవ తీసుకొని ఎక్స్‌పర్టు కమిటీని ప్రక్కకు పెట్టి—కృష్ణ నుంచి సంవత్సరంలో నీరు వచ్చే అవకాశముంది కాబట్టి—నీటిని తెస్తే మనమంతా హైదరాబాదులో వుండగలుగుతాము. లేకపోతే ఇక్కడనుంచి ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. 2 రోజులకు ఒకసారి నీరు కూడా రాని పరిస్థితి రాబోతున్నది. తక్కువ డబ్బుతో తొందరగా శ్రీశైలం నుంచి నీరు తీసుకురాగలుగుతారు కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకొని చేయాలని కోరుతున్నాను. మన సమాజాన్ని పట్టి పీడిస్తున్న, ప్రజాస్వామ్యాన్ని క్రుంగదీస్తున్న వ్యవస్థ పోలీసు వ్యవస్థ. మీరు కాంగ్రెసు వారిని మించి పోతున్నారు. పోలీసులను బలపరచుటలో. మొన్న చూశారు. జూబ్లిహిల్స్‌లో 16 మంది ఎం.ఎల్.ఎ.లు రాత్రంతా ధర్నా చేస్తే

ఒక్క ఆఫీసరు కూడా అక్కడకు వెళ్ళలేదు. వీరు ఏమి చేయగలుగుతారనే పద్ధతిలో ఆలోచిస్తున్నారు. పోలీసు లాక్ అప్ మరణాలు మించి పోతున్నాయి. అది మంచిది కాదు. ఆరోగ్యకరమైన పరిస్థితి కాదు కాబట్టి పోలీసు వారిని సమర్థించే పద్ధతి అవలంబిస్తే ప్రతిపక్షాలనే కాదు. వారి భరతం కూడా పడుతున్నారు. ప్రజాస్వామ్యములో పోలీసు వ్యవస్థలో మార్పు తీసుకు వచ్చే దానికి ప్రయత్నం చేయాలి. లేకపోతే ప్రజలు హింసాయుత పద్ధతులను అవలంభిస్తారు. ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రమాదం వస్తుంది. వైద్య విద్యకు కొంత డబ్బు కేటాయించారు. అది సరిపోదు. పెరుగుతున్న జనాభాను దృష్టిలో పెట్టుకొని విద్యా విధానంలో కేటాయింపులు పెంచాలి. నిరక్షరాస్యత ఇప్పటికే చాలా ఎక్కువగా వుంది. విద్యకు కొంత కేటాయింపు ఎక్కువ చేయాలి. ప్రజలు ఆరోగ్యకరంగా వుండాలంటే వైద్య సదుపాయాలు పెరగాలి. ఆసుపత్రులకు పోతే రంగు నీరు తప్ప మర్యాదగా మాట్లాడే పరిస్థితి లేదు. రోగులను సరిగా చూసే పరిస్థితి లేదు. మేము చేసిన సూచనలను ఆలోచించి రాష్ట్రము ముందుకు పోయే చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—అధ్యక్షా, ద్రవ్య వినియోగ బిల్లు దుర్వినియోగ బిల్లు కాకుండా వుండే జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. పేదవారు ఏ ఆఫీసుకు పోయినా చూసే నాథుడు ఉన్నారా ? పేదవారిని ఆఫీసులలోకి రానిచ్చే దిక్కు లేదు. చట్ట రీత్యా వుంది. ఆచరణలో జరగడం లేదు. లంచము లేనిదే ఎక్కడా పని కావడం లేదు. ప్రజలను చాల నిర్లక్ష్యముగా చూడడమే కాకుండా వారిని అనేక రకాలుగా అవమాన పరుస్తున్నారు. చిన్న పనికి నెలల తరబడి తిప్పుకొంటున్నారు. జలగల్లాగ పీడిస్తున్నారు. కాంగ్రెసు వారి కాలములోని పద్ధతులు మార్చడానికి బదులు పరిపుష్టమవుతున్నది. అట్లా జరగకుండా చూడాలి. కరెంటు విషయం. ఇండ్లకు యివ్వడానికి, ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ స్కీములకు యివ్వడానికి లైన్ ఛార్జెస్, సర్వీస్ ఛార్జెస్ పేరుతో స్థంభానికి రూ. 1,100/– లు యిస్తే కరెంటు యిస్తామంటున్నారు. దీనివల్ల గ్రామాలలో విద్యుద్దీకరణ జరగడం లేదు. గ్రామ పంచాయతీ 15 వేల వరకు యివ్వవలసి వుంది. స్కూలుకు యివ్వాలంటే అదే రకంగా అంటున్నారు. ఈ పద్ధతిని మార్చాలి. ఈ మధ్య ప్రవేశపెట్టిన ఈ పద్ధతిని రద్దు చేయాలి. సంక్షేమ కార్యక్రమాలు గత 40 సంవత్సరాలుగా ప్రజలను ఎట్లా తయారుచేశాయంటే యాచకుడిగా తయారుచేశాయి. నేను చెప్పేది పొరపాటు కాకపోతే నా అభిప్రాయముతో మీరు కూడా ఏకీభవిస్తారనుకొంటాను. నేను మాదిగ వాణ్ణి. నాకు ఏమి చేస్తారు ? నేను గొల్లవాణ్ణి నాకు ఏమి చేస్తారు ? నాకు గొర్రెలు యివ్వండి, నాకు పందులు యివ్వండి అనే విధంగా తయారుచేశారు. ఇక్కడ జన్మించిన ప్రతి వారికి నీటి మీద, గాలి మీద సమాన హక్కు వుంది. అలాగే ఉత్పత్తి సాధనాల మీద సమాన హక్కు వుంది. అనే భావన ప్రజలలో కల్గించలేకపోతున్నారు. నీకు ఒక గొర్రె యిచ్చాను, పోరా, నీకు పంది యిచ్చాను, పోరా అనే విధంగా పాలకులు ఆలోచిస్తూంటే వీరు ఎక్కడ

ఉన్నారు ? పాలకులు అతీతులమనుకొని మిగతావారిని పురుగుల్లా చూసే తత్వము పోవాలి. సృష్టిలో సంపదమీద, ఉత్పత్తి సాధనాల మీద అందరికి సమాన హక్కు వుండనే విధంగా ప్రజలలో కలుగచేయాలి. పాలకులలో అది రావాలి. దానికనుగుణముగా అన్ని రంగాలలో చర్యలు తీసుకొనడం అవసరం. లేకపోతే కాంగ్రెసు వారు తయారు చేసిన యాచకత్వాన్ని మరింత పరిపుష్టము చేసిన వారవుతారు. పోలీసుల అత్యాచారాలు. 1978 నుంచి 1982 వరకు కాంగ్రెస్ వారి చేతులలో మేము అనుభవించిన కష్టాలు అంత యింత కాదు. నా నియోజకవర్గములో కాంగ్రెసు వారు, తెలుగుదేశం వారు, నక్సలైట్స్. పోలీసులు మమ్మలను పేరు, ఊరు లేకుండా తుడిచివేయడానికి దుష్ట పథకాలు వేస్తున్నారు. దీనికోసము దాడులు చేస్తున్నారు. రాత్రి ఒంటిగంటకు గురుజాడ గ్రామము నుంచి వచ్చారు. అక్కడున్న అసిస్టెంటు సబ్ ఇనస్పెక్టరు రామస్వామి, సబ్ ఇనస్పెక్టరు మా వాళ్ళను పట్టుకువెళ్ళి పోలీసు స్టేషనులో పెట్టి కొట్టారు. ఇదేమి అన్యాయం, ఎందుకు కొడుతున్నారు అని మా ప్రతినిధులు అడిగితే మిమ్మల్ని తంతే మీరేమి చేసారారి అని వారు అంటున్నారు. మీకు సి.పి.ఎమ్. ఎందుకు, కమ్యూనిస్టు ఎందుకు, మీరు లంచగొండితనం సహించాలని అంటారా, మీరు ఇవ్వరు, ఒకరు ఇస్తే సహించరు మిమ్మల్ని కొడితే ఎవరు అడ్డం వస్తారారి అని అంటున్నారు. నేను స్వయంగా వెళ్ళి మా కార్యకర్తలను, మా పార్టీ వారిని ఎందుకు కొడుతున్నారని అని అడిగితే బయటకురాగానే వీడ్ని కూడా తంతే రోగం కుదురుతుంది అని అంటున్నారు. నేను ఈ సంగతి ఎస్.పి. గారికి చెప్పినప్పుడు వారు మీరు ఎస్. ఐ., ఎ.ఎస్.ఐ. దగ్గరకు ఎందుకు వెడతారు, ఏదైనా వుంటే నా దగ్గరకు రండి అని అన్నారు. నేను ఎస్.పి.గారిని కలవడానికి ఎంత ప్రయత్నించినా వారు దొరకలేదు. నేను ఎవరిపై వ్యక్తిగతంగా నిందలు వేయడం లేదు. మమ్మల్ని నాశనం చేయటానికి ప్రత్యేకమైన ఆర్డర్స్ ఏమైనా ఇచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. మా జిల్లా మంత్రిగారికి ఇందులో బాధ్యత ఎంత వున్నది? రాజకీయంగా మీలో విభేదించినంత మాత్రాన మీ ఉనికిని కాలరాస్తాం అంటే అది జరగదు. ఇదివరలో కాంగ్రెసువారు ఆ పని చేయటానికి ప్రయత్నించి అనుభవించారు మీరు కూడా అలాగే ప్రయత్నిస్తే అటువంటి ఫలితమే మీకు కలుగుతుంది కనుక మీ పోలీసు యంత్రాంగాన్ని హద్దులలో పెట్టుకొండని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

12-40 p.m.

(శ్రీ) మహమ్మద్ జాని :— అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో విలక్షణమైన ప్రగతి సాధించడమే మా విధానం అని చెబుతున్నారు. దానిని సాధించడానికి సృజనాత్మకమైన ఆలోచనకాని, నిర్మాణాత్మకమైన విధానం కాని రూపొందించలేకపోయారని చెప్పటానికి విచారిస్తున్నాను. పీడిత, తాడిత సామాన్య ప్రజానీకం యొక్క సాంఘిక ఆర్థిక పరిస్థితులను బాగు చేయడానికి నిర్మాణాత్మకమైన ఆలోచన ప్రభుత్వం చేయలేకపోయినందుకు విచారపడుతున్నాను. మీరు ప్రగతి సాధిస్తాం అని చెపుతున్నారు కనుక దానికి అనుగుణ్యమైన

విధానాన్ని రూపొందించుకోవలసిన అవసరం వుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్న సమస్యలేదు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలపై మాట్లాడే హక్కు శాసన సభ్యునిగా నాకు వున్నది. స్పోర్ట్స్‌మెన్ స్పిరిట్‌తో మా సలహాలను తీసుకుంటే మీకు పేరు వస్తుంది. గ్రామీణ ప్రజల మేలును దృష్టిలో పెట్టుకుని గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకుని కార్యక్రమాలు తీసుకోకపోతే ఎన్ని శాసనాలు చేసినా అవి నిరుపయోగం అవుతాయని మనవి చేస్తున్నాను. సామాన్య ప్రజానీకం యొక్క సంక్షేమం కోసం ప్రభుత్వం నిధులన్నీ వెచ్చిస్తున్నదని ఆర్థిక మంత్రిగారు తమ బడ్జెటు ఉపన్యాసంలో తెలిపారు. సామాన్య మానవుని కొనుగోలు శక్తిని పెంచకుండా ఎలాంటి ప్రగతిని సాధించబోతున్నారని అడుగుతున్నాను. దానికి సమాధానం వారి ప్రసంగంలో లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు అమలు చేస్తున్న సంక్షేమ కార్యక్రమాలు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సక్రమంగా అమలు కావడంలేదు. డి.ఆర్.డి.ఎ. స్కీములు సక్రమంగా అమలు కావడంలేదు. సామాన్య మానవుని కొనుగోలు శక్తి పెంచకపోతే విప్లవం రావడానికి అవకాశం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. పని లేని వారికి పని కల్పించడం. కనీసం వంద రోజులు పని కల్పించే పథకాలు ఏమున్నాయని అడుగుతున్నాను. మనం తీసుకునే కార్యక్రమాలు గ్రామీణ ప్రాంతాలకు చేరినప్పుడే ప్రజలు ఆమోద ముద్ర వేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో 28 లక్షల మంది నిరుద్యోగులు వున్నారు. వారికి ఉపాధి కల్పించే కార్యక్రమాలు ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. తలసరి ఆదాయం పెరుగుతున్నదని అంటున్నారు. ఉత్పాదక శక్తి పెరగకుండా తలసరి ఆదాయం ఎట్లా పెరుగుతుందని అడుగుతున్నాను. గ్రామాలలోని ప్రజల పరిస్థితి చూస్తే హృదయ విదారకంగా వుంది. భార్య మెడలోని పుస్తె అమ్మి పంట పండిస్తున్నారు. మిర్చి పండించే రైతు పరిస్థితి చూస్తే క్వింటాలుకు ఇక్కడ 450 రూపాయలు ఇస్తుంటే మధ్య దళారి మద్రాసులో 2200 రూపాయలకు అమ్ముతున్నాడు. వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనాలు చెల్లించటానికి చట్టం చేశాము కాని ఆ చట్టం రూపం ఎవరికీ తెలియదు. దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేసే మిషనరీ లేదు. అమలు జరుగుతున్నదీ లేనిదీ చూడటానికి సూపర్‌వైజరీ మెషినరీ ఏర్పాటు చేస్తే గాని ప్రయోజనం ఉండదు. ఇక్కడ సర్‌సిల్క్ విషయం అనేకసార్లు చర్చకు వచ్చింది. 4 వేల మంది కార్మికులు పనిలేక బజారున పడ్డారు. పెట్టుబడిదారుల చేతుల్లో పడకుండా ప్రభుత్వం కార్మికుల పక్షాన నిలబడాలి. అలాగే పొగాకు కార్మికులకు సంబంధించి కూడా కనీస వేతన చట్టం అమలు చేయడానికి అవసరమైన మెషినరీని ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. అలాగ యీ రాష్ట్రములో ముఖ్యంగా ధరలను అదుపులో పెట్టవలసిన బాధ్యత

12-50 p.m. ప్రభుత్వం మీద వుంది. ధరలను అదుపు చేయలేకపోతే కొనుగోలు శక్తి పెరుగదు. ధరలను అదుపులో పెట్టడానికి పటిష్టమైనటువంటి విధానాన్ని చేపట్టవలసిన అవసరం వుంది. మన రాష్ట్రములో విద్యుత్ సరఫరాలో లోపము విపరీతంగా వుంది. పిల్లలకు పరీక్షల రోజులు. గుంటూరులో 6 గంటల నుండి 10

గంటల వరకు కరంటును పూర్తిగా ఆపి వేసే పరిస్థితి వుంది. రాబోయే వేసవిలో ఎంత తీవ్రమైన పరిస్థితి వస్తుందో ఆలోచించండి. దాని గురించి తగిన కార్యక్రమం తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. దీనిని చాలా సీరియస్ యిష్యూగా తీసుకొని ఆలోచించాలి. పేదరికం పోవాలంటే భూసంస్కరణలు అమలు చేయాలని ఎప్పటి నుండియో అంటున్నాము. భూస్వాముల చేతుల్లో వున్న బినామీ భూములను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొని పేదలకు పంచాలి. అసలు యీ ప్రభుత్వం ఎవరి కొరకు పని చేస్తున్నది? భూస్వాములకు వత్తాసు యిస్తున్నది. ఇప్పటికైనా భూసంస్కరణలు అమలు చేసి భూములు లేని పేదవారికి భూములు యివ్వండి. అవి చేసిననాడు నిజంగా ప్రజల కొనుగోలు శక్తి పెంచడానికి వీలు అవుతుంది. పట్టణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కొరకు కృషి చేస్తున్నామని మంత్రి గారు చెప్పారు. కాని మంచి నీటి పథకాల గురించి ఏమి చేస్తున్నారు? దాని గురించి ఒక్క మాట కూడ చెప్పలేదు. గుంటూరు పట్టణాభివృద్ధి కొరకు 86-87 ఆర్థిక సంవత్సరములో ఒక కోటి 30 లక్షల రూపాయలు యాక్షను ప్లాను క్రింద కేటాయిస్తే ఒక్క పైసా కూడ రిలీజు చేయలేదంటే ఏమిటి మీ విధానము అని అడుగుతున్నాను. పోతే లా అండ్ ఆర్డరు పరిస్థితి చూస్తే చాలా తీవ్రముగా వుంది. మొత్తం శాసనసభ్యులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఇప్పటికైనా పోలీసు వ్యవస్థలో మౌలికమైనటువంటి మార్పులు తీసుకురాకపోతే, పోలీసు రాజ్ విధానాన్నే కొనసాగిస్తే ప్రజలు మిమ్ములను క్షమించరు. అందుకని మీ విధానాలలో మార్పు తీసుకురండి. మనది ఫెడరల్ వ్యవస్థ. అందరు జాగ్రత్తగా గమనించాలి. ఈనాడు దేశ సమైక్యతకు వ్యతిరేకంగా అనేక కుట్రలు జరుగుతున్నవి, దేశభద్రతకే ముప్పు వాటిల్లే విధంగా కొన్ని శక్తులు పని చేస్తున్నవి. అందుకని యీ పరిస్థితులలో మనమందరము దేశ సమైక్యతకు, సమగ్రతకు కృషి చేయాలి. కేంద్రములో అధికారములో ఎవరు వున్నారు, ఏ పార్టీవారు వున్నారు అనేది కాదు. దేశ సమైక్యతను కాపాడి భారత దేశ కీర్తి ప్రతిష్టలను ప్రపంచములోని యితర ప్రాంతాలకు వ్యాపింప జేయడానికి కేంద్రానికి అన్ని విధాల దోహదం చేయవలసిన అవసరము వుంది. ఇది ప్రతివారు గుర్తించాలి. నేను గుంటూరులో జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్ అయి, యిక్కడ నా పార్టీ అధికారంలో వుండి యీ రాష్ట్రమే అంతా మిథ్యా అంటే ఎట్లా వుంటుందో ఆలోచించండి. రాష్ట్రంలోని ప్రతి గ్రామం జిల్లా, రాష్ట్రములో భాగాలే. అలాగే ప్రతి రాష్ట్రము భారత దేశములో ఒక భాగము. మిథ్యా అనేది కానే కాదు. ఇది తీవ్రమైనటువంటి పరిస్థితి. ఇప్పటికైనా మీరు ఆలోచించుకోండి. స్వాతంత్ర్యాత్మకంగా ఆలోచించండి. భారత దేశ సమైక్యతను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచించండి. కేంద్ర రాష్ట్ర సంబంధాలు సక్రమంగా వున్నప్పుడే దేశము ముందుకు పోవడానికి వీలుంటుంది. మీ ఆలోచనలో లోపాలు వుంటే సరిదిద్దుకోవాలని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి మహేంద్రనాథ్) :— అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చాలా సూచనలు యిచ్చారు. ఇందులో చాలావరకు విన్నటి చర్చలలో

కవర్ చేయడం జరిగింది. ప్రధానమైనటువంటి సమస్యలకు సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. దాదాపు అందరు గౌరవసభ్యులు ముఖ్యంగానొక్కి చెప్పిన మాట. ప్రభుత్వ ధనం సద్వినియోగం జరగాలి. దుర్వినియోగం జరుగకుండా చూడాలి అని. అందరు సభ్యులు అదే భావాన్ని వ్యక్తం చేశారు. దానితో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నది. అందుకని ప్రభుత్వ ధనానికి పూర్తి రక్షణ కల్పించడానికి యీనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము స్టేటు ఆడిటు యాక్టు అనే దానిని తీసుకురావాలని వీలైనంత తొందరలో దానిని సభాసమక్షములో పెట్టాలని వుంది. స్టేటు ఆడిటు యాక్టు యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం ఏమంటే, ఆడిటర్ జనరల్ పరిధిలో రానటువంటి ప్రత్యేకించి లోకల్ బాడీస్ యితర కొన్ని మతసంస్థలు వాక్ఫ బోర్డులాంటివి అక్కడ వున్న లోకల్ ఫండు వ్యవస్థలో సకాలములో పరిశీలన జరుగక, క్రింది స్థాయికి వెడితే పంచాయతీ వ్యవస్థలో అలాగే సమితులలో జిల్లా పరిషత్తులలో-యీ లెక్కల విషయములో నిజంగా గౌరవ సభ్యులు వ్యక్తం చేసిన ఆందోళన, ఆవేదన పూర్తిగా ప్రభుత్వానికి సమర్థనీయంగా వుంది. కొన్ని గ్రామాల సర్పంచులు లెక్కలు లేవు, పోయిన సర్పంచు నాకు యివ్వలేదు అని చెప్పడం జరుగుతుంది. లెక్కలు సరిచేయండి అని పంపిస్తే-స్థానిక సంస్థలు, పంచాయితి సంస్థలు జిల్లా పరిషత్తులు సకాలములో లోకల్ ఫండు అధికారులకు సహకరించి కనీసం లెక్కలు అయినా అందివ్వడం లేదు. ఇటీవల గౌరవసభ్యులు జి.ఓ. 180 క్రింద అక్కడక్కడ జరిగిన దుర్వినియోగం గురించి ఆందోళన వ్యక్తం చేసిన తరువాత ప్రత్యేకంగా స్పెషల్ ఆడిటు పార్టీని నియమించి రాష్ట్రవ్యాపితంగా ఆడిటు జరుపుతున్నాము. మన డిపార్టుమెంట్సువారు కూడ అక్కడక్కడ అవసరమైన రికార్డ్సును ఆడిటువారికి అందించడం లేదు ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నది. అందువల్ల, ఆడిటరు జనరల్ గారి అధికార పరిధిలో రానటువంటి లెక్కలను స్టేటు ఆడిటు యాక్టు క్రింద తీసుకు వచ్చి దానికి ప్రత్యేకమైనటువంటి డైరక్టరేట్‌ను రూపకల్పన చేసి యికముందు స్థానిక సంస్థలు, యితర విద్యా సంస్థల లెక్కలు సకాలములో పరిశీలించి ప్రభుత్వపరంగా వాటికి వచ్చే గ్రాంట్సు గాని యితరత్రా ఆ సంస్థలు పొందే పబ్లిక్ ధనాన్ని సురక్షితంగా వుండేట్లు చూడడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్య తీసుకుంటున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా యీ ఆడిటు పద్ధతిలో హైదరాబాదు సికిందరాబాదు నగరాలలో జరిగే వ్యవహారాలకు ప్రీ-ఆడిట్ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టినందువల్ల ప్రభుత్వ ధన దుర్వినియోగాన్ని చాలా

1-00 p.m. వరకు అరికట్టడానికి వీలు ఏర్పడింది రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు మాండలిక వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టుకున్నాము. ఈ ప్రీ-ఆడిట్ పద్ధతి జిల్లా లెవెల్ వరకు అయినా విస్తరించి జిల్లా ట్రెజరీ కార్యాలయాలలో కూడా లోపాలకు అవకాశం లేకుండా ప్రభుత్వ ధనానికి అవసరమైన రక్షణ కల్పించాలని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. భూసంస్కరణల గురించి నిన్న కొంతవరకు చెప్పడం జరిగింది. అయినప్పటికీ గౌరవసభ్యులు తిరిగి మళ్ళీ ఒకసారి ఈ విషయాన్ని చర్చలోకి తీసుకొని వచ్చారు. నేను వాటికి చాలా స్పష్టంగా

చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ భూసంస్కరణలు అమలు పరచాలన్న ఆలోచనలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అభిప్రాయభేదం లేదు. అందువల్ల బడ్జెటు ప్రసంగంలో ఈ పదజాలం వాడడం జరిగింది. ఈ భూసంస్కరణల అమలు ఎక్కడైనా ఆగి, ఎక్కడైనా అసంపూర్ణంగా మిగిలి ఉంటే దానిని పూర్తిచేసి అందుబాటులో ఉన్న భూమిని బీద ప్రజలకు పంపిణీ చేయాలన్న ఆలోచన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. దానికి అవసరమైన సమాచారం సేకరించడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు ఒక సూచన చేసారు. సుప్రీం కోర్టువారు ఒక తీర్పు ఇచ్చారు. భూసంస్కరణలు ప్రవేశ పెట్టిన తరువాత జిల్లాలలో, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో భూసంస్కరణల ట్రిబ్యునల్సు నియమించడం జరిగింది. వీటికి ఫైలుచేసిన డిక్లరేషన్సులో వారి కున్నటువంటి హోల్డింగ్సు మొత్తాలను సక్రమంగా పొందుపరచలేదనేటువంటి ఆక్షేపణలను, అభ్యంతరాలను కలెక్టరుగారు పరిశీలించి, వారి డిక్లరేషనులో చూపవలసిన కమతాలను సక్రమంగా చూపలేదన్న వాస్తవాన్ని కలెక్టరుగారు గుర్తిస్తే ఆ ట్రిబ్యునల్ తీర్పును రీఓపెన్ చేయడానికి అవకాశం కల్పించాలనే విషయంపైన సుప్రీం కోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది. వారు దానిని అంగీకరించారు. ఇటువంటి లోపాలు ఏమైనా ఉంటే వాటిని సరిదిద్దవలసిన అవసరం ఉందని సుప్రీం కోర్టు తీర్పులో పేర్కొనడం జరిగింది. దానిననుసరించి రాష్ట్ర స్థాయిలో అవసరమైన సవరణలు రూపొందించడం, దానిని ఆచరణలో పెట్టుటకు కృషి జరుగుతున్నది. అవి సాధ్యమైనంత త్వరలో అమలులోకి వస్తాయని గౌరవ సభ్యులకు చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయంలో ఎవరికి ఎటువంటి అనుమానం ఉండవలసిన అవసరం లేదని, భూసంస్కరణలు అమలు పరుస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అందులో మార్పు ఉండదని ఇంకొకసారి మనవి చేస్తున్నాను. ఉత్పాదక శక్తి పెరగాలి, గిట్టుబాటు ధర కావాలని గౌరవ సభ్యులు కొంతమంది ఇప్పుడు మళ్ళీ చెప్పారు. ఈ విషయం నిన్న కూడా చర్చకు వచ్చింది. దానిని కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ముఖ్య మంత్రి గారు కూడా నిన్న చెప్పారు. దేశంలో ఏవస్తువును ఎవరు సృష్టించినా దానికి ధర చెబుతున్నారు. బట్టలు నేసినవారు బట్టకు ధర చెబుతున్నారు. సూది చేసినవారు దాని ధర చెబుతున్నారు, ఆ విధంగా అందరు తాము ఉత్పత్తి చేసిన ప్రతి వస్తువుయొక్క ధర చెబుతున్నారు కాని భారతదేశంలో రైతు మాత్రం తాను ఉత్పత్తి చేసిన పంటకు ధర చెప్పే అధికారం లేదు. రైతులకు భారతదేశంలో ఇంకా ఆర్థికంగా స్వాతంత్ర్యం రాలేదని చెప్పడానికి ఇంతకన్నా వేరే సాక్ష్యం అక్కరలేదు. ఈ వాస్తవం గుర్తించడంలో గత ఆరు ప్రణాళికలా కాలంలో ఏమి జరిగిందో నేను చెప్పాలని అనుకోవడం లేదు. ఏది ఏమైనా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ వాస్తవాన్ని గమనించి గౌరవసభ్యుల సహాయంతో కర్షక పరిషత్తుకు రూపకల్పన చేశాము. దానిని శాసనపరం చేశాము. దాని ప్రధాన లక్ష్యం ఏమిటంటే- తాను ఉత్పత్తి చేసిన వస్తువుకు ధర చెప్పే అధికారం రైతుకు రావాలి. అది ఎట్లాగ రావాలి అనే విషయంలో గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు, ఇతర సభ్యులు నిన్న, ఈవేళ

అనేక రూపాలలో సలహాలు ఇచ్చారు. అవన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకోనడం జరుగుతుంది. గౌరవసభ్యులు తమ ఉపన్యాసాలలో ఒక మాట స్పష్టం చేశారు. కర్షక చట్టం చేసారు, బాగానే ఉంది, రైతులకు అధికారాలు ఇస్తామని అంటున్నారు కాని ఆర్థికవనరుల గురించి ఎక్కడా చెప్పలేదు, ఏమి ఎలాట్‌మెంటు చేయలేదని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. గౌరవసభ్యులు ఒకసారి ఆ కర్షక పరిషత్ చట్టంలో పొందుపరచిన అంశాలను గమనిస్తే బోధ పడుతుంది. వ్యవసాయ మార్కెట్ ఫండుతో, సెంట్రల్ మార్కెట్ ఫండుతో మనకు నిధులు ఉన్నాయి; పెద్ద మొత్తాలు ఉన్నాయి. దాదాపు 80 కోట్ల వరకు సెంట్రల్ మార్కెట్ ఫండ్సు ఉండవచ్చునని నేను అనుకొంటున్నాను. ఒకప్పుడు నేను కూడా మార్కెట్ కమిటీల వ్యవస్థకు మంత్రిగా పని చేశాను. రాష్ట్రంలో సెంట్రల్ మార్కెట్ ఫండు అనేది ఏదయితే ఉందో అది ఈ కర్షక పరిషత్‌లకు ధనరూపంలో ఆర్థికసహాయం అందించడానికి ఎంతవరకు వీలుంటుందనే విషయాన్ని తీవ్రంగా పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది. ఆవిధంగా గౌరవసభ్యులు ఇచ్చిన సూచనలకు న్యాయం చేయడానికి వీలు పడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామీణ కులతత్వ వ్యవస్థ మారాలని పెద్దలు శ్రీ విఠల్‌రెడ్డిగారు చెప్పారు. ఇది చాలా మౌలికమైన మార్పు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 40 సంవత్సరాలు గడచినా ఈ కులతత్వ వ్యవస్థ మారలేదు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం లభించింది కాని ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం, సామాజిక స్వాతంత్ర్యం సాధించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మనిషిని మనిషిగా చూసే సమాజాన్ని ఇంకా మన దేశంలో నెలకొల్పలేక పోయామని చెప్పడానికి ఇంతకన్నా వేరే సాక్ష్యం ఏమి కావాలి. దీనికి ఎవరు బాధ్యులు అని చెప్పి నేను కాలహరణం చేయదలచుకోలేదు. మేధావులు, పెద్దలు, రాజకీయ మౌలిక తత్వాలు అధ్యయనం చేసిన వారు ఇక్కడ ఉన్నారు. వారికే అది నేను వదలి పెడుతున్నాను. ఆ విషయంలోకి నేను పోదలచుకోలేదు. ఈ కులతత్వ వ్యవస్థను సమూలంగా నిర్మూలించడం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన ధర్మంగా గుర్తించిందని మనవి చేస్తున్నాను.
1-10 p.m. దానికి గాను ఇప్పుడు ఉన్న స్పెషల్ కోర్టు ఒక ఫిర్యాదు వస్తే దానిని విచారించి శాసనరీత్యా శిక్షించడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నాయి. ఈ ప్రత్యేకమైన కోర్టులను ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుంచీ ప్రతి సంవత్సరం వాటి సంఖ్యను పెంచుతూ పోతున్నది. ఇప్పుడు అనేకమంది సభ్యులు చెప్పినట్లు ఈ కోర్టులు ఈ వ్యవస్థకు ఉపయోగపడేందుకు అవకాశాలు కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. పరిపాలనా యంత్రాంగంలో పోలీసు వ్యవస్థలో దీనికి అతి ప్రాధాన్యత కల్పించాలని సభ్యులు చెప్పిన సలహాలు ప్రభుత్వం గుర్తిస్తున్నది. పెన్షన్సు విషయం చెప్పారు. సోషల్ వెల్‌ఫేర పెన్షన్సు పంపిణీ సక్రమంగా జరగడం లేదని అన్నారు. ఇందులో సభ్యులకు కొంత అపార్థం కలుగుతున్నందుకు దానిని వివరించవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిని ఖర్చుపెట్టకుండా ఈ ధనాన్ని మిగల్చాలని చూస్తున్నారనే భావం వ్యక్తం చేశారు. అది నిజం కాదు. ఇప్పుడు ఉన్న వ్యవస్థలో మనియార్డర్సు ద్వారా ఈ పెన్షన్సు పంపుతున్నారు. పోస్టల్

డిపార్టుమెంటు వారు ఈ డబ్బు అందజేసి ఎక్నాలెడ్జ్‌మెంట్సు పంపుతున్నారు. నేను జిల్లాలు సందర్శించినప్పుడు రికార్డ్సు తెప్పించి జిల్లా కలెక్టరు, సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసరును సమావేశపర్చి సమీక్ష జరిపినప్పుడు తెలిసింది ఏమంటే- వందలూ, వేలూ మనియార్డర్సు పంపిన తరువాత ఎక్నాలెడ్జ్‌మెంట్సు రావడం లేదని, ఇప్పుడు ఉన్న స్టాండింగ్ ఆర్డర్సు ప్రకారం ఎక్నాలెడ్జ్‌మెంటు వస్తేనే గానీ అతను బ్రతికి ఉన్నాడని భావించి మళ్లీ పెన్షను పంపడానికి వీలులేదు. అందు వల్ల ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమాన్ని మండల వ్యవస్థ ద్వారా జరిపించాలని ఆలోచన చేస్తున్నది. మండల్‌లో ఉన్న రెవిన్యూ అధికారులను గానీ సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ అధికారులను గానీ దీనికి బాధ్యులుగా చేసి, నెలకు రెండు మూడు రోజులు వారికి ఒక జీపు గానీ ఇతర వెహికిల్ సదుపాయం గానీ కల్పించి, వారు స్వయంగా ఆయా గ్రామాలకు వెళ్ళి బెనిఫిషియర్స్‌కు నేరుగా పెన్షను పంపిణీ చేయాలనే విషయం రాష్ట్రప్రభుత్వం తీవ్రంగా పరిశీలిస్తున్నది. అనతికాలంలోనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. పాలనా వ్యవస్థలో ముఖ్యంగా పోలీసు వ్యవస్థలో అవలక్షణాలు పోవాలని అన్నారు. అనేక మంది సభ్యులు ఆందోళన చెందుతూ వీరి ఆలోచనలో మౌలికమైన మార్పు రావాలని, అది రాకపోతే దేశానికి రాష్ట్రానికి కూడ న్యాయం జరగదు అని చెప్పిన విషయం వాస్తవం. నేనూ వ్యక్తిగతంగా వారి ఆందోళన సత్యదూరమని చెప్పడం లేదు. దీనికి రోగం ఎక్కడ ఉంది? ప్రపంచంలో ఏ దేశం చూసినా ఎక్కడైతే విప్లవం వచ్చిందో ఆ మరుక్షణమే దానికి అనుగుణమైన వ్యవస్థను నిర్ణయించి, ఆ విప్లవ లక్ష్యాలను ఆచరణసాధ్యం చేశారు. దురదృష్టవశాత్తు భారతదేశంలో విప్లవం వచ్చిన మర్నాడే ఈ యంత్రాంగాన్ని రద్దు చేయలేదు-కొనసాగిస్తున్నారు-అది పోలీసు వ్యవస్థ గానీ మరొకటి గానీ. బ్రిటిష్ వారు గాని, నైజాం గానీ వారి కాలంలో ఉన్న వ్యవస్థే, ఆ మనస్తత్వమే ఈనాటికీ కొనసాగుతున్నది. ఈ దోషం ఎవరిది అని చెప్పడానికి అందరూ ఆలోచించాలి. ఈ వారసత్వ అవలక్షణాలను తొలగించడానికి ఏమీ చేయలేదని చివరికి తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఒక్క దాని మీదే రాళ్ళు వేయడం-దానికి జవాబు చెప్పవలసిన పరిస్థితి నాకు ఏర్పడటం ఎంతో దురదృష్టకరం. ఈ విషయంలో మీతో మేము కూడా ఏకీభవిస్తున్నాము. ఈ దుష్ట వారసత్వం, ఈ అవలక్షణాలు జాతిని బలి చేస్తుంటే చూస్తూ ఊరుకోవడం లేదు - ఈ ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. సోషలిస్టు దేశాలలో గానీ మరెక్కడైనా గానీ విప్లవం ఎక్కడ వచ్చినా-ప్రపంచ చరిత్ర చూస్తే మొత్తం ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ మారిపోయిందని తెలుస్తుంది. ఆ విప్లవానికి అనుగుణంగా మార్పు వచ్చింది. కానీ భారత దేశంలో అది జరగలేదు. గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలు అన్నీ ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని, అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

1-20 p. m. Mr. Speaker:—The question is :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1987 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Speaker:—There are no amendments to the clauses.

The question is:

"That Clauses 2, 3, Schedule, Clause 1, Enacting formula and long title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clauses 2, 3, Schedule, Clause 1, Enacting formula and long title were added to the Bill.

Sri P. Mahendranath:—Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1987 be passed."

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1987 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

Mr Speaker:-The question is;

"That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1987 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Speaker:-There are no amendments to the clauses.

The question is:

"That clauses 2, 3, Schedule, Clause 1, Enacting formula and long title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clauses 2, 3, Schedule, Clause 1, Enacting formula and long title were added to the Bill.

Sri P. Mahendranath:-Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1987 be passed."

Mr. Speaker: -Motion moved.

The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1987 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

NON-OFFICIAL BILL :

The Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Amendment Bill, 1987.

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Amendment Bill, 1987."

Mr. Speaker:—Motion moved.

The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Amendment Bill, 1987."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

NON-OFFICIAL RESOLUTION :

re: Imposition of "Natural calamity Tax" on rich people.

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move:

"This House recommends to the Government that the Government should impose special tax called "Natural Calamity Tax" on rich people having properties valued at Rs. 5 lakhs or more to the tune of Rs. 1500 crores per annum to undertake and complete all major, medium and minor irrigation schemes and also electricity production schemes with a view to protect the State from frequent drought and flood losses within a period of 15 years."

Mr. Speaker :—Resolution moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, యిది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. వాస్తవానికి ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారు, ఆర్థిక శాఖకు సంబంధించిన అధికారులు దీనిని సీరియస్‌గా ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. వారు సభలో ఉండి ఉంటే బాగుండేది. ఏమైనప్పటికీ యీ సభ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చేదేమిటంటే మన

రాష్ట్రంలో కరువుకు ప్రధానమైన కారణం పొలాలకు నీరు లేకపోవడం, అవసరమైన ఎలక్ట్రిసిటీ లేకపోవడం, పొలాలకు నీరు, ఎలక్ట్రిసిటీ ఉంటే కరువు రాదు. అట్లాగే వరద ప్రమాదాలకు కూడా కారణం యేమిటంటే వరదలకు వచ్చిన నీరును నిల్వ చేసుకొనే అవకాశం లేకపోవడమే. దీనివల్ల ప్రతి సంవత్సరం వరదలు తప్పవు. వీటి వల్ల మన రాష్ట్రానికి సంవత్సరానికి రూ. 1500 కోట్ల నుంచి రూ. 3,000 కోట్లు వరకు నష్టం వస్తున్నది. కొన్ని సందర్భాలలో రూ. 3,500 కోట్ల వరకు నష్టం జరుగుతున్నది. వరద వచ్చినప్పుడు తాత్కాలికంగా శిస్తులు మాఫీ చేయడం, యిళ్లు కూలిపోయిన వారికి గుడిసె వేసుకోవడానికి కొంత డబ్బు యివ్వడం కాని, మేట వేసిన భూములకు యేదో కొంత యిసుక తీయడానికి కొంత డబ్బు యివ్వడం కాని జరుగుతున్నది. కాని శాశ్వత నివారణ జరగడం లేదు. దీనికి శాశ్వత నివారణ పరిష్కారం కావాలి. దీనికి శాశ్వత పరిష్కారం ఒకటి నీటి వనర్ల కల్పన రెండవది ఎలక్ట్రిసిటీ కావాలనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. మనకు ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు, పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తి కావాలి. ఇటువంటివి యింకా పెద్ద ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావాలని అంటూనే ఉన్నాము. ఇంకా నిర్మాణ దశలో ఉన్న సింగూరు, జూరాల ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావాలంటున్నాము. దిగువ మానేరు దగ్గర ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా కొన్ని లక్షల ఎకరాలు నీరు యిచ్చేది ఉంది. అట్లాగే శ్రీరామసాగర్ మెయిన్ రిజర్వాయర్ నుంచి కొన్ని లక్షల ఎకరాలకు నీరు యిచ్చే ఎత్తిపోతల పథకం అదేవిధంగా నాగార్జునసాగర్ నుంచి కొన్ని లక్షల ఎకరాలకు నీరు యివ్వగలిగే ఎత్తిపోతల పథకం ఇటువంటి పథకాలన్ని పూర్తి కావలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే యిటు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు అటు శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు కాల్వలు అన్ని దశలలో పూర్తి కావలసి ఉన్నాయి. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి కుడి ఎడమ కాల్వలు అన్ని దశలలో పూర్తి కావలసి ఉంది. ఇది కాక అనేక మీడియం, మైనర్ యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. భూగర్భ జలాలు వెలికి తీయవలసి ఉంది. పెర్కొలేషన్ టాంక్స్ నిర్మాణం కూడా కావలసి ఉంది. వీటితో పాటు జల విద్యుచ్ఛక్తి, థర్మల్ విద్యుచ్ఛక్తి వీటికి సంబంధించిన అనేక ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. ఈ కార్యక్రమాలు పూర్తి కావాలంటే 20 వేల కోట్ల రూపాయల వరకు ఖర్చు అవుతుందని నిపుణుల అంచనా. ఇంతకు ముందు 10, 12 సంవత్సరముల క్రితం 10 వేల కోట్లు, 12 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది అనుకున్నది యీ నాడు పెరిగిన ధరల దృష్ట్యా అది 20 వేల కోట్ల రూపాయల ఖర్చుకు చేరుకున్నది. అయితే దీనికి మార్గం యేమిటంటే భారతదేశంలో ఒక భాగంగా ఉన్న మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు యీ పనులు చేయడానికి తగినంత డబ్బు యివ్వవలసిన నైతిక, రాజకీయ పరిపాలన సంబంధమైన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఉంది. కాని యీ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు ఒక పైసా కూడా యిస్తుందనే ఆశ లేదు. ఈ విషయం తెలిసి మనకు డబ్బు యివ్వలేదని అనుకొని లాభం లేదు. కనుక మనకు కేంద్రం నుంచి ఒక పైసా కూడా రాదు. ఇతర దేశాల నుంచి డబ్బు సంపాదిస్తామనేది

అంత తేలికైన పని కాదు. ఏ మేరకయినా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రావలసిన డబ్బు రాబట్టవలసిందే. ఏ దేశం నుంచి సహాయం వచ్చినా స్వీకరించవలసిందే. కాని వాటికోసం ఆధారపడి, ఆ పనిని చేయకుండా ఉండకూడదు. ఈ రాష్ట్రాన్ని కరువు, వరద ప్రమాదం నుంచి బయట పడేటట్లు చేయడానికి ఒక ప్రణాళిక ఉండాలి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 40 సంవత్సరములు గడిచిపోయింది. దీనిని కాంగ్రెసు వారి పరిపాలనలో ప్రవేశపెడితే వారు అంగీకరించ లేదు. కనీసం తెలుగుదేశం వచ్చిన తర్వాత యిప్పటి నుంచి ఒక 15 సంవత్సరములలో దీని పూర్తి చేయడానికి ఆలోచించాలి. దీనిని 2 సంవత్సరములలో, 3 సంవత్సరములలో పూర్తి చేయమని కోరడం లేదు. ఎందుకేతనంటే యిది 20 వేల కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించిన పని. దీనిని 15 సంవత్సరములలో పూర్తి చేయడానికి ఆలోచన లేకపోతే యింకా యెన్ని సంవత్సరములకు పూర్తి చేస్తారు? దీనికి శాశ్వత పరిష్కారం కోసం ఒక పద్ధతిని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కొనసాగించడం మంచిది. అదేమిటంటే మన రాష్ట్రంలో ధనికుల మీద యీ ప్రకృతి విపత్తు పన్నును విధించి యీ ప్రాజక్టులు పని పూర్తి చేయండి. అది 15 సంవత్సరములో చేయండి. అది సంవత్సరానికి యెంత కావాలో యీ 20 వేల కోట్ల రూపాయలను 15 సంవత్సరములకు పంచండి. దాని ప్రకారం పన్ను విధించి ఆ డబ్బు వారి నుంచి రాబట్టాలి. ఈ రాష్ట్రంలో ధనికులంటే యెవరు? అంటే కనీసం రూ. 5 లక్షలు అంతకు యెక్కువ ఆస్తి ఉన్న వారిని ధనవంతులుగా పరిగణించి వారి మీద పన్ను వేయండి. అయితే మనకు ఒక సమస్య ఉంది. రూ. 5 లక్షలు అంతకంటె యెక్కువ వచ్చేది ఐడెంటిఫై చేసేది యెట్లా? కేంద్ర ప్రభుత్వం వెల్తు టాక్సు క్రింద కొంతమందిని ఐడెంటిఫై చేసినారు. మీకు తెలుసు కొన్ని బినామీ పేర్లతో నడుస్తున్నాయి. ఆ విధంగా వందల కోట్ల రూపాయల విలువ గల ఆస్తి ఉంటుంది. అట్లా పని పైసలు కూడా వారికి ఉన్నట్లు ఉండదు. కనుక యీ బినామీ ఆస్తులు మేనేజ్ చేస్తున్న దానిని రద్దు చేయాలి. దీనికి గాను యిప్పుడున్నటువంటి వారి వాలంటరీ డిక్లరేషన్‌ను నమ్మవలసిన అవసరం లేదు. కేంద్రప్రభుత్వం తయారు చేసిన వెల్తు టాక్సు లిస్టును నమ్మవలసిన పని లేదు. దీనికి బదులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిపుణులతో కూడిన అధికార బృందం, ఒక ఏజన్సీని యేర్పాటు చేస్తే వారు యివన్నీ బయటపెడతారు. ఈ రోజున కూడా బయటపడుతున్నాయి. భారతదేశములో 60 వేల కోట్ల రూపాయలు దొంగ సొమ్ము చలామణిలో ఉందని కేంద్ర ప్రభుత్వం అంటున్నది. 1-30 p.m
ఈ డబ్బులో కనీసం 18 వేల కోట్ల రూపాయల నుంచి 20 వేల కోట్ల రూపాయల వరకు మన రాష్ట్రములో ఉన్నదని పత్రికా ప్రకటలో చూస్తున్నాము. ఎక్కడ ఉందని మనం ఆలోచించినప్పుడు— మన రాష్ట్రములో ఫైవ్‌స్టార్ హోటల్సు, పెద్ద పెద్ద ఎయిర్ కండిషనుడ్ సినిమా హాల్సు ఎట్లాగు లేస్తున్నాయనే విషయము పరిశీలన చేస్తే మనకు అర్థము అవుతుంది. ఎన్నికలు వస్తే డబ్బును నీళ్ళ ప్రవాహము లాగ ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఈ డబ్బు అంతా ఎక్కడ నుంచి వస్తున్నది? ధనికులు ఎవరు అనేది, వారు ఏ విధంగా ఖర్చుపెడుతున్నది మన అందరికి తెలుసు.

ధనికులు ఎవరు అనేది ఐడెంటిఫై చేయడంలో ఏమీ యిబ్బంది ఉండదు. మీరు నిపుణులతో ఒక బృందాన్ని ఏర్పాటు చేసి వారిని ప్రభుత్వానికి ఆరు నెలల్లో నివేదిక సమర్పించమని చెప్పండి. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత గ్రేడెడ్ పద్ధతి మీద వారిదగ్గర నుంచి పన్ను వసూలు చేయండి. అయిదు లక్షల రూపాయల పైన ఉన్న వారినందరిని కొన్ని తరగతులుగా విభజించి గ్రేడెడ్ పద్ధతి మీద వారిదగ్గర నుంచి పన్నువసూలుచేయండి. సంవత్సరానికి వీరిదగ్గర నుంచి సుమారు 1500 కోట్ల రూపాయల వరకు వస్తుంది. అందులో సందేహానికి తావులేదు. కనీసము 1000 కోట్ల రూపాయలయినా వసూలుచేయడానికి ఏర్పాటుచేయండి. ప్రభుత్వం బడ్జెట్‌లో కూడా మనం చూస్తూఉంటాము, సేల్సుటాక్సురూపంలో సారాకంట్రాక్టర్సు కట్టవలసిన పన్నులు చాలావరకు ఎగవేస్తూఉంటారు. వాటిని మనం పకడ్బందీగా వసూలు చేసినట్లయితే మనం చాలావరకు చేయగలుగుతాము. కరువు నివారణ కోసము ఎలాట్ చేసినటువంటి ఫండ్సు వేరే స్కీములకు తరలించవద్దు. ప్రతి సంవత్సరము బడ్జెట్‌లో ఇరిగేషన్‌కు, ఎలక్ట్రిసిటీకి కొన్నివందలకోట్ల రూపాయలు కేటాయించుతున్నాము. 15 సంవత్సరాలు ఈ కేటాయింపులు వీటి కోసము జాగ్రత్తగా ఖర్చు పెడితే మనం ఈ స్కీమును పూర్తి చేయగలుగుతాము. 15 సంవత్సరాలలో మన రాష్ట్ర వనర్లను జాగ్రత్తగా జమచేసుకుని వాటిని జాగ్రత్తగా ఖర్చు పెట్టి ఈ స్కీమును పూర్తిచేయాలనే విల్ పవరు ఉండాలి. మనం ఎవరి దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడనవసరం లేదు. ధనికుల దగ్గర గ్రేడెడ్ పద్ధతి మీద పన్నులు వసూలు చేయాలనే దృఢ సంకల్పం ప్రభుత్వానికి ఉండాలి. ఈ విధంగా మనం చేసినట్లయితే ప్రతి సంవత్సరం 1500 కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేయగలుగుతాము. నేను ఈ లెక్కలు ఉజ్జాయింపుగా వేసినాను. నాకేమీ మెషినరీ లేదు. నాకు ఉన్న అంచనాల ప్రకారం తయారుచేసినాను. 1500 కోట్ల రూపాయలు కాకపోతే 1000 కోట్ల రూపాయల స్కీము వేయండి. నేను ఏదో చెబుతున్నానని ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వము ఆషామాషీగా తీసి చేయవద్దు. దీనిమీద రాష్ట్రభవిష్యత్తు ఆధారపడిఉంది. ప్రతి సంవత్సరం మనం వరదల వలన 1500 కోట్ల రూపాయల నుంచి 2000 కోట్ల రూపాయల వరకు నష్టపోతున్నాము. ఇట్లాగ నష్టం జరగకుండా ఉండినట్లయితే యిది మన రాష్ట్రానికి ఆదాయంగా మిగిలిపోతుంది. నీటి వనర్లకు, ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించి ప్రాజెక్టులునిర్మించినట్లయితే 1000 కోట్ల రూపాయలు అదనపు ఆదాయం లభిస్తుంది. రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పేదరికాన్ని దూరము చేయడానికి, అసమానతలు తొలగించడానికి వీలుఅవుతుంది. సమగ్రమైన ప్రణాళికలు తయారు చేయండి. నేను చెప్పినటువంటి ఈ స్కీము క్రొత్త రకమైన స్కీము. దీని గురించి ప్రభుత్వం పట్టుదల వహించి దీక్షతో ఈ స్కీమును సాధించాలి. దీనికి ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించాలి. అంతేగాని కేంద్రప్రభుత్వం యివ్వలేదు, విదేశీసహాయం దొరకలేదు అని ఊరికే తిట్టుకుంటూ కూర్చుంటే అంతకంటే దారుణం లేదు. ప్రకృతి వైపరీత్యాల పట్ల ప్రభుత్వ బాధ్యతకూడా ఉంటుంది. శ్రద్ధచేయకపోతే ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందినదని

అనుకోవలసి ఉంటుంది. దీనిమీద ప్రభుత్వం సమగ్రంగా చర్చించి సరియైన ఆలోచన చేసి ప్రభుత్వం దీనిని వెంటనే చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య — అధ్యక్షా, శ్రీ ఓంకార్ గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. వారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి తీర్మానాలు-- 1987, ఆంధ్రప్రదేశ భూసంస్కరణల (వ్యవసాయ కమతాల పై గరిష్ట పరిమితి) సవరణ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడానికి, రెండవది 15 సంవత్సరాల కాలవ్యవధిలో రాష్ట్రాన్ని తరచుగా వచ్చే వర్షాభావం, వరదల నష్టాన్ని నుండి కాపాడడానికి రాష్ట్రంలో ఉన్న పెద్ద, చిన్న ప్రాజెక్టులను విద్యుదుత్పాదన పథకాలను పూర్తి చేయడానికి ధనికులదగ్గరనుంచి 1500 కోట్ల రూపాయల మేరకు ప్రకృతి వైపరీత్యాల పన్ను విధించాలనే తీర్మానమును నేను బలపరుస్తున్నాను. గత 35 సంవత్సరాలుగా వ్యవసాయ కూలీల, వ్యవసాయ కార్మికుల స్థితిగతులు ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత మెరుగుపడతాయనే ఆశతో మేము ప్రభుత్వాన్ని సపోర్టు చేశాము. రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం పథకం, కొన్ని సంక్షేమ పథకాలు ప్రవేశపెట్టారుగాని దానివలన దారిద్ర్యం వారికి శాశ్వతంగా నిర్మూలన కాదు. కొన ఊపిరితో ఉన్న వారికి కొంచెం గంజిపోసి ఆ తరువాత చికిత్స ప్రారంభించాలి, ఇంజక్షను యిప్పించాలి. చికిత్స చేసి అతనికి బలం తీసుకు రావలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా ప్రభుత్వం చేయవలసిన బాధ్యతఉంది దీనిగురించి సరిఅయిన పద్ధతిలో సమగ్రమైన ఆలోచన చేయాలి. మా ప్రాంతం మెట్టప్రాంతం. గత 14 సంవత్సరాలుగా వర్షాలులేవు. ఏదో ఒక సంవత్సరం వర్షము పడితే పడియుండవచ్చు. అప్పుడు వరదలు వచ్చి అన్నికొట్టుకునిపోయాయి. కరీంనగరుజిల్లాలో ఆరేడు మండలాలు మెట్ట ప్రాంతాలు. ఈనాడున్న ముఖ్య మంత్రిగారు మా ప్రాంతంలో పర్యటించారు. వారు మా ప్రాంతానికి ఏదో చేయాలని ఆలోచన చేశారు. మా జిల్లాకు ఏదో చేయాలని అనుకున్నా గత రెండున్నర సంవత్సరాలుగా ఏమీ చేయలేకపోతు న్నారు, దీనికొరకు సరియైన ప్లాను తయారుకాలేదు. వారు డబ్బు కొరత వలన మా ప్రాంతానికి, మా జిల్లాకు ఏమి చేయలేకపోతున్నారు. దీనికి కారణము ప్రత్యేకమైన నిధి లేకుండా పోవడమే. ఈ నిధి వసూలుచేసి మెట్ట ప్రాంతాలకు వరదలకు గురిఅయ్యే ప్రాంతాలకు ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం, బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉంది. కాబట్టి సంపద కలిగిన ధనికుల మీద పన్ను వేసి ఆ పన్ను ద్వారా వచ్చినటువంటి నిధిని ఈ విధంగా ఖర్చు పెట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— అధ్యక్షా, ఓంకారు గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మా 1-40 p. m.
నాన్ని మా పార్టీ బలపరుస్తున్నది. శాశ్వతంగా మన రాష్ట్రములో కరువు నివారణ, ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల గాని నష్టుకోనుటకు గాను, శాశ్వత ప్రాతిపదిక పైన, ప్రజలకు కనీస అవసరాలను తీర్చడానికి కావలసింది ముఖ్యంగా నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులు. వీటికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఒక వైపు డబ్బు కేటాయించి [illegible] వందల కోట

రూపాయలు నష్టము వాటిల్లుతున్నది. ఈ సంవత్సరము ఎన్నడూ జరుగునంత నష్టము అంటే 1600 కోట్ల రూపాయలు నష్టము వచ్చింది. ఇది గోదావరి వరదల వల్ల జరిగింది. ఇందుకు గాను మనకు కేంద్రము ఎంత ఇచ్చినదో అందరికి తెలుసు. మన ప్రభుత్వము దగ్గర ఎన్ని వనరులున్నాయో తెలుసు. వున్నటువంటి ప్రాజెక్టులను కంప్లీట్ చేసుకోడానికి, మరొకవైపు ఎవాయిడ్ చేయబడుతున్న టాక్సేషన్‌ని ప్లగ్ చేయడం — ఇందుకు గాను మనం చక్కని యంత్రాంగాన్ని నిర్మాణము చేస్తే, మనకు అదనపు ఆదాయం 500—600 కోట్లు వస్తుంది. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవ దశకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము 580 కోట్ల రూపాయలతో మేమే స్టార్ట్ చేస్తామని అన్నారు. రెండు సంవత్సరాల నుండి డబ్బు కేటాయించ లేదు, ఎత్తిపోతల ఎగువ కాలువ, పోచంపాడు ప్రాజెక్టు రు. 680 కోట్ల రూపాయలు ఎస్టిమేట్ అయింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే టేకప్ చేస్తామని వ్రాతమూలకంగా చెప్పింది. ఇంతవరకు డబ్బు కేటాయించలేదు. ఈవిధంగా, జూరాల ప్రాజెక్టు, శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ నల్గొండ జిల్లాకు వచ్చే ప్రాజెక్టులు. రాయలసీమకు, తెలంగాణాకు అక్కడి కరువు పరిస్థితులు దృష్టిలో పెట్టుకుంటే, శాశ్వత ప్రాతిపదికపైన ఇర్రిగేషన్ ప్రాజెక్టులు వస్తేతప్ప, శాశ్వత కరువుకు, వరదలకు గురయ్యే ప్రాంతాలలో మరి వేరే మార్గము లేదు. కృష్ణా, మిగతా నదులలోని వాటర్ డివిజన్ చేసినందున, క్రిష్ణాలో వాటర్ లేదు. ఏమైనా నీరు మిగిలివుంటే, గోదావరిలోనే నీరు మిగిలి వుంది. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టును మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రాలు కలిపి సమన్వయంతో ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలని గతములో అనుకొన్నపుడు, 850 నుండి 1000 కోట్లతో ఈ ప్రాజెక్టును కూడా నిర్మాణము చేస్తే, దానిద్వారా ఆంధ్ర రాష్ట్రములో 5 లక్షల ఎకరాలకు, తెలంగాణా ప్రాంతములో 5 లక్షల ఎకరాలకు నీరు, వెయ్యి మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదనకు కూడా అవకాశముండేది మహారాష్ట్రకు, మధ్యప్రదేశ్‌కు డివైడ్ చేసుకొనే అవకాశముంది. అది వెయ్యి కోట్ల రూపాయల విలువైన ప్రాజెక్టు. మూడవ లాభము ఏమంటే వ్యవసాయం విద్యుచ్ఛక్తి ఉపయోగించుకోవడమే కాకుండా, గోదావరికి వరదలు వచ్చే అవకాశమే వుండదు. ఇది నిపుణులు చెప్పిన సత్యమిది. ఈ ప్రాజెక్టులకు కావలసిన వనరులు — ఒక పద్ధతి ప్రకారం మన రాష్ట్రములో 5 లక్షల ఆదాయానికి పైన వున్న ధనికుల మీద, వచ్చే 10—15 సంవత్సరాలపాటు ప్రకృతి వైపరీత్యాల పన్నును వసూలుచేసే విషయాన్ని, సీరియస్‌గా, సిన్సియర్‌గా ఆలోచనచేస్తే, దానిని అమలు పరుస్తే ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల కలిగే 1000 కోట్ల రూపాయల నష్టాన్ని అరికట్టవచ్చు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము దగ్గర ఎన్ని వనరులున్నాయో మనకందరకు తెలుసు. ఈ వెయ్యి కోట్ల రూపాయల నష్టమువల్ల, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము డెవలప్‌మెంట్ యాక్టివిటీస్‌ని తీసుకొనే పరిస్థితిలో లేదు. నేను చేసిన సూచనను సక్రమ పద్ధతిలో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అపుడే వెనుకబడిన ప్రాంతాలైన రాయలసీమ, తెలంగాణాలలో ఆగిపోయిన అనేక ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసుకొనగలిగి, ప్రాంతీయ అసమానతలను తొలగించుకోవచ్చు. నాయీ సూచనను

సమగ్రంగా ఆలోచన చేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రానికున్న నీటిని ఉపయోగించుకోవడం, దానిద్వారా రాష్ట్రాభివృద్ధిని కాంక్షిస్తూ, దీనికి నిధులు ఎట్లా సమకూర్చాలనే తీర్మానమిది. ఈ తీర్మానములో నాకు కొంత అస్పష్టత వున్నట్లు కనబడుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ దేశములో 200 గుత్త పెట్టుబడిదార్ల దగ్గర 60 వేల కోట్ల మిగులు ధనం వుందని రాజీవ్ గాంధి గారు స్వయంగా చెప్పారు. దీనికి కారణం కేంద్ర ప్రభుత్వము అనుసరిస్తున్న ఒక పాలిక విధానమే. దీనికి బయటకు తీసుకొని రావలసిన బాధ్యత ప్రజా ప్రభుత్వానిదే. దీనికి దేశములో వున్న ప్రజలు ప్రజాప్రభుత్వ విధానాన్ని మార్చడానికి చేయవలసిన ఆందోళన. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నిధులను రాబట్టడంలో ఈ తీర్మాన ప్రతిపాదన యొక్క ఉద్దేశాన్ని శంకించడం లేదు. ఇపుడు 5 లక్షల రూపాయల ఆస్తి పైబడిన వారా లేక 5 లక్షల రూపాయల ఆదాయం పైబడిన వారా అనేది స్పష్టంగా తెలియడం లేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఆదాయం కాదు. 'ఆస్తి' అని అన్నాను. ఇపుడు వారు ఈ తీర్మానం యొక్క ప్రతిపాదనను స్పష్టము చేశారు. అదే గనుక అయితే నేను బేధిస్తున్నాను రైతుయొక్క పరిస్థితి దయనీయంగా వుంది. రైతు పన్ను భారముతో కృంగి పోతున్నాడు. వ్యవసాయదారుడున్న చోటనే వున్నాడు. నల్ల ధనము. పారిశ్రామిక గుత్తా పెట్టుబడిదార్ల ద్వారా చెలామణి అవుతున్నది. మనము చేసే సూచన కూడా, కొండ నాలుకకు మందువేస్తే వున్న నాలుక పోయేటట్లు వుండకూడదు. రాష్ట్రము, పారిశ్రామికంగా, వ్యవసాయికంగా ప్రగతిని సాధించాలి అనే ఆయనకున్న స్పిరిట్‌ను నేనేమీ భేధించడం లేదు. పరోక్షంగా, ప్రత్యక్షంగా పన్నులవల్ల రైతు కృంగిపోతున్నాడు. వారు చేసిన సూచన మీద నాకు కొన్ని అభిప్రాయభేదాలున్నాయి. ఈ తీర్మానము యొక్క ఉద్దేశము మాత్రము మంచిదే. కేంద్ర ప్రభుత్వము అనుసరించే పద్ధతిద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలో గుత్తా పెట్టుబడిదార్లను బయటకు తీయడం ఎలా సాధ్యమో అర్ధము కావడం లేదు. ఈ 5 లక్షల పరిమితి సరిగ్గా లేదని నా అభిప్రాయం

Mr. Speaker :—The discussion on the Resolution will continue on the next non-official day.

The House stands adjourned till 8-30 a. m. on 1-4-1987.

(The House, then adjourned at 1-47 p. m till 8-30 a. m. on ednesday, the 1-4-1987.)

CONTENTS—(Contd.)

PAGES

Government Bills :

The Andhra Pradesh Interest Free Sales Tax Loans for Industries (Imposition of Ceiling) Bill, 1987. —(Introduced). .. 436

The Andhra Pradesh Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Second Amendment) Bill, 1987. —Introduced. .. 436

The Andhra Pradesh Tax on Professions, Trades, Callings and Employments Bill, 1987. —(Introduced). .. 436

The Andhra Pradesh Yogadyayana Parishad Bill, 1987. —(Introduced.) .. 437

The Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1987. —(Passed). .. 437

The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1987. —(Passed). .. 437

Non-Official Bill :

The Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) (Amendment) Bill, 1987. —(Introduced), .. 463

Non-Official Resolution :

re : Imposition of "Natural Calamity Tax" on rich people. .. 463